

آزمون جامع (هدیه)

آزمون ۶ تیر - سال ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ گویی
۱	ریاضی	۲۰	۱	۲۰	۳۰
۲	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۲۵
۴	روان شناسی	۱۵	۶۶	۸۰	

۱- اگر هر کدام از ریشه‌های معادله $3x^2 - 4mx + 1 = 0$ را ۳ برابر کرده و با ۲ جمع کنیم، سپس اعداد جدید را با هم جمع کنیم، حاصل ۱۶ می‌شود.

مقدار m کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵

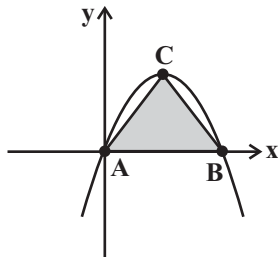
۲- جواب‌های معادله درجه دوم $3x^2 - 5mx + m^2 - 1 = 0$ معکوس یکدیگر هستند. مقادیر m کدام است؟

- (۱) فقط ۲ (۲) فقط -۲ (۳) ± 2 (۴) -۳

۳- تابع $f = \{(2b, 1), (a+c, a-b), (0, b), (d, c), (0, d-b)\}$ دو عضو دارد. $a+b$ کدام است؟ ($a, b > 0$)

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵

۴- اگر نمودار تابع $y = -x^2 + 2x$ به صورت زیر باشد، مساحت مثلث ABC چقدر است؟ (C رأس سهمی است.)

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) ۱

- (۳) ۴ (۴) $\frac{9}{2}$

۵- در بررسی سن افرادی که به تماشای مسابقه فوتبال ایران - کره جنوبی در ورزشگاه آزادی آمده‌اند، چند گزاره درست است؟

(الف) متغیر مورد نظر کمی است. (ب) برای جمع‌آوری اطلاعات از مشاهده استفاده می‌شود.

(پ) میانگین سن ۱۰۰ نفر انتخابی از تماشاگران پارامتر است. (ت) میانگین سن ۱۰۰ نفر انتخابی از تماشاگران آماره است.

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۶- در یک جامعه آماری نرمال میانگین داده‌ها برابر ۲۵ است و ۹۶ درصد داده‌ها در فاصله (۲۲, ۲۸) قرار دارند، واریانس داده‌ها کدام است؟

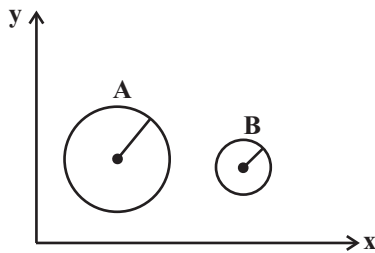
- (۱) ۱/۵ (۲) ۲/۲۵ (۳) ۳ (۴) ۹

۷- در نمودار جعبه‌ای داده‌های آماری زیر، اختلاف میانگین از میانه داده‌ها برای داده‌های داخل جعبه کدام است؟

۲۳, ۲۵, ۲۳, ۱۷, ۱۱, ۱۲, ۱۴, ۳۱, ۳۹, ۳۰, ۳۲, ۲۶

- (۱) ۰/۵ (۲) ۱ (۳) ۱/۹ (۴) صفر

۸- در نمودار جعبه‌ای زیر، متغیر سوم میزان درآمد دو فرد A و B را نشان می‌دهد. اگر شعاع دایره A، سه برابر شعاع دایره B باشد، درآمد فرد B

چند برابر درآمد فرد A است؟

- (۱) $\frac{\sqrt{2}}{2}$ (۲) $\frac{1}{9}$
(۳) $\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{1}{3}$

۹- کدام یک از هم‌ارزی‌های زیر همواره درست است؟

(۱) $(p \wedge \sim q) \vee (p \wedge q) \equiv \sim p$

(۲) $(p \wedge q) \wedge [(p \wedge q) \vee r] \equiv p \wedge q$

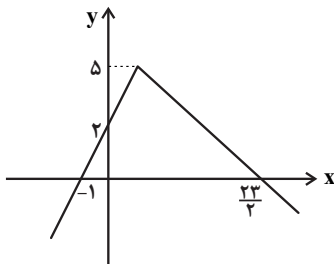
(۴) $p \vee (q \wedge r) \equiv (p \vee q) \wedge r$

(۳) $[(\sim p \vee T) \wedge (p \vee \sim p)] \wedge q \equiv T$

۱۰- اگر $f(x) = (2a-1)x + ax + a - 1$ یک تابع ثابت و $g(x) = 6ax + 2$ یک تابع خطی باشد، آنگاه حاصل $f(5) + g(1)$ کدام است؟

- (۱) $\frac{10}{3}$ (۲) ۳ (۳) $-\frac{2}{3}$ (۴) -۲

۱۱- اگر $f = \{(-\frac{3}{4}, 1), (2, -4), (4, -2)\}$ و نمودار تابع $g(x)$ به صورت زیر باشد، مجموع اعضای برد تابع $f + g$ کدام است؟

- (۱) $\frac{5}{2}$ (۲) $\frac{9}{4}$
(۳) $\frac{11}{2}$ (۴) $\frac{13}{4}$

$$f(x) = \begin{cases} (2b+7)x+2a & , x \geq 2 \\ \left(\frac{3a+6}{2}\right)x - \frac{b}{2} & , x < 2 \end{cases}$$

۱۲- اگر تابع پلکانی باشد، برد آن کدام است؟

(۱) $\{-4, -\frac{7}{4}\}$ (۲) $\{\frac{7}{4}, 4\}$ (۳) $\{-4, \frac{7}{4}\}$ (۴) $\{4, -\frac{7}{4}\}$

۱۳- قیمت اولیه یک کالا ۲۵۰۰ تومان بوده و قیمت آن پس از ۲ سال ۶۴۰۰ تومان می‌شود. نرخ تورم سالانه این کالا، چند درصد است؟ (مقدار نرخ تورم سالانه را ثابت و تابع رشد را به صورت تابع نمایی فرض می‌کنیم.)

(۱) ۶۰ درصد (۲) ۷۰ درصد (۳) ۷۵ درصد (۴) ۸۰ درصد

۱۴- در پرتاب سه تاس، با چه احتمالی حداقل یکی از تاس‌ها مضرب ۳ می‌آید؟

(۱) $\frac{16}{27}$ (۲) $\frac{17}{27}$ (۳) $\frac{19}{27}$ (۴) $\frac{20}{27}$

۱۵- یک مجموعه n عضوی ۱۰ زیرمجموعه ۲ عضوی دارد. مجموعه $3-2n$ عضوی چند زیرمجموعه ۳ عضوی دارد؟

(۱) ۵۶ (۲) ۲۰ (۳) ۳۵ (۴) ۴۲

۱۶- در دنباله بازگشتی با رابطه $a_{n+1} = 2a_n - 4$ اگر جمله ششم این دنباله ۲۸ واحد بیشتر از جمله سوم آن باشد، مجموع ۲ جمله اول آن کدام است؟

(۱) ۵ (۲) ۸ (۳) ۱۱ (۴) ۱۴

۱۷- در یک دنباله حسابی، جمله هفتم ۴ برابر جمله سوم است. در این دنباله اختلاف مشترک چند برابر جمله دوم است؟

(۱) ۱۱ (۲) ۹ (۳) ۴ (۴) ۳

۱۸- در یک دنباله هندسی با جملات مثبت، جمله ششم، ۷۲ واحد بیشتر از جمله پنجم و جمله چهارم، ۸ واحد بیشتر از جمله سوم است. جمله سوم کدام است؟

(۱) $\frac{4}{3}$ (۲) ۴ (۳) ۱۲ (۴) ۳۶

۱۹- حاصل عبارت $\sqrt[5]{128} \times \sqrt[5]{8} - 7\sqrt{2} - 4 + \frac{1}{3}\sqrt{392}$ کدام است؟

(۱) $-7\sqrt{2}$ (۲) صفر (۳) ۸ (۴) $\sqrt[5]{2}$

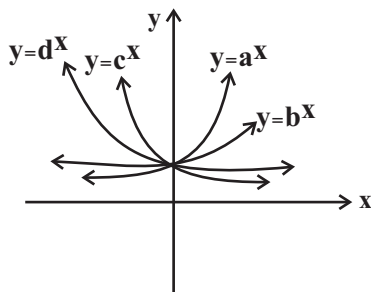
۲۰- علامت کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

(۱) $a-b$

(۲) $d-c$

(۳) $d-a$

(۴) $b-c$

۲۱- به ترتیب، هر یک از عبارات زیر مربوط به کدامیک از گروه‌های زبان‌های ایرانی است؟

- یکی از زیرگروه‌های این گروه زبان پهلوی است.

- آثار برجامانده از این زبان، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی است.

- با کنار گذاشتن برخی صدهای زبان عربی الفبای آن را پذیرفت.

(۱) فارسی میانه - فارسی باستان - فارسی دری

(۲) فارسی میانه - فارسی دری - فارسی باستان

(۳) فارسی نو - فارسی میانه - فارسی باستان

(۴) فارسی دری - فارسی باستان - فارسی میانه

۲۲- با توجه به تاریخ ادبیات قرن‌های هفتم تا نهم هجری کدامیک از عبارات زیر کاملاً صحیح است؟

(۱) ابن‌بیمین، شاعر عصر سربداران، مردی دهقان‌پیشه بود که قدرت شاعری خود را در قصاید اخلاقی آشکار کرده است.

(۲) سلمان ساوجی از شاعران قرن هشتم است که در غزل توجه خاصی به سعدی و حافظ داشت و مثنوی «جمشید و خورشید» را به شیوه داستان‌های نظامی سرود.

(۳) از میان آثار منشور مولانا، «فیه ما فیه» و «مجالس سبعة» را مولانا تقریر کرده و شاگردانش نوشته‌اند و «مکاتیب» مجموعه نامه‌های مولانا به قلم خود اوست.

(۴) شاه نعمت‌الله ولی از نویسندگان قرن هشتم است که در تصوف و طریقت مقامی بلند داشت و سرسلسله صوفیان نعمت‌اللهی به شمار می‌رود.

۲۳- چه تعداد از موارد زیر در رابطه با تاریخ ادبیات دوره معاصر نادرست است؟

الف) جلال آل‌احمد، سیمین دانشور، محمود اعتمادزاده و جمال میرصادقی از نویسندگان سبک تلفیقی‌اند.

ب) تشکیل اولین کنگره نویسندگان و شاعران در دوره دوم و رواج شعر نو حماسی در دوره چهارم شعر معاصر فارسی رخ می‌دهد.

ج) دوران مقاومت در ادبیات فارسی پیش از خرداد ۱۳۴۲ شکل گرفت و مضمون رمان‌ها و داستان‌ها غالباً مبارزه و پایداری بود.

د) تقی رفعت، شمس کسمایی، ابوالقاسم لاهوتی و جعفر خامنه‌ای از پیشگامان شعر نو هستند.

ه) جریان نوگرایی شعری نیما با سرایش افسانه در سال ۱۳۱۶ تثبیت شد.

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۲۴- متن زیر از کدام اثر برگزیده شده است و نوشته چه کسی است؟

«چنین آورده‌اند که نصر بن احمد که واسطه عقد آل سامان بود و اوج دولت آن خاندان ایام ملک او بود و اسباب تمنع و علل ترفع در غایت ساختگی بود؛ خزاین آراسته و لشکر جرار و بندگان فرمانبردار؛ زمستان به دارالملک بخارا مقام کردی و تابستان به سمرقند رفتی یا به شهرهای خراسان».

(۱) تاریخ بلعمی - ابوعلی بلعمی

(۲) اسرارالتوحید - محمد بن منور

(۳) چهار مقاله - نظامی عروضی

(۴) قابوس‌نامه - عنصرالمعالی کیکاووس بن اسکندر

۲۵- نویسنده و حوزه نثر کدام اثر در مقابل آن نادرست آمده است؟

(۱) تاریخ بیداری ایرانیان: ناظم‌الاسلام کرمانی - تاریخ

(۲) چرند و پرند: علی‌اکبر دهخدا - طنز سیاسی و اجتماعی

(۳) شمس‌الدین و قمر: میرزا حسن خان بدیع - داستان

(۴) شمس و طغرا: میرزا حسن خان بدیع - رمان

۲۶- کدام مورد بیانگر ویژگی «زبانی» شعر عراقی است؟

- (۱) به‌کارگیری حرف نشانه «مر» در کنار مفعول جمله بیشتر شده است.
- (۲) چارچوب زبان همان چارچوب زبان فارسی قدیم، یعنی زبان سبک خراسانی است و مختصات جدیدی نیافته است.
- (۳) در شعر این دوره کاربرد غزل بیشتر شد و جایگاه «تخلص» در انتهای آن تثبیت گردید.
- (۴) لغات فارسی اصیل قدیم کم شده و جای آن‌ها را لغات عربی گرفته است.

۲۷- توضیح روبه‌روی چه تعداد از آثار زیر نادرست است؟

- (الف) مجالس‌المؤمنین: اثری از قاضی نورالله شوشتری در موضوع زندگی‌نامه
- (ب) جامع عباسی: اثری از شیخ بهایی در موضوع فقه و به نثر فنی
- (ج) عالم‌آرای عباسی: اثری از اسکندر بیگ ترکمان در موضوع تاریخ و به نثر ساده
- (د) حبیب‌السیر: اثری از خواندمیر به نثر مصنوع سبک هندی
- (هـ) رشحات‌عین‌الحیات: اثری از علی بن حسین واعظ کاشفی در موضوع عرفان (نگارش در ایران)
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۸- عبارت کدام گزینه از نظر سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات صحیح نیست؟

- (۱) در نثر دوره سامانی از لغات عربی بیشتر بهره گرفته شده است.
- (۲) جملات طولانی و تمثیل از ویژگی‌های نثر دوره غزنوی و سلجوقی محسوب می‌شود.
- (۳) خواجه عبدالله انصاری نثر موزون یا آهنگین را به کمال رساند و ابوالفضل میبیدی از پیروان او بود.
- (۴) نثر فنی در قرن ششم هجری رواج یافت و نخستین نمونه آن «کلیله و دمنه» است که در اواسط قرن ششم تألیف شد.

۲۹- کدام یک از گزینه‌های زیر از ویژگی‌های شعر دوره انقلاب اسلامی نیست؟

- (۱) روح حماسه و عرفان در شعر دوره انقلاب آشکار است و در غزل حماسی دوره انقلاب به هم پیوند می‌خورد.
- (۲) روی آوردن به مفاهیم انتزاعی از ویژگی‌های فکری این سبک است که در سطح زبانی باعث آشنایی‌زدایی زبانی می‌شود.
- (۳) تفکر انسان‌گرایانه در شعر اول انقلاب کم‌رنگ‌تر است؛ اما به تدریج با الهام از فرهنگ اسلامی رشد می‌کند.
- (۴) بعد از پیروزی انقلاب، قالب‌های سنتی (غزل و قصیده) در میان جوانان و انقلابیون رواج یافت و شعر نیمایی از رونق افتاد.

۳۰- کدام بیت دارای اسلوب معادله است؟

- (۱) خانه آباد پیش پای سیل افتاده است / خاطر معمور جز در خانه ویران مخواه
- (۲) نتوان گذشتن از دو جهان بی جهاد نفس / این راه دور قطع به شمشیر می‌شود
- (۳) تا ز خود بیگانه گشتم، رستم از قید فلک / رخنه‌ای گر دارد این زندان، در بیگانگی است
- (۴) پاک‌طینت می‌رساند فیض بعد از سوختن / عود خاکستر چو گردد می‌کند دندان سفید

۳۱- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«ای که از سرچشمه نوشت برفت آب نبات

(۱) تلمیح، تشبیه، حسن تعلیل، کنایه

(۳) جناس تام، تشبیه، ایهام، حسن تعلیل

۳۲- در کدام بیت، تشبیه و استعاره مشهود است؟

(۱) آن سیه‌چرده که شیرینی عالم با اوست

(۲) میل خوبان نه من بی‌سر و پا دارم و بس

(۳) لعل تو در چشم من باده بود در قدح

(۴) شور شراب عشق تو آن نفسم رود ز سر

۳۳- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«کوهکن که یک عمری داشت غصه شیرین

(۱) مجاز - جناس - ایهام تناسب - حس آمیزی

(۳) حسن تعلیل - جناس تام - ایهام - تلمیح

۳۴- آرایه‌های روبه‌روی همه ابیات «کاملاً» درست است؛ به‌جز:

(۱) در راه بتان که صلحشان باشد جنگ

(۲) تویی آن شمع که هر شام ملائک تا صبح

(۳) می‌کشم جوری از آن نرگس فتان که مپرس

(۴) در وصف لعل دلبر شیرین‌بیان ما

۳۵- آرایه‌های «حسن تعلیل، مجاز، ایهام و لف و نشر» به‌ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

(الف) چون جام شفق موج زند خون به دل من

(ب) نه خلاف عهد کردم که حدیث جز تو گفتم

(ج) به بوی نافه‌ای کاخر صبا زان طره بگشاید

(د) چشم و دل من ز هجرت ای درّ خوش‌آب

(۱) ج، ب، د، الف (۲) الف، ب، ج، د

۳۶- در همه ابیات واژه خون مشبه است؛ به‌جز ...

(الف) هر آن‌کو بر زبان نام تو آورد

(ب) وصال محفل دریا‌دان میسر نیست

(ج) چو به‌رام زان کاخ آمد برون

(د) کنون که تیغ تو مانند ابر خون بارد

(۱) الف، ب (۲) ب، ج

مردۀ مرجان جان‌افزای توست آب حیات»

(۲) ایهام تناسب، اسلوب معادله، استعاره، لف و نشر

(۴) تشبیه، استعاره، جناس، واج‌آرایی

چشم میگون لب خندان دل خرم با اوست

کیست آن کاو به رخ سروقدان مایل نیست

مهر تو در جان من گنج بود در خراب

کاین سر پرهوس شود خاک در سرای تو

روی او ندید آخر داد جان شیرین را»

(۲) پارادوکس - تلمیح - کنایه - واژه‌آرایی

(۴) حس آمیزی - تلمیح - کنایه - تناقض

تا چند خروشم چو جرس از دل تنگ؟ (پارادوکس - مجاز)

در هوای تو پر و بال چو پروانه زدند (ایهام - تشبیه)

می‌خورم خونی از آن غنچه خندان که مپرس (مجاز به علاقه شباهت - موازنه)

شاخ نبات گشت زبان در دهان ما (استعاره - حس آمیزی)

با این همه دور از تو مرا چهره زردی است

همه بر سر زباند و تو در میان جانی

ز تاب جعد مشکینش چه خون افتاد در دل‌ها

صحرای پر آتش است و دریای پر آب

(۳) الف، د، ج، ب (۴) ب، ج، الف، د

چو لاله در دهان خون جگر برد

مگر به باره خون طی کنیم فاصله را

تو گفستی بیارید از چشم خون

جهان سراسر گردد چون بوستان ارم

(۳) د، ج (۴) الف، د

۳۷- الگوی حروف اصلی قافیه در کدام بیت، «صوت + صامت» است؟

- (۱) بغرید بر من که عقلت کجاست؟
 (۲) بگفت ای وفادار فرخنده‌خوی
 (۳) در این مجلس آن کس به کامی رسید
 (۴) به ناخن پری‌چهره می‌کند پوست
- چو دانی و پرسى سؤالت خطاست
 پیامی که داری به لیلی بگوی
 که در دور آخر به جامی رسید
 که هرگز بدین کی شکیم ز دوست؟

۳۸- حرف روی در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) لیک صیقل کرده‌اند آن سینه‌ها
 (۲) هر که بر در او من و ما می‌زند
 (۳) گفت ای همراه آن نام سنی
 (۴) چندان که گفتم غم با طیبیان
- پاک از آز و حرص و بخل و کینه‌ها
 رد بابسست او و بر لا می‌تند
 که بدان مرده تو زنده می‌کنی
 درمان نکردند مسکین غریبان

۳۹- از لحاظ عروض، همه گزینه‌ها در مورد رباعی زیر درست هستند؛ به جز ...

- «قانع به یک استخوان چو کرکس بودن
 با نان جوین خویش حقا که به است»
- به ز آن که طفیل خوان ناکس بودن
 کالوده و پالوده هر خس بودن»

- (۱) اختیار «قلب» دیده می‌شود.
 (۲) ۳ مورد حذف همزه دارد.
 (۳) وزن رباعی به دو صورت دسته‌بندی هجایی می‌شود.
 (۴) تغییر کمیت مصوت‌ها مشهود است.

۴۰- وزن عروضی مقابل همه گزینه‌ها، به جز گزینه ... صحیح است.

- (۱) در خواب‌های تیره افیونی‌ام شبی / او را شناختم: (مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل / مستفعلن فعل)
 (۲) در این شب‌های مهتابی / که می‌گردم میان بیشه‌های سبز گیلان با دل بی‌تاب: (مفاعیلن مفاعیلن / مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)
 (۳) این دل آشوب چراغ / روشنایی بدهد در بر من: (فاعلاتن فعلن / فاعلاتن فعلاتن فعلن)
 (۴) آخر چگونه این همه رویای نونهای / نگشوده گل هنوز: (مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن / مفعول فاعلن)

۴۱- وزن مصراع «امید در شب زلفت به روز عمر نبستم» با کدام بیت یکسان است؟

- (۱) شکوه تاج سلطانی که بیم جان در او درج است
 (۲) لطیفه‌ای به میان آر و خوش بخندانش
 (۳) من این حروف نوشتم چنان که غیر ندانست
 (۴) چون مصلحت‌اندیشی دور است ز درویشی
- کلاهی دلکش است اما به ترک سر نمی‌ارزد
 به نکته‌ای که دلش را بدان رضا باشد
 تو هم ز روی کرامت چنان بخوان که تو دانی
 هم سینه پر از آتش هم دیده پر آب اولی

۴۲- وزن کدام مصراع در مقابل آن، درست نوشته شده است؟

- (۱) تن آسوده چه داند که دل خسته چه باشد (فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)
- (۲) بی تو به سر می‌نشود با دگری می‌نشود (مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن)
- (۳) سر مویست به عالمی ندهیم (فعلاتن مفاعلن فعلن)
- (۴) مرا چه کار به دیدار مهوشان زمانه (مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن)

۴۳- بدون اعمال اختیارات شاعری، به ترتیب بیت زیر دارای چند هجای کوتاه و بلند می‌باشد؟

- «این خانه رندان است هر جا که رسی بنشین
در مجلس ما نبود بالایی و پایینی»
- (۱) ۲۰-۷ (۲) ۱۹-۷ (۳) ۲۰-۸ (۴) ۲۱-۸

۴۴- تعداد ابدال در کدام گزینه بیشتر است؟

- (۱) همی‌بکشتی تا در عدو نماند شجاع
 - (۲) زمانه پندی آزادوار داد مرا
 - (۳) جز آن که مستی عشق است هیچ مستی نیست
 - (۴) مرا بسود و فروریخت هر چه دندان بود
- همی‌بدادی تا در ولی نماند فقیر
زمانه چون نگری سربه‌سر همه پند است
همین بلات بس است ای به هر بلا خرسند
نبود دندان لا بل چراغ تابان بود

۴۵- درباره شعر زیر، کدام گزاره نادرست است؟

«من این‌جا ریشه در خاکم / من این‌جا عاشق این خاک اگر آلوده یا پاکم / من این‌جا تا نفس باقی است می‌مانم / من از این‌جا چه می‌خواهم، نمی‌دانم / امید روشنایی گرچه در این تیرگی‌ها نیست / من این‌جا باز در این دشت خشک تشنه می‌رانم»

(۱) حرف روی در سطر اول و دوم، «ک» است.

(۲) قافیه در سطر سوم، چهارم و ششم از قاعده «۲» و تبصره قافیه تبعیت می‌کند.

(۳) سروده، فاقد پارادوکس و حس‌آمیزی است.

(۴) در همه سطرها، حذف همزه مشهود است.

۴۶- مفاهیم «مرثیه‌سرایی، پوزش‌خواهی، غلو در توصیف جنگ، وفاداری» به ترتیب در کدام ابیات دیده می‌شوند؟

- (الف) بر خور نشست از اثر نعل میخ‌کوب
تنها نه نقش ماه که نقش ستاره هم
(ب) ما را سری است با تو که گر خلق روزگار
دشمن شوند و سر برود هم بر آن سریم
(ج) زمین آمد از سم اسپان به جوش
به ابر اندر آمد فغان و خروش
(د) حور خطا گفتم اگر خواندمت
ترک ادب رفت و قصور ای صنم

(۱) ب، ج، الف، د (۲) ج، ب، الف، د (۳) الف، د، ج، ب (۴) ج، د، الف، ب

۴۷- مفهوم کلی بیت زیر با بیت کدام گزینه متفاوت است؟

- «ز لعل تو گر یابم انگشتری زنهار
 (۱) دهان تنگ شیرینش مگر مهر سلیمانست
 (۲) سزد کز خاتم لعلت ز نم لاف سلیمانی
 (۳) بر خاتم سعادت مهری شده است مهرش
 (۴) بگير زلفش و از روی لعل یک سو کن
 صد مُلک سلیمانم در زیر نگین باشد»
 که نقش خاتم لعلش جهان زیر نگین دارد
 چو اسم اعظم باشد چه باک از اهرمن دارم
 مهری که بود از اول بر خاتم سلیمان
 به دست دیو منه خاتم سلیمان را

۴۸- بیت کدام گزینه دربردارنده معنای بیت زیر است؟

- «باران اشکم می‌دود وز ابرم آتش می‌جهد
 (۱) پخته می‌گردد دل خامان ز درد و داغ عشق
 (۲) پیروی از طینت خامان نبرد خامی را
 (۳) خامان ره‌نرفته چه دانند ذوق عشق
 (۴) از بلند و پست، خامان جهان را چاره نیست
 با پختگان گو این سخن سوزش نباشد خام را»
 آفتاب این ثمرها روی آشناک اوست
 تیر کج راست کی از زور کمان می‌گردد
 دریادلی بجوی دلیری سرآمدی
 مرغ نوپرواز می‌افتد مکرر بر زمین

۴۹- در همه ابیات شاعر متذکر وصف خاصی از معشوق است؛ به‌جز ...

- (۱) نسیم صبح را گفتم که با او جانبی داری
 (۲) روی اگر پنهان کند سنگین دل سیمین‌بدن
 (۳) آری خوش است وقت حریفان به بوی عود
 (۴) عود می‌سوزند یا گل می‌دمد در بوستان
 کز آن جانب که او باشد صبا عنبرفشان آید
 مشک غماز است نتواند نهفتن بوی را
 وز سوز غافل‌اند که در جان مجمر است
 دوستان یا کاروان مشک تاتار آمده است؟

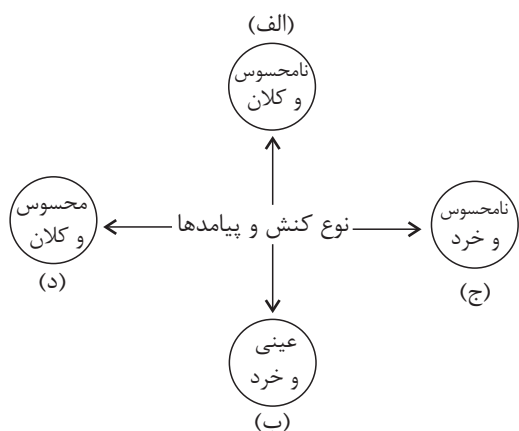
۵۰- همه ابیات با عبارت زیر تقابل مفهومی دارند؛ به‌جز:

«مرد آن بود که در میان خلق بنشیند و برخیزد و بخسبد و بخرد و بفروشد و در بازار در میان خلق، ستد و داد کند و با خلق درآمیزد و یک

لحظه از خدای غافل نباشد.»

- (۱) در اختلاط خلق ضررهاست، زینهار
 (۲) تا رو به خلق داری پشتت به قبله است
 (۳) گوشه‌گیران ایمن از آفات شهرت نیستند
 (۴) ز دام صحبت مردم رهایی امکان نیست
 بگذر ز خلق و صحبت بی‌انتفاع خلق
 بر خلق پشت کن که شوی مقتدای خلق
 در میان خلق بودن پیش دانا بهتر است
 کسی که گوشه‌گرفت از جهانیان عنقااست

۵۱- در نمودار زیر، کدام پدیده‌های اجتماعی به ترتیب در جایگاه «د، ج، الف و ب» قرار می‌گیرند؟

(۱) جشن تجلیل از مدال‌آوران المپیک - تصور من از رتبه‌کنکور سراسری - فضیلت و سعادت همگانی - دیگچه همانندسازی

(۲) برگزاری آزمون سراسری - تخیل رودخانه خروشان - تندرستی پدربزرگ پس از پیاده‌روی - توجه به حرکات طرف مقابل هنگام گفت‌وگو

(۳) حمایت از اقشار کم درآمد با برقراری بیمه‌های اجتماعی - علاقه به ساختن فیلمی خاص - امنیت اجتماعی - تعارف کردن به فرد سالمند هنگام سوار شدن به اتوبوس

(۴) مراقبت از اموال عمومی - تصور زندگی در سیاره مریخ - صلح جهانی - بحران زیست‌محیطی

۵۲- کدام گزینه در رابطه با فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی صحیح است؟

- (۱) جهان‌های اجتماعی مختلف را نمی‌توان براساس آرمان‌ها و ارزش‌های آن‌ها ارزیابی کرد.
- (۲) هر فرصتی در جهان اجتماعی محدودیتی به دنبال دارد و نه برعکس.
- (۳) جهان‌های اجتماعی مختلف در قالب فرصت‌ها و محدودیت‌ها تحقق می‌یابند.
- (۴) فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی به یکدیگر وابسته نیستند.

۵۳- به ترتیب، عبارت درست و نادرست در رابطه با «پیامدهای کنش» و «تعامل نظام سیاسی با نظام‌های دیگر» کدام است؟

- (۱) معتاد شدن به سیگار و قلیان، پیامد غیرارادی کنشگر است. - نظام فرهنگی عقاید، ارزش‌ها و اصول حاکم بر نظام سیاسی را تعیین می‌کند و اگر نظام سیاسی از اصول و ارزش‌های فرهنگی خود عدول کند، نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را کاهش می‌دهد.
- (۲) معتاد شدن به سیگار و قلیان پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر است. - اگر عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی جامعه باشد، نه تنها نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را تأمین می‌کند، بلکه نظام سیاسی با مدیریت سیاسی خود و مستقل از سایر نظام‌ها به بسط و توسعه خود کمک می‌کند.
- (۳) معتاد شدن به سیگار و قلیان پیامد ارادی وابسته به اراده دیگران است. - نظام سیاسی با دور شدن از ارزش‌ها و آرمان‌های نظام فرهنگی می‌تواند زمینه تعارضات، تزلزل‌ها و بحران‌های فرهنگی و هویتی را از بین ببرد.
- (۴) ترک سیگار و قلیان پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر است. - اگر نظام سیاسی به دلایل داخلی و یا تحت تأثیر و فشار عوامل خارجی از اصول و ارزش‌های فرهنگی خود عدول کند، نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را کاهش می‌دهد.

۵۴- به ترتیب «ویژگی مقاومت منفی»، «شباهت تیرانی و آلیگارش‌ی»، «تفاوت بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب‌گرا» کدام است؟

- (۱) همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه - تعداد حاکمان - اختلاف نظر در مفهوم بیداری
- (۲) تغییر ساختار سیاسی کشور - شیوه حکومت - اختلاف نظر در مفاهیمی چون ناسیونالیسم
- (۳) همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه - شیوه حکومت - اختلاف نظر در مفهوم بیداری
- (۴) تغییر ساختار سیاسی کشور - تعداد حاکمان - اندیشه سیاسی قوم‌گرایانه

۵۵- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر کدام‌اند؟

- متفکران پسامدرن فاقد کدام ظرفیت بودند؟

- پیامدهای اجتماعی گریز و رویگردانی از سکولاریسم کدام‌اند؟

- به ترتیب، ویژگی‌های بحران معرفتی نیمه اول قرن بیستم و نیمه دوم قرن بیستم کدام است؟

(۱) توجیه علمی حضور جهانی سیاسی و اقتصادی جهان غرب - رونق بخشیدن به بازار معنویت‌های کاذب - محدود شدن علم به امور طبیعی و زیر سؤال رفتن علم مدرن

(۲) توجیه ناسازگاری بین عملکرد اقتصادی و سیاسی غرب با توانمندی‌های معرفتی و علمی - مرعوب فرهنگ جهانی غرب شدن مهاجران ساکن کشورهای غربی - آشکار شد که علم تجربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست و محدودیت‌های علم تجربی روشن شد.

(۳) توجیه علمی حضور جهانی سیاسی و اقتصادی جهان غرب - برگزاری اجلاس هزاره ادیان طی قرن بیستم - علم از داورهای ارزشی دست شست و روشن شد که علم تجربی دارای مبانی علمی تجربی است.

(۴) دفاع از ابعاد گسترده اقتصادی و سیاسی غرب - عدم رونق خرافه‌پرستی‌ها، شیطان‌پرستی‌ها و انواع بازسازی‌شده ادیان - محدودیت‌های علم تجربی روشن شد و آشکار شد که تفسیرهای متناسب با فرهنگ‌های دیگر نیز می‌تواند وجود داشته باشد.

۵۶- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- فیلم سینمایی «عصر جدید» بیشترین شباهت را به کدام رویکرد دارد؟

- مفاهیمی چون شناخت عدالت و ظلم به کدام نوع از عقل به معنای خاص اشاره دارد؟

- به ترتیب، نخستین بحران اقتصادی و مهم‌ترین بحران اقتصادی در چه سالی به وجود آمد؟

- در کدام جوامع تقسیم کار گسترده وجود دارد؟

(۱) تفسیری - عقل نظری - ۱۸۲۰، بعد از جنگ جهانی دوم - مکانیکی

(۲) تبیینی - عقل عملی - ۱۸۲۰، بین دو جنگ جهانی اول و دوم - ارگانیکی

(۳) تفسیری - عقل نظری - ۱۹۲۹، بعد از جنگ جهانی دوم - مکانیکی

(۴) تبیینی - عقل عملی - ۱۹۲۹، در فاصله دو جنگ جهانی - ارگانیکی

۵۷- عبارت درست در رابطه با «ویژگی‌های علوم اجتماعی جهان اسلام در مقایسه با غرب» کدام است؟

(۱) عقلانیت در جهان اسلام، اعتبار روشنگرانه خود را از متن فرهنگ و کنش‌های عاملان می‌گیرد.

(۲) علم اجتماعی جهان اسلام، تنها درباره وضعیت مطلوب و آرمانی جامعه اسلامی و جامعه جهانی دوری می‌کند.

(۳) عقلانیت مورد استفاده در جهان اسلام با ارزش‌های پیرامون خود تعامل ندارد بلکه آن‌ها را مورد نقد قرار می‌دهد.

(۴) عقلانیت جهان اسلام در تولید دانش علمی درباره محیط فرهنگی و اجتماعی، نقش محوری دارد.

۵۸- به ترتیب، کدام مورد در رابطه با «چالش جهان دوقطبی» نادرست و در رابطه با «عقل در معنای عام» درست است؟

(۱) چالشی منطقه‌ای نبود بلکه چالشی جهانی بود. - عقل انتقادی وضعیت ارزش‌های عدالت و آزادی را در روابط انسانی ارزیابی می‌کند.

(۲) از نوع چالش‌های کلان و مستمر است. - قوه‌ای است که انسان به کمک آن حقایق و قواعد جهان را می‌شناسد.

(۳) این دو قطب از نظر جغرافیایی در دو بخش متمایز و جدا قرار می‌گرفتند. - با استفاده از عقل تفسیری در سخن گفتن با دیگری، از زبان خود برای ترغیب او به انجام کاری که ما می‌پسندیم استفاده می‌کنیم.

(۴) بلوک شرق و غرب با دو سیاست و فرهنگ متفاوت، جهان را به دو قطب اصلی تقسیم کرده بودند. - عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی به کمک عقل ابزاری درک می‌شود.

۵۹- کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را کامل می کند؟

ساختار اجتماعی	ب	الف	
د	اشتراک جامعه‌شناسی انتقادی و تفسیری	نظم اجتماعی بیرون از ما است.	ج

(۱) دانش ابزاری - تمام معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته‌ی اراده‌های افراد است. - نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن قشربندی را نادیده می‌گیرند و تغییر در آن را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند. - ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی است.

(۲) نظم تبیینی - هر فرد، گروهی و فرهنگی اراده‌ی خاص خود را دارد. - جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه‌ی شروع رقابت را یکسان نماید. - با تغییر در خود و محیط نیازهای خود را تأمین می‌کند و خود را در بلندمدت حفظ می‌نماید.

(۳) نظم تبیینی - تأکید بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر - تأکید آنان بر معایب قشربندی نشان می‌دهد که آنان خواهان از میان برداشتن قشربندی هستند. - همانند خودرویی است که روشن شده و در حرکت است.

(۴) یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه - توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی - نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق - در گروه‌های رسمی بهتر می‌توان دید.

۶۰- پاسخ هر یک از سؤالات زیر به ترتیب کدام است؟

- مالکیت براساس کدام ارزش اجتماعی اعمال قدرت می‌کند؟

- از پیامدهای حذف مالکیت خصوصی کدام است؟

- سیاست همانندسازی، چه نوع سیاستی بود؟

(۱) ثروت - تلاش افراد کوشا نادیده گرفته می‌شود. - در دوران مدرن مورد نقد قرار گرفت.

(۲) دانش - راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد. - هویت‌های خرد و محلی را مورد تأکید قرار می‌دهد.

(۳) ثروت - انگیزه رقابت از بین می‌رود. - به گونه‌ای بود که همه گروه‌ها همسان می‌شدند.

(۴) دانش - نقطه‌ی شروع رقابت متفاوت می‌گردد. - دولت‌ها برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف در پیش گرفتند.

۶۱- به ترتیب علت هر عبارت کدام است؟

- پیچیدگی کنش‌های انسان‌ها

- افزایش دامنه چالش فقر و غنا

- فراهم آمدن امکان مشارکت ما در زندگی اجتماعی و سامان دادن کنش‌های اجتماعی

(۱) تنوع و تکثر معانی - پیوند بحران اقتصادی با چالش فقر و غنا - قواعد اجتماعی

(۲) دشواری فهم معنا - پیوند بحران اقتصادی با چالش فقر و غنا - نظم اجتماعی

(۳) تنوع و تکثر معانی - انتقال فشارهای ناشی از چالش فقر و غنا به تمامی جامعه - قواعد اجتماعی

(۴) دشواری فهم معنا - شکل‌گیری اقتصاد جهانی - نظم اجتماعی

۶۲- هر یک از موارد زیر چگونه و چرا شکل گرفته‌اند؟

- احزاب سوسیالیستی و کمونیستی

- تشویق متفکران اجتماعی برای عبور از مرزهای هویت فرهنگی خود

- هویت اجتماعی شفلی

- (۱) شکل‌گیری توسط طرفداران سرمایه‌داری که در طرف راست مجلس فرانسه قرار گرفتند. - بازاندیشی درباره بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی - شکل‌گیری به وسیله پذیرش لایه‌های عمیق و سطحی جهان اجتماعی
- (۲) با انتقاد از لیبرالیسم اولیه - الهام از انقلاب اسلامی ایران - هویت فرهنگی جهان اجتماعی
- (۳) شکل‌گیری با فروپاشی بلوک شرق در نیمه دوم قرن بیستم - حیات معنوی اسلام - تغییرات اجتماعی
- (۴) شکل‌گیری توسط مخالفان سرمایه‌داری که جریان چپ نام گرفته بودند. - کاستی و خلأ معنوی در جهان اجتماعی - شکل‌گیری در پرتو عقاید و ارزش‌های مشترک در جامعه

۶۳- هر عبارت دیدگاه کدام متفکر را نشان می‌دهد؟

- معتقد بود مفهوم عقلانیت در جهان اسلام متفاوت از عقلانیت موجود در جهان غرب است.

- غربیان وی را بیش از سایر متفکران اجتماعی مسلمان می‌شناسند.

- وی با توجه به واقعیت‌های موجود و با استفاده از فقه، نظام مشروطه را تبیین نمود.

- با توجه به جوامع زمان خود و جوامع گذشته و با استدلال عقلانی به تعیین ملاک‌هایی برای تقسیم‌بندی جوامع پرداخت.

- معتقد بود که عقل عملی به انسان در انجام عملش یاری می‌رساند و در این مسیر پدیده‌هایی را ایجاد می‌کند که در علوم اجتماعی بررسی می‌شوند.

(۱) فارابی - علامه طباطبایی - ابن‌خلدون - فارابی - علامه طباطبایی

(۲) طه عبدالرحمن - ابن‌خلدون - میرزای نائینی - فارابی - علامه طباطبایی

(۳) طه عبدالرحمن - ابن‌خلدون - میرزای نائینی - علامه طباطبایی - فارابی

(۴) علامه طباطبایی - فارابی - ابن‌خلدون - میرزای نائینی - فارابی

۶۴- به ترتیب، کدام گزینه در رابطه با «عقل در معنای خاص» درست و نادرست است؟

(۱) براساس عقل عملی، هرگز جامعه‌ای بدون تأمین میزانی از عفت، شجاعت، حکمت و عدالت روی سعادت دنیوی و اخروی را نخواهد دید. -

عقل نظری واقعیت‌هایی را که مستقل از آگاهی و اراده انسان وجود دارند، شناسایی می‌کند.

(۲) عقل عملی ارزش‌ها و آرمان‌ها را شناسایی می‌کند. - قوه‌ای است که انسان به کمک آن حقایق و قواعد جهان را می‌شناسد.

(۳) قانون جاذبه زمین در فیزیک با استفاده از عقل نظری شناسایی می‌شود. - عقل عملی به شناخت هست‌ها می‌پردازد.

(۴) هرگونه تلاش ذهنی و علمی را شامل می‌شود. - قانون علیت در فلسفه با عقل عملی شناخته می‌شود.

۶۵- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- تلاش برای دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، منجر به هویت‌زدایی از این پدیده‌ها می‌شود.

- رقابت میان بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب‌گرا در جریان انقلاب مشروطه، در نهایت به نفع بیدارگران اسلامی پایان یافت.

- اگر تفسیر، دانش جهان‌شمول باشد، تبیین دانش محلی است.

- برخورد رقابت‌آمیز عالمان دینی با قاجار، حرکتی اصلاحی بود.

(۱) غ - ص - غ - غ (۲) ص - غ - غ - ص (۳) غ - ص - ص - غ (۴) ص - غ - ص - ص

۶۶- کدام گزینه درباره مفاهیم پر کاربرد در علوم تجربی، صادق است؟

- ۱) عبارت «به نظر می‌رسد هیجان خواهی بالا با مخاطره‌جویی ارتباط زیادی دارد.» نقطه آغاز کار است.
- ۲) عبارت «بررسی‌ها نشان داده که درمان‌های مغزی بر تنظیم انتقال‌دهنده‌های عصبی اثر مثبت دارند.» نمی‌تواند در زمره مجموعه‌ای از گزاره‌ها قرار گیرد.
- ۳) عبارت «منبع کنترل درونی بر عزت نفس اثر دارد.» می‌تواند باعث طرح پرسش‌هایی شود.
- ۴) عبارت «خوش‌بینی بر حس امید اثر دارد.» دارای سنجیدگی نیست.

۶۷- کدام یک از عبارات زیر نمی‌تواند فرضیه‌ای در علوم تجربی محسوب شود؟

- ۱) تنها راه درمان قطعی بیماران نوروتیک درمان از طریق تداعی آزاد و تحلیل رؤیاست و هیچ راه دیگری مفروض نیست.
- ۲) والدینی که کودک را در موقعیت‌های دوگانه و متناقض قرار دهند، می‌توانند باعث ابتلای کودک به اسکیزوفرنی شوند.
- ۳) خاطرات موجود در حافظه را می‌توان براساس زمان به یادسپاری طبقه‌بندی کرد، اما طبقه‌بندی موضوعی در حافظه قابل قبول نیست.
- ۴) گذشت زمان، بیشترین تأثیر را بر تحریف‌های حافظه انسان می‌گذارد.

۶۸- به ترتیب دو گزاره زیر با کدام عبارات ارتباط بیشتری دارند؟

- قطار از جلوی چشمان کودک رد می‌شود، پس از گذشت چند دقیقه، کودک مات می‌ماند، گویا قطاری وجود نداشته است.
- کودک در مهمانی‌ها، دائم به مادر خود می‌چسبد و جایی نمی‌رود.

- ۱) این جنبه از رشد، رشد زبان را هم شامل می‌شود. - این جنبه از رشد، به بازی کودکان با یکدیگر اشاره دارد.
- ۲) این جنبه از رشد، در تعیین ادراکات نقش دارد. - این جنبه از رشد، لازمه آگاهی بیشتر است.
- ۳) این جنبه از رشد، به آگاهی دوطرفه نیازمند است. - این جنبه از رشد، بازی‌های موازی را شامل می‌شود.
- ۴) این جنبه از رشد، نیازمند رشد شناختی است. - این جنبه از رشد، به پذیرش مسئولیت‌ها اشاره دارد.

۶۹- در کدام گزینه نظر شخص صرفاً براساس پردازش ادراکی بیان شده است؟

- ۱) سیما دروغ‌گویی را کار بدی می‌داند، زیرا احساس می‌کند دروغ لکه‌ای تیره روی پاک‌آدم‌هاست.
- ۲) سوگل به کتاب‌فروشی می‌رود و از کتاب‌فروش می‌خواهد کتابی به او بدهد که رنگ جلدش صورتی باشد؛ چون می‌خواهد با باقی کتاب‌های کتابخانه‌اش هماهنگ باشد.
- ۳) فرید به ساعت‌فروشی می‌رود و ساعتی تماماً مشکی را انتخاب می‌کند که علاوه بر ساعت، تاریخ را هم نشان می‌دهد و از نشان تجاری معتبر است.
- ۴) مهرداد دوست ندارد دروغ بگوید، زیرا به تازگی کارتون پینوکیو را دیده است که وقتی دروغ می‌گفت دماغش دراز می‌شد!

۷۰- در جلسه کمیته داوران برای ارزیابی عملکرد داوران در مسابقات فصل گذشته، مشخص شد دآوری ۲۸ بار اعلام خطای پنالتی کرده که ۳ اعلام خطا اشتباه بوده است. در صورتی که او ۵ مرتبه متوجه تمارض مهاجم شده و اعلام پنالتی نکرده باشد و ۶ مرتبه خطای پنالتی از دید او پنهان مانده و سوت زده باشد، به ترتیب، در مجموع چند تصمیم درست و چند تصمیم نادرست گرفته است؟

۱) ۳۱ - ۸ ۲) ۳۰ - ۹ ۳) ۲۸ - ۱۱ ۴) ۲۰ - ۱۲

۷۱- «در طی جریان آدم‌ربایی یک دانشمند، شخص دانشمند آسیب فیزیکی در ناحیه پس سر می‌بیند. پس از نجات او توسط تیم نجات، وی ادعا می‌کند فرمول ماده اختراعی خود را به یاد می‌آورد اما آزمایش‌هایی که می‌کند، صحت آن را تأیید نمی‌کنند.» کدام گزینه با قضیه بالا ارتباط بیشتری دارد؟

- ۱) وی یک رویداد واقعی را به خاطر آورده است.
- ۲) فراموشی رخ داده است.
- ۳) خطای حذف کردن روی داده است.
- ۴) برخی بخش‌ها دچار یادآوری دروغین شده‌اند.

۷۲- اگر انواع حافظه را براساس زمان بازیابی و گنجایش (از کم به زیاد) مرتب کنیم، به ترتیب، کدام نوع حافظه در جایگاه دوم قرار می‌گیرد؟

- ۱) حافظه کوتاه‌مدت - حافظه کوتاه‌مدت
- ۲) حافظه حسی - حافظه بلندمدت
- ۳) حافظه کوتاه‌مدت - حافظه حسی
- ۴) حافظه حسی - حافظه حسی

۷۳- مهسا با همسرش به مشکل خورده و مدام با یکدیگر مشاجره می‌کنند؛ آن‌ها برای برطرف کردن مشکل خود، ابتدا باید کدام اقدام را انجام دهند؟

- (۱) آن‌ها باید راه‌حلهایی را که تاکنون برای برطرف کردن مشکلاتشان اتخاذ کرده‌اند ارزیابی کنند.
- (۲) آن‌ها باید نزد مشاور بروند و یک راه‌حل منطقی برای برطرف کردن مشکلاتشان بیابند.
- (۳) آن‌ها باید موانع و مشکلات خود را شناسایی کرده و علت بروز مشاجره‌ها را پیدا کنند.
- (۴) آن‌ها باید رفتارهایی را که تاکنون با یکدیگر داشته‌اند اصلاح کنند.

۷۴- درستی یا نادرستی هر یک از عبارات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- پیروی صرف از تجربه گذشته موجب ایجاد بن‌بست در حل مسئله می‌شود.
 - تفاوت در نگاه به مسئله به معنای تفاوت در اطلاعات فراخوانی شده از حافظه است.
 - به استفاده از تجربه دیگران در حل مسئله اثر انتقال می‌گویند.
 - اثر نهفتگی به واسطه فراموش شدن موانع حل مسئله مفید است.
- (۱) درست - نادرست - درست - نادرست
 - (۲) نادرست - درست - درست - نادرست
 - (۳) درست - درست - نادرست - درست
 - (۴) نادرست - نادرست - درست - نادرست

۷۵- سبک و موانع تصمیم‌گیری در عبارت زیر چه نمودی دارد؟

«آرش در ۱۵ سالگی پدر خود را از دست می‌دهد و پس از یک سال همچنان در سوگ او باقی می‌ماند. پس از آن افت تحصیلی پیدا می‌کند و پیش از دیپلم، ترک تحصیل می‌کند. او تصمیم گرفت که کار کند؛ از این رو کاری پیدا کرد و مطمئن بود که حتماً موفق خواهد شد. اما پس از ۶ ماه، به دلیل دعواکردن با صاحب‌کار، از محیط کار اخراج می‌شود.»

- (۱) تکانشی - سوگیری تأیید
- (۲) اجتنابی - اعتماد افراطی
- (۳) تکانشی - کنترل‌نکردن هیجانات
- (۴) احساسی - اعتماد افراطی

۷۶- کدام بیت به سبک تصمیم‌گیری اجتنابی اشاره دارد؟

- (۱) تقلید دو سه مقلد بی‌معنی
 - (۲) کام افعی به لبش شربت تریاک دهد
 - (۳) من نمی‌گویم زبان کن یا به فکر سود باش
 - (۴) عقل عطای است تو را از خدای
- (۱) بسد نام کنند راه جـوانمردان را
 - (۲) هر که را طاعت او سابق احساس شود
 - (۳) ای ز فرصت بی‌خبر در هر چه هستی زود باش
 - (۴) بر تن تو واجب دین زین عطاست

۷۷- فرض زیر با کدام یک از گزینه‌های مطرح شده، ارتباط معنایی بیشتری دارد؟

«سیما درس می‌خواند تا پدر و مادرش از او راضی باشند و مبینا به این دلیل درس می‌خواند که می‌خواهد در یک دانشگاه سراسری معتبر قبول شود.»

- (۱) انگیزه‌ها هم درونی هستند و هم توسط عوامل بیرونی برای انسان ایجاد می‌شوند.
- (۲) انگیزه‌ها از نظر جهت و شدت در افراد متفاوت هستند.
- (۳) عوامل شکل‌دهنده نگرش، متنوع است و تحت تأثیر نظام شناختی فرد، باورها و ارزش‌های او قرار دارد.
- (۴) عوامل شکل‌دهنده به رفتار انسان، علاوه بر عوامل انگیزشی، تابع عوامل مختلف نگرشی افراد هم است.

۷۸- با توجه به روایت زیر، سعید و سمیه به ترتیب، چه سبک اسنادی را اتخاذ کرده‌اند و انگیزه جبران کدام یک بیشتر است؟

«سعید و سمیه هر دو در یک روز در آزمون رانندگی شهری رد شدند. سعید اعتقاد داشت بی‌دقتی کرده و هنگام پارک به نزدیک چهارراه بودن محل پارک توجه نکرده و سمیه اعتقاد داشت محل پارکی که افسر از او خواسته در آن مکان پارک کند، شلوغ بوده و سخت‌گیری افسر راهنمایی و رانندگی موجب عدم موفقیت او شده است.»

- (۱) درونی ناپایدار، بیرونی ناپایدار - سعید
- (۲) بیرونی ناپایدار، درونی ناپایدار - سمیه
- (۳) درونی پایدار، بیرونی پایدار - سعید
- (۴) بیرونی پایدار، درونی ناپایدار - سمیه

۷۹- روان‌شناسی سلامت، کدام مورد را بررسی می‌کند؟

- (۱) پیدا کردن راه‌های حذف کامل عوامل خطر ساز
- (۲) کشف روابط علی بین عوامل محیطی و بیماری‌ها
- (۳) سبک زندگی افراد به‌عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل ایجاد بیماری‌ها
- (۴) پیدا کردن درمان قطعی ناهنجاری‌های روانی

۸۰- کدام گزینه با فشار روانی ارتباط بیشتری دارد؟

- (۱) با تعادل زیستی ارتباط ندارد.
- (۲) مانع رسیدن به هدف است.
- (۳) دارای عوارض شناختی است.
- (۴) دارای پیامدهای دوجانبه است.

آزمون جامع (ہدیہ)

آزمون ۶ تیر - سال ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰
۲	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳	۲۰
۳	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵	
۴	فلسفہ و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰
۵	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (۸۱ - ۸۸)

۸۱- ﴿ و ما من دابة في الأرض و لا طائر يطير بجناحيه إلا أمم أمثالكم ﴾:

(۱) و هیچ جنبندهای روی زمین نیست و نه هیچ پرنده‌ای که با بال‌های پرواز می‌کند، مگر آنکه آن‌ها (نیز) مانند شما در گروه‌هایی هستند!

(۲) و هیچ موجودی روی زمین نیست و نه هیچ پرنده‌ای که با بال‌هایش می‌پرد، مگر آنکه آن‌ها (نیز) گروه‌هایی مانند شما دارند!

(۳) و هیچ جنبندهای در زمین نیست و نه هیچ پرنده‌ای که با بال‌های خود پرواز می‌کند، مگر آنکه آن‌ها (نیز) گروه‌هایی مانند شما هستند!

(۴) و هیچ موجودی در زمین نیست و نه پرنده‌ای که با بال خود می‌پرد، مگر آنکه آن‌ها (نیز) درون گروه‌هایی مانند شما هستند!

۸۲- « ما أروع الظواهر الطبيعية التي تقع في بلادنا! كنت قد قرأت في موسوعة علمية أن بحيرة زريوار بمحافظة

کردستان أكبر بحيرة في العالم! »:

(۱) پدیده‌های طبیعی واقع شده در کشور ما چقدر جالب است! در دانشنامه علمی‌ای می‌خواندم که دریای زریوار در کردستان یکی از بزرگترین دریاچه‌ها در جهان است!

(۲) چقدر پدیده‌های طبیعی‌ای که در کشور ما قرار دارد، جالب است! در دانشنامه علمی خوانده بودم که دریاچه زریوار در استان کردستان بزرگترین دریاچه در جهان بود!

(۳) در کشور ما پدیده‌های طبیعی‌ای وجود دارند که واقعاً جالبند! در دانشنامه‌ای علمی خوانده بودم که دریاچه زریوار در کردستان بزرگتر از همه دریاچه‌های دنیا است!

(۴) پدیده‌های طبیعی‌ای که در کشور ما قرار دارد چقدر جالب است! در یک دانشنامه علمی خوانده بودم که دریاچه زریوار در استان کردستان بزرگترین دریاچه در دنیا است!

۸۳- « لا يَنْتَفِعُ أَحَدٌ بِالْإصرارِ عَلَى نِقَاطِ الخِلافِ وَ العُدوانِ فَعَلَى كُلِّ الشُّعوبِ تَعائِشٌ سَلْمِيَّ مَعَ بَعْضِها وَ إِن تَخْتَلِفِ فِي لُغَاتِها وَ أَلوانِها! »:

- (۱) کسی از پافشاری بر نقاط اختلاف و دشمنی سود نمی‌برد پس همه ملت‌ها باید با یکدیگر همزیستی مسالمت‌آمیز داشته باشند اگرچه در زبان‌ها و رنگ‌هایشان تفاوت داشته باشند!
- (۲) اصرار کردن بر نقاط اختلاف و دشمنی‌ها به کسی سود نمی‌رساند پس همزیستی مسالمت‌آمیز بر تمام ملت‌ها واجب است حتی اگر در رنگ‌ها و زبان‌هایشان اختلاف داشته باشند!
- (۳) هیچ‌کس از اصرار بر نقطه‌های اختلاف و دشمنی سودی نبرده است پس همه ملت‌ها باید با هم همزیستی مسالمت‌آمیز داشته باشند اگرچه زبان‌های آن‌ها و رنگ‌هایشان متفاوت باشد!
- (۴) کسی سودی از پافشاری بر نقطه‌های اختلاف و دشمنی نمی‌برد پس باید با بعضی ملت‌ها همزیستی مسالمت‌آمیز داشت هرچند که در زبان و رنگ خود تفاوت داشته باشند!

۸۴- « إِيَّاكَ وَ تَجْرِبَةُ ما جَزَيْه الآخرون فَتَحَلَّ بِكَ النَّدامَةُ! »:

- (۱) تجربه نکن چیزی را که دیگران آن را تجربه می‌کنند، چه پشیمانی بر تو فرود می‌آید!
- (۲) از اینکه تجربه کنی آنچه را که دیگران تجربه نموده‌اند بر حذر باش که پشیمان می‌شوی!
- (۳) پرهیز از تجربه کردن آنچه که سایرین آن را تجربه کرده‌اند که پشیمانی بر تو فرود می‌آید!
- (۴) تو را هشدار می‌دهم از اینکه بی‌زمایی چیزی را که سایرین آزموده‌اند، چون پشیمانی بر تو فرود می‌آید!

۸۵- « مزارع لا تُكثَرُ فِي استخدامِ الأسمدة الكيماويةِ وَ المُبيدِ الزَّراعيِّ إِكثاراً! »:

- (۱) کشاورز در به کارگیری کودهای شیمیایی و آفت‌کش‌های کشاورزی قطعاً زیاده‌روی نمی‌کند!
- (۲) ای کشاورز در استفاده از کودهای شیمیایی و آفت‌کش‌های کشاورزی هرگز زیاده‌روی نکن!
- (۳) کشاورز هیچ‌گاه در استفاده از کود شیمیایی و آفت‌کش کشاورزی زیاده‌روی نمی‌کند!
- (۴) ای کشاورز در استفاده از کودهای شیمیایی و آفت‌کش کشاورزی اصلاً زیاده‌روی نکن!

۸۶- عَيْنِ الخُطَا:

- (۱) إِنَّ قَلْبَ المَرءِ كزَرعٍ يَموتُ إِذا كَثُرَ عَلَيْهِ المَءُ! : بی‌گمان قلب انسان همچون کشتی است که هرگاه آب بر آن زیاد شود، می‌میرد!
- (۲) تَعَجَّبَ طَلابِي تَعَجُّباً لَمَّا سَمِعوا أَنَّ حَجمَ دُبِّ الباندا عِنْدَ الوِلادَةِ أَصغرُ مِنَ الفأرِ! : دانش‌آموزانم بسیار تعجب کردند وقتی شنیدند که اندازه خرس پاندا هنگام تولد کوچکتر از موش است!
- (۳) أَحَبَّتِي لا تَقولوا إِلاَّ الحَقَّ فَإِنَّ المَؤمِنَ لا يَخافُ قولَ الحَقِّ وَ إِن كانَ عَلَيْهِ! : ای دوستان من فقط حق را بگویند زیرا مؤمن از گفتن حق نمی‌ترسد اگر چه به زیانش باشد!
- (۴) كانَ المَزارعُ يُربِّي الطيورَ المُختلِفَةَ فِي مزرعَتِهِ الكَبيرةِ وَ هُوَ يَنْتَفِعُ بِها جَدًّا! : کشاورز در مزرعه بزرگش پرندگان مختلف را پرورش می‌داد در حالی که از آن‌ها بسیار سود می‌برد!

۸۷- عین الصحیح:

(۱) مضی الزمان و فهمتُ أكثرَ قدر ما كنت قد فقدته! : زمان گذشت و بیشتر قدر آنچه را که از دست داده بودم، فهمیدم!

(۲) أنواع الكائنات الحيّة في بحار العالم تُقدّر بالملايين! : انواع موجودات زنده در آب‌های جهان، میلیون‌ها برآورد می‌شوند!

(۳) سامحيني؛ أنتِ على الحقّ. أبَدَلْ لَكَ البطاقة! : به من اجازه بده؛ حق با توست. کارت را برایت تعویض می‌کنم!

(۴) ذاك هو الربّ الذي آمنكم من خوف العدو! : این همان پروردگاری است که از ترس دشمن به او ایمان آوردید!

۸۸- « ماهی‌هایی یافت می‌شوند که تاریکی‌های دریا را به روزی روشن تبدیل می‌کنند! »:

(۱) هناك أسماك يُحوّلُ ظلمات البحر إلى ضوء النّهار!

(۲) تُوجد أسماك تُحوّلُ ظلمات البحر إلى نهار مُضيء!

(۳) هناك أسماك يُحوّلونَ ظلمات البحر إلى ضوء النّهار!

(۴) تُوجد سمكات في البحر تُحوّلُ الظّلمات إلى النّهار المُضيء!

■ ■ اقرأ النّص التّالي ثمّ أجب عن الأسئلة (۸۹ - ۹۳) بما يُناسب النّص:

إنّ الصّبر مصداق بارز من مصاديق استعمال الإرادة الانسانيّة، فذو الإرادة القويّة يمكن له أن يصبر و يتحمّل مرارة الصّبر و حلاوته. من الجدير بالذّكر أنّ هناك نوعين من الصبر: صبر بدون أيّ عمل، و صبر على العمل و مواصلته، و الصبر بلا عمل هو ترك المسؤوليّات و الواجبات، أمّا الصّبر المقرون بالعمل فهو الصّبر الحقيقي...

قد يصبر المرء على عمل واحد فيكمّله، ولكنّه قد يفقد الصّبر فلا يستطيع متابعة سلسلة أعماله في يومه أو عمره فيفشل، فليصبر الإنسان على العمل الواحد، إضافة إلى هذا يجب الصبر على إنجاز سلسلة الأعمال الأخرى التي يكون العمل الواحد حلقة منها.

يُقال إنّ امبراطور الصّين سأل شاباً عن السّرّ في انتصاره و سعادته، فقال الشاب: الصّبر الصّبر... و كرّر كلمة الصّبر مائة مرّة!

٨٩- عَيْنُ الخَطَأِ:

- (١) لا يمكن أن نحصد المحاصيل إلا بعد أن نصبر لمدة معينة، و الأعمال كلها على هذا!
- (٢) الصبر دون العمل يمكن أن ينفع المرء ولكن من الأرجح أن يقترن الصبر بالعمل!
- (٣) إنّ الأعمال في الحياة بحاجة إلى عنصر الصبر مهما كانت كبيرة أو صغيرة!
- (٤) تتجلى إرادة المرء في الصبر على ما يقوم به طوال الحياة!

٩٠- عَيْنُ الخَطَأِ عَنِ الشَّابِّ الصِّينِيِّ:

- (١) إنّ الصبر هو العامل الوحيد لنجاحه في الحياة!
- (٢) إنّ كان يصبر على عمله و مواصلته صبراً حقيقياً!
- (٣) إنّ الصبر يظهر في عمله و سلوكه و كلامه أيضاً!
- (٤) إنّ واصل طريقه نحو النجاح و قد وجد أسرار النجاح!

٩١- عَيْنُ ما لَمْ يُذَكَرْ فِي النِّصِّ:

- (١) أي صبر يؤدي إلى السعادة؟!
- (٢) أي صبر هو المطلوب؟!
- (٣) كيف يواصل الناجحون سلسلة الأعمال؟!
- (٤) كيف يكتسب المرء القدرة على الصبر؟!

■ عَيْنُ الخَطَأِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٩٢ وَ ٩٣)

٩٢- « استعمال - يتحمّل - المقرون - يصبر »:

- (١) يتحمّل: فعل مضارع - للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلاثي من باب تفعل - معلوم / فعل و فاعل
- (٢) المقرون: مفرد مذكر - اسم مفعول (مصدره: اقتران) - معرفّ بأل - معرب / صفة، و موصوفها: الصبر
- (٣) يصبر: مضارع - مجرد ثلاثي (مصدره: صبر، دون حرف زائد) - لازم / فعل و فاعله: الإنسان، حرف اللام فيه يدلّ على الأمر

- (٤) استعمال: اسم - مصدر (من فعل مزيد ثلاثي، و له ثلاثة حروف زائدة) - معرب / مضاف اليه و مجرور

بالكسرة، و مضافه: مصاديق

٩٣- « إنجاز - الأخرى - يُقال - كَرَّر »:

- (١) إنجاز: اسم - مصدر (من باب افعال، التّون من حروفه الأصليّة) - معرب / مجرور بحرف الجرّ
- (٢) الأخرى: اسم تفضيل - مفرد مؤنّث (على وزن: فُعَلَى) - معرفة - معرب / صفة؛ و موصوفها: الأعمال
- (٣) يُقال: فعل مضارع - للمفرد المذكَر الغائب - مزيد ثلاثي، و له حرف زائد واحد - مجهول / الجملة إسمية
- (٤) كَرَّر: فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي (من باب تفعيل، بزيادة حرف زائد واحد) - معلوم - متعدّد / مفعوله: كلمة

■ ■ عيّن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٩٤ - ١٠٠)

٩٤- عيّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (١) تَنْقُلُ النَّاقِلَاتُ مُشْتَقَّاتِ النَّقِطِ مِنَ الْمَصَافِي إِلَى مَحَطَّاتِ الْوَقُودِ فِي الْبِلَادِ!
- (٢) مِنْ أَخْلَاقِ الْجَاهِلِ الْإِجَابَةُ قَبْلَ أَنْ يَسْمَعَ وَ الْمُعَارَضَةُ قَبْلَ أَنْ يَفْهَمَ!
- (٣) عَلَيْنَا أَنْ نَعْلَمَ أَنَّ تَبَادُلَ الْمَفْرَدَاتِ بَيْنَ اللُّغَاتِ فِي الْعَالَمِ أَمْرٌ طَبِيعِيٌّ!
- (٤) إِذَا طَلَبْتَ أَنْ تَنْجَحَ فِي عَمَلِكَ فَقُمْ بِهِ وَحِيداً وَ لَا تَتَوَكَّلْ عَلَى النَّاسِ!

٩٥- عيّن غير المناسب حسب المفهوم:

- (١) الندم على السكوت خيرٌ من الندم على الكلام!: پشیمان ز گفتار دیدم بسی
- (٢) أ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ!: ترك دنیا به مردم آموزند
- (٣) قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعاً وَ لَا ضَرّاً إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ!: تا به بازار جهان سوداگریم
- (٤) عداوة العاقل خيرٌ من صداقة الجاهل!: اگر عاقل بود خصم تو بهتر

٩٦- عيّن حرف النون مفتوحة دائماً:

- (١) إِنِّي أَحَاوِلُ أَنْ أَكْتُبَ التَّمَارِينَ قَبْلَ بَدَايَةِ الْحِصَّةِ!
- (٢) إِلَهِي وَ رَبِّي أَدْخَلَنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ!
- (٣) طَيْرَانِ الْحَمَامَةِ الْبَيْضَاءِ فِي السَّمَاءِ مِنْ أَجْمَلِ الْمَشَاهِدِ!
- (٤) شَكَرَ مَدِيرَ الْمَدْرَسَةِ الطَّالِبِينَ لِإِهْتِمَامِهِمَا بِالْمُرَافِقِ الْعَامَّةِ!

٩٧- عین الخطأ في استخدام العدد و المعدود:

- (١) اشتریتُ من المتجر ستّة و ثلاثین كُرسیّاً!
- (٢) في هذا المَطعم الصّغير عشرة كراسي أحبّها جدّاً!
- (٣) هناك في صالة الامتحان عشرون كراسي فقط!
- (٤) نجلس في القاعة الأولى على ثمانية عشر كُرسیّاً!

٩٨- عین حرف اللّام على المضارع يختلف عن الباقي:

- (١) لِيُعَالج الطّبيب الحاذق مريضه استعمل العُشب الطّبيّ!
- (٢) لِتَغَيّر المدرّسة طريقة تدرّيسها شاهدت مِلَفّ تلميذاتها!
- (٣) لِيَشْكُر المسلمون ربّهم العظيم على أنعم يستفيدون منها!
- (٤) لِتَطْبَخ أمّا طعاماً للضيّف المدعوّ قامت من النّوم قبل ساعة!

٩٩- عین «حزيناً» يكون حالاً:

- (١) بعد انتشار الخبر في البلد أصبح نويل حزيناً و شعر بالدّنب!
- (٢) شعر نويل بخيبة الأمل و بقي حزيناً و خاف أن يذكره الناس بالسوء!
- (٣) بين اولئك الصبيان رأيتُ بعتة صبيّاً حزيناً ينظر إلى الباب مُنتظراً لأمّه!
- (٤) كان صديقنا بعد موت جدّه العجوز حزيناً و لم يحضر بيننا لمدة أسبوع!

١٠٠- عین مصدرأ جاء لتأكيد فعله:

- (١) في تلك الأيام كنت تستطيع أن تعبد ربك مُطيعاً ولكنك لم تفعل ذلك!
- (٢) يُثير قفّر السمك الطائر الطويل تعجب الناس إثارة عند المشاهدة!
- (٣) لم يُفرق بعض الناس بين أطفالهم تقريباً يُزعج الآخرين!
- (٤) أختي الصّغيرة قد تنام نوماً طويلاً طول النهار!

۱۰۱- کدامیک از گزینه‌های زیر دربارهٔ تقدم و تأخر زمانی وقوع رویدادها، از ۱۲۰۰۰ سال تا ۶۵۰۰ سال پیش، درست‌تر است؟

(۱) کشت برخی از گیاهان، اهلی کردن حیوانات، تولید خوراک، آغاز سفالگری

(۲) آغاز روستانشینی، آغاز سفالگری، آغاز کشاورزی، ساخت ظروف

(۳) تراشیدن سنگ‌ها، ساخت ابزارهای نوک‌تیز، گسترش صید آبزیان، آغاز سفالگری

(۴) گسترش استفاده از غار، ساخت ابزارهای سنگی تیغه‌دار، آغاز روستانشینی، اهلی کردن حیوانات

۱۰۲- وقایعی همچون «رواج آیین و اندیشه‌های کنفوسیوس»، «ایجاد شبکهٔ پیشرفته‌ای از جاده‌ها» و «افسانهٔ گیلگمش» به ترتیب مربوط به

کدامیک از تمدن‌های نخستین است؟

(۱) روم، چین، بین‌النهرین (۲) چین، یونان، بین‌النهرین

(۳) مصر، چین، یونان (۴) چین، روم، بین‌النهرین

۱۰۳- کدامیک از حوادث زیر مربوط به زمان پادشاهی اردشیر دوم هخامنشی، نیست؟

(۱) خاندان هخامنشی دچار تفرقهٔ درونی شد.

(۲) در ابتدای زمامداری او، برادرش کورش کوچک در آسیای صغیر سر به شورش برداشت.

(۳) در دورهٔ فرمانروایی او مصر دوباره ضمیمهٔ قلمرو هخامنشیان شد.

(۴) در جنگی که میان او و برادرش، کورش کوچک روی داد، برادرش کشته شد.

۱۰۴- رئیس روستاییان و کشاورزان حکومت ساسانی چه کسی بود و چه مسئولیت‌هایی برعهده داشت؟

(۱) آسورستان - گردآوری مالیات‌های بخش کشاورزی و ساخت سدها و آب‌بندها بر روی دجله و فرات

(۲) واستیریوشان‌سالار - انتقال شیوه‌های کشاورزی و فنون کندن قنات به سایر کشورهای جهان

(۳) واستیریوشان‌سالار - گردآوری مالیات‌های بخش کشاورزی و ترویج آبادانی و کشت و کار

(۴) آسورستان - گسترش راه‌ها و نظارت بر گردآوری و توزیع مالیات‌ها

۱۰۵- کدام موارد در زمینهٔ شیوهٔ تاریخ‌نگاری ترکیبی، صحیح است؟

(الف) در این روش مورخ با ذکر همهٔ روایات دربارهٔ یک موضوع، گزارشی از آن‌ها تنظیم می‌کند.

(ب) در این روش مورخ ناچار به گزینش و انتخاب است.

(ج) این نوع تاریخ‌نویسی از اوایل قرن پنجم هجری متداول شد.

(د) از برجسته‌ترین چهره‌های این سبک از تاریخ‌نویسی می‌توان به بلاذری و دینوری اشاره کرد.

(۴) ج و د

(۳) ب و ج

(۲) ب و د

(۱) الف و د

۱۰۶- از جمله ابتکارات نظامی ساسانیان، کدام بود؟

- (۱) استفاده از صدای طبل در آغاز حملات
- (۲) استفاده از نیروی دریایی در جنگ‌ها
- (۳) استفاده از فیل در جنگ‌ها
- (۴) تکیه بر نیروی پیاده‌نظام در جنگ‌ها

۱۰۷- پس از حمله مغولان چه عواملی زمینه‌های احیای تدریجی فعالیت‌های علمی و آموزشی را در ایران فراهم آورد؟

- (۱) گرایش مغولان به اسلام، فعالیت‌های فرهنگی و علمی مردم و علاقه آن‌ها به رشته‌های گوناگون
- (۲) در امان بودن هنرمندان و دانشمندان از حمله مغولان و حمایت ایلخانان از دانشمندان، عالمان و هنرمندان
- (۳) حمایت مغولان از هنرمندان، ورود هنرمندان به سرزمین‌های ایلخانان و کوشش وزیران ایرانی
- (۴) گرایش مغولان به اسلام، تشکیل حکومت ایلخانی و افزایش قدرت سیاسی وزیران ایرانی

۱۰۸- کدام عبارت در مورد وضعیت علوم مختلف در عصر صفوی نادرست است؟

- (۱) در عصر صفوی علوم تجربی و ریاضیات در ایران رو به افول گذاشت و تنها برخی از متون کهن در مدارس تدریس می‌شد.
- (۲) تاریخ‌نگاری در این عصر نسبت به دوره مغول در هر سه حوزه تاریخ عمومی، محلی و تکنگاری رونق بیشتری یافت.
- (۳) با ورود عده‌ای از علمای شیعه به ایران، آموزش علوم دینی گسترش یافت و آموزش ادبیات، حکمت و فلسفه در مراکز مختلفی صورت گرفت.
- (۴) نجوم و ستاره‌شناسی با خرافات آمیخته شد و اعتقاد به سعد و نحس در میان عام و خاص رایج بود.

۱۰۹- کدام‌یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با «سرف‌ها» در قرون وسطا نادرست است؟

- (۱) در پایین‌ترین مرتبه اجتماعی نظام فئودالی قرار داشتند.
- (۲) سرف‌ها اجازه نداشتند که ملک ارباب خود را ترک کنند.
- (۳) مانند برده قابل خرید و فروش بودند.
- (۴) عده‌ای از آنان، کشاورزان آزادی بودند که به علت بدهکاری سرف شدند.

۱۱۰- کدام گزینه از دلایلی که انگلیسی‌ها برنامه تغییر سلطنت در ایران را پیگیری می‌کردند، نیست؟

- (۱) انگلیسی‌ها از انتشار اندیشه‌های انقلابی کمونیست‌های روسیه در ایران بیم داشتند.
- (۲) ایران در مسیر ارتباطی هندوستان و اروپا قرار داشت.
- (۳) هزینه‌هایی که انگلستان برای حضور نیروهایش در ایران متحمل می‌شد بالا بود.
- (۴) بی‌نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۰۷ این نکته را به انگلیسی‌ها یادآور شد که آگاهی مردم بالا رفته است.

۱۱۱- کدام مورد درباره تقدم و تأخر زمانی رویدادهای زیر نادرست است؟

الف) مردم اغلب بینوا و خشمگین پاریس با حمله به زندان باستیل انقلاب خود را آغاز کردند.

ب) اعتراض به قرارداد وثوق‌الدوله و مخالفت با آن باعث سقوط دولت او شد.

ج) بخش وسیعی از نیمه شمالی ایران، منطقه تحت نفوذ روسیه شناخته شد.

د) در پی قتل ولیعهد اتریش و همسرش به دست یک صرب ملی‌گرا در شهر ساریوو مرکز بوسنی، اتریش به حکومت صربستان مستقل اعلام

جنگ کرد.

۱) «د» بعد از «ج» و قبل از «ب» روی داد. ۲) «ج» بعد از «الف» و قبل از «د» اتفاق افتاد.

۳) «د» بعد از «الف» و قبل از «ب» روی داد. ۴) «ج» بعد از «د» و قبل از «الف» اتفاق افتاد.

۱۱۲- کدام گزینه تعریف درست‌تری در مورد «نهضت مقاومت ملی» در تاریخ معاصر ایران ارائه می‌دهد؟

۱) دکتر مصدق و طرفداران ملی‌گرای او که موافق ملی شدن صنعت نفت بودند.

۲) اساتید دانشگاه و دانشجویانی که در ۱۶ آذر ۱۳۳۲ در اعتراض به برقراری روابط سیاسی مجدد ایران و انگلیس اعتراض کردند.

۳) گروهی از شخصیت‌های ملی و مذهبی و از جمله تعدادی از استادان دانشگاه که در قالب تشکیلی با قرارداد جدید نفتی به مخالفت

برخاستند.

۴) گروهی از شخصیت‌های ملی و مذهبی که در آستانه کودتای ۲۸ مرداد، با ایجاد تشکیلی، خواهان برکناری زاهدی و روی کار آمدن مجدد

دکتر مصدق شدند.

۱۱۳- کدام گزینه از نتایج قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲، نیست؟

۱) هدف مبارزه تغییر کرد و سرنگونی رژیم پهلوی هدف نهایی مبارزان شد.

۲) رهبری امام خمینی به عنوان رهبر سیاسی برجسته‌تر شد و مبارزان به نقش و قدرت سیاست در این زمینه توجه بیشتری نشان دادند.

۳) حضور امام خمینی (ره) در صحنه مبارزه موجب شد بسیاری از روحانیون به مبارزات سیاسی روی بیاورند.

۴) علاوه بر روحانیون و دانشگاهیان، اقشار دیگری از جامعه نیز به جمع مبارزان پیوستند.

۱۱۴- کدام یک از موارد زیر با سؤال کلیدی جغرافیا در ارتباط نیست؟

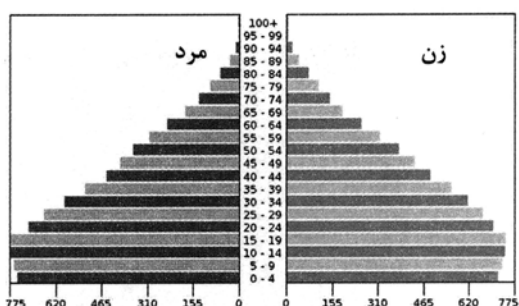
- (۱) زلزله رودبار با قدرت ۷/۴ ریشتر از بزرگ‌ترین زلزله‌های به‌وقوع پیوسته در کشور ما بوده است.
- (۲) زیرساخت‌های ضعیف شهری و قدیمی بودن کانال‌های روبسته، از عوامل طغیان سیل در شهر ایلام بوده است.
- (۳) استفاده از شیوه‌های نادرست در برافروختن آتش توسط مردم، حوادث ناگهانی و سهل‌انگاری مردم از دلایل وقوع آتش‌سوزی‌های زاگرس است.

(۴) در تابستان جرقه کوچکی می‌تواند، آتش به جان جنگل‌های ایران ببیند.

۱۱۵- کدام گزینه از ویژگی‌های «دریاچه‌های فصلی» در ایران است؟

- (۱) در دوره سرد سال، وسعت بیشتری پیدا می‌کنند.
- (۲) در طول سال، آب بعضی از آن‌ها شور و برخی دیگر شیرین است.
- (۳) آب این دریاچه‌ها از طریق رودهای پرآب، تأمین می‌شود.
- (۴) گرم شدن عمومی هوا سبب تغییرات سطح آب آن‌ها در فصل تابستان شده است.

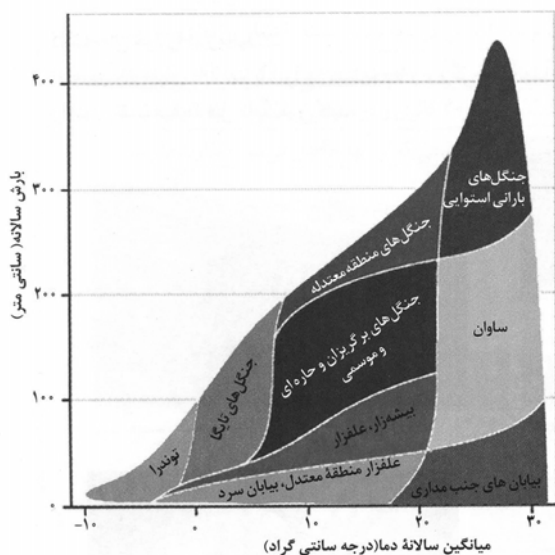
۱۱۶- همه گزینه‌ها از نتایج قابل پیش‌بینی هرم سنی کشور فرضی زیر است؛ به جز:

- (۱) افزایش میزان رشد موالید
 - (۲) افزایش درصد جمعیت فعالان اقتصادی
 - (۳) بالا بردن امکانات آموزشی و ایجاد فرصت‌های تحصیلی، تفریحی و رفاهی
- برای جوانان

(۴) عدم تعادل نسبت جنسیتی و سنی

۱۱۷- با توجه به تصویر زیر از زیست‌بوم‌های جهان ...

- ۱) هر چه از ساوان به سمت عرض‌های جغرافیایی بالاتر حرکت می‌کنیم زاویه تابش خورشید عمودتر و بارش باران کاهش می‌یابد.
- ۲) هر چه از جنگل‌های تایگا به سمت عرض‌های پایین جغرافیایی پیش می‌رویم زاویه تابش خورشید مایل‌تر و بارش باران افزایش می‌یابد.
- ۳) هر چه از زیست‌بوم توندرا به سمت جنگل‌های بارانی استوایی حرکت می‌کنیم زاویه تابش خورشید عمودتر و بارش باران افزایش می‌یابد.
- ۴) هر چه از بیابان به سمت عرض‌های جغرافیایی بالاتر حرکت می‌کنیم زاویه تابش خورشید عمودتر و بارش باران افزایش می‌یابد.

۱۱۸- تنوع بالای تولیدات باغی کشور ما حاصل چه چیزی است؟

- ۱) اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه نواحی مختلف کشور
- ۲) توزیع متناسب جمعیت در مناطق روستایی دارای استعداد کشاورزی
- ۳) تنوع میزان آب و خاک در نواحی مختلف کشور
- ۴) عوامل انسانی گسترده مانند احداث سد در مناطق مختلف کشور

۱۱۹- متن زیر به کدام موضوع اشاره دارد؟

«گاهی دو ناحیه فرهنگی به هم خیلی نزدیک‌اند و پدیده فرهنگی در اثر تماس مستقیم مردم، از ناحیه‌ای به ناحیه دیگر منتقل می‌شود.»

- ۱) انسان‌ها با شیوه‌ها و ابزارهای مختلف نواحی مختلف را پدید می‌آورند یا آن‌ها را تغییر می‌دهند.
- ۲) نواحی زندگی مردم را تحت تأثیر قرار می‌دهد و انسان‌ها در چارچوب شرایط این نواحی دست به عمل می‌زنند.
- ۳) هر ناحیه با دیگر نواحی رابطه و کنش متقابل دارد و بر روی آن‌ها تأثیر می‌گذارد.
- ۴) برنامه‌ریزی‌ها یا تصمیم‌های دولت‌ها موجب حفظ، تغییر یا تخریب نواحی طبیعی و انسانی می‌شود.

۱۲۰- امکان بهره‌وری از استعداد خوب نواحی دورافتاده در زمینه انواع تولیدات چگونه میسر خواهد شد؟

- ۱) حضور نیروی انسانی و کارآمد و متخصص در بخش‌های مختلف
- ۲) در اختیار داشتن راه‌ها و وسایل حمل‌ونقل کافی
- ۳) قرار گرفتن در کنار کشاورزی به‌عنوان یک بخش بسیار تعیین‌کننده
- ۴) برخورداری از جمعیت متناسب و نیروی کار ارزان

۱۲۱- اثر رشد ارتباطات و فناوری اطلاعات بر تنوع جغرافیایی زبان‌ها چیست؟

- (۱) غلبه برخی از زبان‌ها در جهان
 (۲) رونق یافتن برخی زبان‌های بومی و محلی
 (۳) کاستن اهمیت زبان ملی کشورهای مختلف
 (۴) افزایش اهمیت زبان‌های کم‌تر شناخته‌شده

۱۲۲- کدام عبارت‌ها با مرزهای تطبیقی همخوانی دارد؟

- (الف) این مرزها بعدها مورد قبول ساکنان آن کشورها قرار گرفته‌اند.
 (ب) توسط آن گروه‌های انسانی متفاوت، از نظر قومی، زبانی و دینی از یکدیگر جدا می‌شوند.
 (ج) با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی تعیین می‌شوند.
 (د) افراد یک ملت و قوم را که دارای دین و زبان مشترک‌اند از هم جدا می‌کند.
- (۱) الف و ب (۲) ب و ج (۳) ج و د (۴) ب و د

۱۲۳- چرا در دامنه‌های پرشیب البرز شمالی، احتمال وقوع زمین‌لغزش وجود دارد؟

- (۱) ذوب تدریجی برف موجب اشباع مواد رسوبی سطح دامنه‌ها شده و امکان نفوذ بیشتری را فراهم می‌کند.
 (۲) خروج و انباشته شدن خاکسترهای آتشفشانی با ضخامت زیاد بر سطح دامنه‌ها و سپس وقوع بارش، موجب اشباع آن‌ها می‌شود.
 (۳) نفوذ باران در دامنه‌های متراکم از درختان و گیاهان افزایش می‌یابد.
 (۴) بارش‌های شدید به سرعت جاری می‌شوند و کمتر نفوذ پیدا می‌کنند.

۱۲۴- با توجه به این که زمین از غرب به شرق حرکت می‌کند و بین همه مکان‌های واقع بر نصف‌النهارهای مختلف کره زمین همواره اختلاف زمانی

وجود دارد:

«برای رفتن از تهران به دهلی، با توجه به ... باید ساعت خود را ...»

- (۱) ساعت رسمی یا استاندارد - جلو بکشیم
 (۲) ساعت واقعی یا محلی - جلو بکشیم
 (۳) ساعت واقعی یا محلی - عقب ببریم
 (۴) ساعت رسمی یا استاندارد - عقب ببریم

۱۲۵- در متن زیر چند نادرستی درباره مدیریت سیل وجود دارد؟

«احداث سد تنظیمی در مسیر حبله‌رود یکی از روش‌های سازه‌ای مدیریت پیش از وقوع سیل است. به‌کارگیری این روش پوشش گیاهی

حوضه رود را تقویت می‌کند و منجر به نفوذ دادن آب باران در حوضه می‌شود. با این روش حریم سیل‌گیر این رودخانه مشخص می‌شود.»

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۲۶- در کدام گزینه نوع مغالطه احتمالی هر دو بخش یکسان است؟

- (۱) بدون شک فلسفه‌خواندن دیگر ارزشی ندارد. - همه اختلافات ناشی از شک و سوءظن بی‌پایه و اساس هستند.
- (۲) امثال بوستان سعدی در ادبیات فارسی زیادند. - پدرم با شریکش در مورد زمینی اختلاف داشتند و قاضی به نفع او رأی داد.
- (۳) فردی پولش را در جیبش گذاشته باشد و بگوید کیف پول همراهم نیست. - من و محسن در جلسه با هم مخالفت می‌کردیم.
- (۴) شکارچی به دنبال خرگوش می‌گشت و آن را بسیار سریع یافت. - احسان در مکالمه با رضا بود که ناگهان تصادف کرد.

۱۲۷- اگر مفهوم «الف» نسبت به مفهوم «ب» از جهتی اعم و از جهتی اخص و مفهوم «ج» اخص از مفهوم «الف» باشد، میان دو مفهوم «ب» و

«ج» کدام نسبت از نسبت‌های چهارگانه قابل تصور نیست؟

- (۱) عموم و خصوص مطلق
- (۲) تباین
- (۳) عموم و خصوص من وجه
- (۴) تساوی

۱۲۸- در کدام گزینه تعاریف ذکر شده برای مفاهیم، به ترتیب شرط «جامع بودن»، «مانع بودن» و «دوری نبودن» تعریف را ندارند؟

«دانشگاه»، «حیوان»، «لوزی»

- (۱) مؤسسه‌ای برای تحصیل پس از دیپلم - جسم رشدکننده - متوازی‌الاضلاعی با یک زاویه قائم
- (۲) محلی برای دریافت مدارکی همچون لیسانس و دکترا - شیئی دارای سیستم عصبی - چهارضلعی با چهار زاویه برابر
- (۳) مؤسسه‌ای دولتی برای تحصیلات آکادمیک - جسم رشدکننده متحرک - مربعی با طول اضلاع برابر
- (۴) نهادی برای تحصیلات عالی به صورت حضوری - جاندار حساس متحرک بالاراده - شکلی چهارضلعی با اضلاع عمود بر هم

۱۲۹- در کدام گزینه از استدلال تمثیلی استفاده شده است؟

- (۱) زندگی بیدل جهانی را ز مرگ آگاه کرد
- (۲) شعر او فردوس را مانند، که اندر شعر اوست
- (۳) بی تو ما را چون چراغ کشته هستی داغ کرد
- (۴) دو روزی با غم و رنج حوادث صبر کن بیدل
- محو بود اندوه رفتن گر نمی‌بود آمدن
- هر چه در فردوس ما را وعده کرده ذوالمنن
- هر کجا رفتیم خالی بود جای سوختن
- جهان آخر چو اشک از دیده‌ات یکبار می‌افتد

۱۳۰- در عکس مستوی از ... به ... نمی‌توان رسید و اگر عکس قضیه‌ای «موجبه جزئی» باشد، کدام نسبت چهارگانه امکان ندارد بین موضوع و

محمول آن برقرار باشد؟

- (۱) صدق اصل - صدق عکس - تباین
- (۲) صدق عکس - صدق اصل - تباین
- (۳) کذب اصل - کذب عکس - تساوی
- (۴) کذب عکس - کذب اصل - تساوی

۱۳۱- در یک قیاس معتبر نتیجه و یکی از مقدمات قیاس به ترتیب قضایای «بعضی الف د نیست» و «هر ب الف است» می‌باشد. مقدمه دیگر قیاس

کدام یک از قضایای زیر می‌تواند باشد تا اعتبار قیاس حفظ شود؟

- (۱) هر د ب است. (۲) هیچ ب د نیست. (۳) بعضی د ب نیست. (۴) هیچ الف د نیست.

۱۳۲- تفاوت هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی در چیست؟

(۱) موضوع یکی از این دو بخش اعم از دیگری است.

(۲) هستی‌شناسی بخش ریشه‌ای و معرفت‌شناسی بخش فرعی فلسفه است.

(۳) هستی‌شناسی احکام کلی می‌دهد ولی احکام معرفت‌شناسی جزئی هستند.

(۴) موضوع فلسفه بررسی وجود و احکام آن است، پس شامل معرفت‌شناسی نمی‌شود.

۱۳۳- تشبیه کیهان به «ساز چنگی که سیم‌های آن از طرفین تحت فشار دو نیروی متقابل است»، به دیدگاه کدام یک از فلاسفه نخستین یونان

باستان نزدیک‌تر است؟

- (۱) پارمنیدس (۲) هراکلیتوس (۳) فیثاغورس (۴) تالس

۱۳۴- اساس اختلاف گرگیاس با سایر فلاسفه در پذیرش یا عدم پذیرش کدام اصل است؟

(۱) واقعیت داشتن جهان (۲) امکان شناخت

(۳) ابزار شناخت (۴) تعلیم شناخت

۱۳۵- کدام گزینه درباره ابزارهای شناخت صحیح است؟

(۱) اینکه می‌بینیم باد می‌وزد و برگ درخت حرکت می‌کند، یک گزاره تجربی بنا بر اصل علیت است.

(۲) پی‌بردن به اسرار و رموز طبیعت به واسطه شناخت حسی صورت می‌گیرد.

(۳) کسب مقدمات استدلال‌های قیاسی کارکرد ویژه عقل در مقایسه با سایر ابزارهاست.

(۴) آنچه شکاکیت مطلق را رد می‌کند، شناخت عقلانی محض است.

۱۳۶- کدام عبارت درباره نظر دکارت پیرامون حقیقت انسان نادرست است؟

(۱) نفس یا روح ما مرکز اندیشه‌ها و تفکرات ما است که استدلال‌ها را ارزیابی می‌کند.

(۲) روح و بدن در کارکردشان از هم جدا نیستند و روح از بدن استفاده می‌کند.

(۳) هنگامی که از لفظ «من» استفاده می‌کنیم، به ساحت معنوی خود ارجاع می‌دهیم.

(۴) نفس یک عقل متعالی و برتر است که کاملاً از قوانین فیزیکی آزاد است.

۱۳۷- کدام گزینه درباره نظریات فلاسفه مسلمان و ارسطو پیرامون معیار فعل اخلاقی صحیح است؟

- (۱) عقل عملی در شناخت شرایط تحقق فعل اخلاقی بی‌نیاز از عقل نظری است.
- (۲) به وسیله عقل نظری قادر به تشخیص حسن و قبح اعمال آدمی و احکام اخلاقی خواهیم بود.
- (۳) منشأ گرایش به نیکی و گریز از بدی‌های اخلاقی عقل نظری و عامل عمل به آن عقل عملی است.
- (۴) سعادت فرد در راستای انجام فعل اخلاقی محقق می‌شود که منوط به رشد و اعتدال عقل انسان است.

۱۳۸- فیلسوفان ماتریالیست ... حکیمانی همچون ارسطو و افلاطون، حسن و قبح را در افعال اخلاقی ... می‌دانند و معتقدند ...

- (۱) برخلاف - ذاتی - معیار خوب یا بد بودن یک عمل، فایده آن برای انسان است.
- (۲) برخلاف - اعتباری - انسان خوب و بد را خودش بر اعمال اطلاق می‌کند.
- (۳) همچون - اعتباری - منشأ پیدایش اخلاقیات نیاز انسان به زندگی اجتماعی است.
- (۴) برخلاف - اعتباری - انسان حسن و قبح اعمال را با تجربه کردن کشف می‌کند.

۱۳۹- با توجه به بحث اقسام روابط مفاهیم با وجود و تقسیم حمل به اولی ذاتی و شایع صناعی به ترتیب هر یک از قضایای زیر چه نوع حملی

دارند؟

- خداوند موجود است.

- آب مایع است.

- دایره پنج‌ضلعی وجود دارد.

- (۱) ضروری و اولی ذاتی - ضروری و اولی ذاتی - امتناعی و شایع صناعی
- (۲) ضروری و شایع صناعی - ضروری و اولی ذاتی - امتناعی و اولی ذاتی
- (۳) ضروری و اولی ذاتی - امکانی و شایع صناعی - امتناعی و اولی ذاتی
- (۴) ضروری و شایع صناعی - امکانی و شایع صناعی - امتناعی و شایع صناعی

۱۴۰- کدام گزینه درباره اصل «سنخیت میان علت و معلول» و «وجوب علی و معلولی» صحیح است؟

- (۱) انکار هر یک از این اصول به نفی دیگری می‌انجامد.
- (۲) هر دو پشتوانه نظم و آثار خاص اشیا در جهان هستند.
- (۳) نظام حتمی و لایتخلف جهان از آثار این دو اصل به‌شمار می‌رود.
- (۴) نفی هر یک از آن‌ها به معنای وقوع صدفه و نقض اصل علیت است.

۱۴۱- کدام گزینه در مورد خدای افلاطون صحیح است؟

- (۱) به دلیل فرهنگ چندخدایی یونانی، نمی‌توان آن را با خدای ادیان یکی دانست.
- (۲) او خداوند را صانع و خالقی هدف‌دار می‌داند و در نتیجه او را هم‌مرتبه با همین جهان می‌یابد.
- (۳) از نظر افلاطون خدا موجودی ثابت و نامتغیر است که دیدنی نیست و با عقل نمی‌توان او را دریافت.
- (۴) ابتدایی‌ترین صورت برهان نظم در آثار او یافت می‌شود که مبتنی بر فرمان‌روایی عقل بر کل جهان است.

۱۴۲- کدام گزینه در مورد سرگذشت عقل در دوره اول حاکمیت مسیحیت در اروپا صحیح است؟

- (۱) در انتهای این دوره تاریخی عقل تنها معیار درستی و نادرستی افکار و عقاید در اروپا تلقی می‌شد.
- (۲) بزرگان کلیسا در این دوره، هرگونه چون و چرای عقلی را باعث تضعیف ایمان به شمار می‌آوردند.
- (۳) در سه قرن منتهی به رنسانس، اروپاییان با خواندن آثار ابن‌سینا دست به تضعیف پایه‌های ایمان مسیحی زدند.
- (۴) مطابقت مبانی دین مسیحیت با اصول عقلانی و فلسفی منجر به گسترش عقل‌گرایی در اروپا شد و عقل جای دین را گرفت.

۱۴۳- کدام گزینه از اشکال عمده مخالفت با عقل در تاریخ اسلام نیست؟

- (۱) مخالفت با دانش‌های عقلی محض مانند فلسفه و منطق
- (۲) محدودکردن دایره کاربرد عقل در حوزه‌های خاص
- (۳) مخالفت با ورود دستاوردهای غیراسلامی به جهان اسلام
- (۴) مخالفت با تلاش برای رشد و توسعه علوم مختلف

۱۴۴- کدام یک از گزینه‌های زیر از نظر سه‌رودی قابلیت حمل بر موجودی غیر از واجب‌الوجود بالذات را دارد؟

- (۱) ذات نخستین
- (۲) نور
- (۳) مبدأ جهان
- (۴) نورالانوار

۱۴۵- کدام گزینه مستقیماً به مفهوم «اصالت وجود» اشاره دارد؟

- (۱) وجود آن چیزی است که منشأ خارجی دارد.
- (۲) وجود اصیل است و منشأ انتزاع آن چیستی است.
- (۳) آنچه تحقق خارجی دارد، مفهوم وجود است.
- (۴) وجود مفهومی منتزع‌شده از مفهومی دیگر نیست.

۱۴۶- صحیح یا غلط بودن گزاره‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه بیان شده است؟

الف) عبارت «از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند»، به ویژگی یادگیرنده بودن کارآفرینان موفق اشاره دارد.

ب) عبارت «ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند»، به ویژگی تیزبین بودن کارآفرینان موفق اشاره دارد.

ج) احتیاجی نیست کارآفرین توانایی مالی لازم برای راه‌اندازی کسب و کارش داشته باشد.

د) کارآفرین باید بداند که در آغاز کارش ممکن است با موفقیت کمتر یا عدم موفقیت روبه‌رو شود.

هـ) عبارت «پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند»، به ویژگی نوآور بودن

کارآفرینان موفق اشاره دارد.

و) کارآفرینان شجاعتی برای شروع یک سرمایه‌گذاری جدید دارند که دیگران فاقد آن هستند.

(۱) غ - ص - غ - غ - غ - ص - غ - ص - غ - ص - غ

(۲) غ - ص - غ - غ - غ - ص - غ - ص - غ - ص - غ

۱۴۷- به ترتیب، کدام پیمان تجاری در سال ۱۹۴۷ در جهت «جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورهای علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان»

وضع شد و عامل گسستن از پیمان‌های تجاری کدام است؟

(۱) قرارداد «گات» - حفاظت از منافع ملی کشورها

(۲) پیمان نفتا - کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر

(۳) برتن وودز - تقویت و حمایت از صنایع داخلی خود

(۴) سازمان تجارت جهانی - آرمان‌ها و چشم‌اندازهای سیاسی و اجتماعی و فرهنگی کشورها

۱۴۸- یک تولیدکننده قطعات یدکی خودرو سال گذشته ۵۰۰۰ قطعه برای فروش به کارخانه‌های معتبر خودروسازی تولید کرده ولی تنها ۳۰۰۰ قطعه را

توانسته است با قیمت میانگین ۱۰۰,۰۰۰ تومان به فروش برساند، نتیجه عملکرد اقتصادی این تولیدکننده در پایان سال گذشته چیست؟

مبلغ به تومان	انواع هزینه‌های تولید
۸۴,۰۰۰	۱- هزینه مواد اولیه و مزد برای تولید هر قطعه
۲,۰۰۰,۰۰۰	۲- هزینه کل استهلاک دستگاه‌های سرمایه‌ای

(۱) ۱۲۵ میلیون تومان زیان کرده است.

(۲) ۱۲۲ میلیون تومان سود برده است.

(۳) ۱۲۵ میلیون تومان سود برده است.

(۴) ۱۲۲ میلیون تومان زیان کرده است.

۱۴۹- عبارات کدام گزینه در خصوص جریان چرخشی بین بازیگران اقتصادی نادرست است؟

(۱) در بازار محصولات، خانوارها بابت خرید کالاها و خدمات پول را در بازار پرداخت و بنگاه‌ها تحت عنوان درآمد پول را دریافت می‌کنند.

(۲) در بازار عوامل تولید، خانوارها عوامل تولید را به بازار ارائه می‌کنند و دولت‌ها و بنگاه‌ها این عوامل را دریافت می‌کنند و پول بابت به‌کارگیری آن‌ها را

تحت عنوان حقوق (دستمزد)، اجاره یا سود به خانوارها پرداخت می‌کنند.

(۳) دولت‌ها کمک‌هایی تحت عنوان یارانه به‌صورت نقدی یا کالا و خدمات به بنگاه‌ها یا خانوارها پرداخت می‌کنند در مقابل مبالغی تحت عنوان مالیات

از آن‌ها دریافت می‌کنند.

(۴) در بازار عوامل تولید خانوارها خریدار، دولت و بنگاه‌ها فروشنده هستند، در بازار محصولات بنگاه‌ها و دولت فروشنده، خانوارها خریدار هستند.

۱۵۰- در یک کشور آسیایی، پس از اجرای برنامه بلندمدت فرهنگ‌سازی توانسته‌اند جمعیت فعال کشور را به ۲,۲۵۰,۰۰۰ نفر برسانند که از این تعداد

۲۰۰,۰۰۰ نفر از فارغ‌التحصیلان رشته‌های پیراپزشکی مازاد بر نیاز کشور بوده است و نتوانستند شاغل شوند و ۲۵۰,۰۰۰ نفر نیز به علت رکود ناشی

از کرونا شغل خود را از دست داده‌اند. مابقی جمعیت فعال، شاغل هستند.

الف) نرخ اشتغال در این کشور چقدر است؟

ب) فارغ‌التحصیلان پیراپزشکی و کسانی که از شیوع کرونا شغل خود را از دست داده‌اند، به ترتیب هر گروه دچار چه نوع بیکاری می‌باشند؟

(۲) الف) ۸۰ درصد ب) ساختاری - دوره‌ای

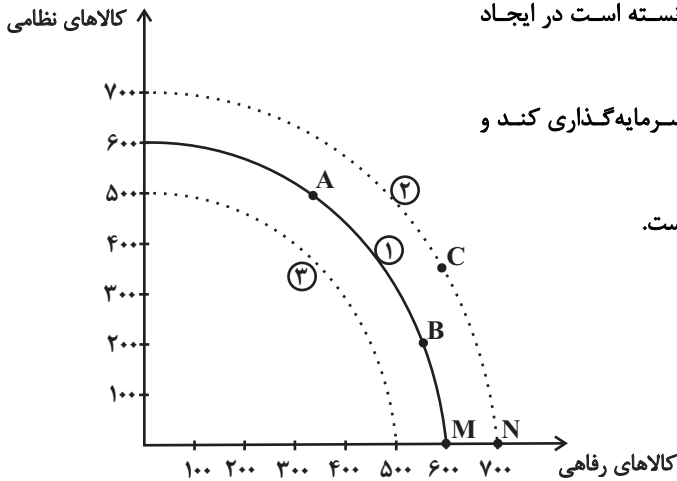
(۱) الف) ۲۰ درصد ب) ساختاری - دوره‌ای

(۴) الف) ۸۰ درصد ب) دوره‌ای - فصلی

(۳) الف) ۲۰ درصد ب) دوره‌ای - فصلی

۱۵۱- در یک کشور فرضی انواع تولید کشور به دو دسته «کالاهای نظامی» و «کالاهای رفاهی» تقسیم شده است. منحنی شماره (۱) نشان‌دهنده مرز

امکانات تولید PPF در زمان حاضر است. در هر یک از شرایط زیر چه تغییری در منحنی PPF رخ خواهد داد؟

الف) این کشور با اختصاص بودجه زیادی به تولید کالاهای رفاهی، نتوانسته است در ایجاد

نیروگاه‌های برق جدید و مکانیزه کردن تولید صنعتی و کشاورزی سرمایه‌گذاری کند و

نیروگاه‌های قبلی نیز مستهلک شده و توان تولید برق آن‌ها کاهش یافته است.

ب) براساس داده‌های آماری، نیروی انسانی آموزش دیده در بخش صنعت

و کشاورزی ۱۰ درصد افزایش یافته و نیز با مناسب‌سازی فضای بازار کار،

بخش خصوصی ۳۰ درصد به سرمایه‌گذاری‌های خود در بخش‌های

ساخت‌مان و تولید صنعتی و کشاورزی افزوده است.

پ) اولویت دولت «مقابله نظامی» با قدرت‌های منطقه‌ای است و تأمین نیازهای رفاهی فعلاً در اولویت قرار ندارد.

(۱) الف) افزایش تولید کالاهای رفاهی و انتقال از نقطه B به C (ب) رسیدن به رشد اقتصادی و انتقال به منحنی شماره (۲) (پ) انتقال از نقطه B به C

(۲) الف) کاهش رشد اقتصادی و انتقال منحنی مرز امکانات تولید حاضر به منحنی شماره (۳) (ب) افزایش تولید کالاهای رفاهی و انتقال از نقطه M به

N یا نقطه‌های دیگر از منحنی شماره (۲) (پ) انتقال از منحنی شماره (۱) به منحنی شماره (۳)

(۳) الف) افزایش تولید کالاهای رفاهی و انتقال از نقطه M به N یا نقطه‌های دیگر از منحنی شماره (۲) (ب) رسیدن به رشد اقتصادی و انتقال به

منحنی شماره (۳) (پ) انتقال از منحنی شماره (۱) به منحنی شماره (۳)

(۴) الف) انتقال به منحنی شماره (۳) و کاهش تولید ناخالص داخلی (ب) انتقال به منحنی شماره (۲) (پ) انتقال از نقطه B به نقطه A

۱۵۲- عبارات کدام گزینه در ارتباط با مرز امکانات تولید صحیح است؟

الف) در صورتی می‌توان به نقاط روی منحنی مرز امکانات تولید، دست یافت که منابع و ظرفیت‌های تولیدی اقتصاد مورد نظر افزایش پیدا کند.

ب) وقتی تولید ناکارا باشد، این امکان وجود دارد که حداقل بیشتر از یک کالا تولید شود؛ بدون آنکه از تولید کالاهای دیگر کاسته شود.

ج) با تغییر نحوه استفاده از منابع، اقتصاد کشور می‌تواند به نقطه‌ای خارج از مرزهای امکانات تولید خود دست یابد.

د) منابع موجود در زیر مرز امکانات تولید، برای رسیدن به نقاط روی مرز امکانات تولید کفایت می‌کند.

۴ - ب - د

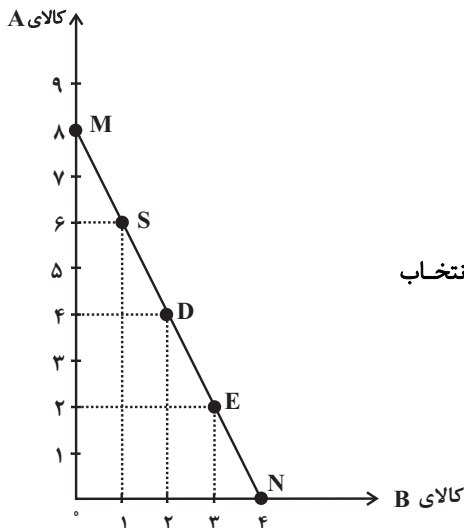
۳ - ب - ج

۲ - الف - د

۱ - الف - ج

۱۵۳- فردی پول خود را می‌تواند به خرید دو کالای A و B اختصاص دهد. اگر خط بودجه فرد به شکل نمودار زیر باشد و قیمت هر واحد کالای A،

۱۴۰ واحد پولی باشد:

الف) بودجه این فرد برای خرید دو کالای A و B چقدر است؟

ب) اگر این فرد بخواهد به جای خرید در نقطه E، نقطه D را انتخاب کند، هزینه فرصت این انتخاب

چقدر خواهد بود؟

پ) قیمت هر واحد کالای B چند واحد پولی است؟

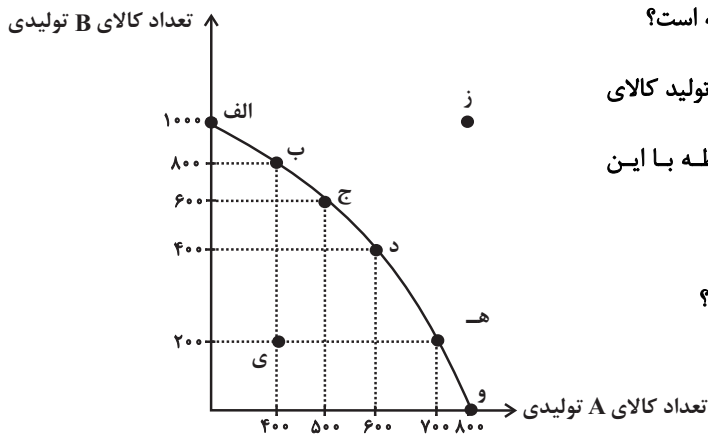
۱) الف) ۱۱۲۰ واحد پولی ب) ۲ واحد کالای A که از خرید آن صرف نظر شده است. پ) ۱۴۰

۲) الف) ۱۱۲۰ واحد پولی ب) ۱ واحد کالای B که از خرید آن صرف نظر شده است. پ) ۲۸۰

۳) الف) ۱۲۰۰ واحد پولی ب) ۱ واحد کالای B که از خرید آن صرف نظر شده است. پ) ۱۴۰

۴) الف) ۱۲۰۰ واحد پولی ب) ۲ واحد کالای A که از خرید آن صرف نظر شده است. پ) ۲۸۰

۱۵۴- با توجه به منحنی مرز امکانات تولید زیر که مربوط به یک شرکت فرضی است که دو کالای A و B را تولید می‌کند:

الف) در نقطه (ه) میزان تولید کالاها در مقایسه با نقطه (ب) چگونه است؟

ب) اگر نقطه تولید بنگاه نقطه (و) باشد و بنگاه تصمیم بگیرد میزان تولید کالای

A را به میزان ۱۰۰ واحد کاهش دهد، آنگاه کدام گزینه در رابطه با این

تصمیم درست است؟

ج) به ترتیب تولید در کدام نقاط کارا، ناکارا و غیرقابل دستیابی است؟

د) کدام گزینه در خصوص هزینه فرصت انتقال از نقطه (د) به

(ب)، صحیح است؟

۱) الف) میزان تولید کالای A، ۶۰۰ واحد کمتر است و میزان تولید کالای B، ۳۰۰ واحد بیشتر است. ب) ۳۰۰ واحد به تولید کالای B افزوده

می‌شود. ج) ز - الف - ی - د) هزینه فرصت تولید ۴۰۰ واحد کالای B بیشتر، صرف نظر از تولید ۲۰۰ واحد کالای A است.

۲) الف) میزان تولید کالای A، ۳۰۰ واحد کمتر است و میزان تولید کالای B، ۶۰۰ واحد بیشتر است. ب) در طول مرز امکانات تولید به سمت چپ

و بالا حرکت خواهیم کرد و به نقطه (د) منتقل خواهیم شد. ج) الف - ی - ز - د) هزینه فرصت تولید ۸۰۰ واحد کالای B بیشتر، صرف نظر از تولید

۶۰۰ واحد کالای A است.

۳) الف) میزان تولید کالای A، ۳۰۰ واحد بیشتر است و میزان تولید کالای B، ۶۰۰ واحد کمتر است. ب) هزینه فرصت این تصمیم ۱۰۰ واحد

کالای A است که از تولید آن صرف نظر کرده‌ایم. ج) و - ی - ز - د) هزینه فرصت تولید ۴۰۰ واحد کالای B بیشتر، صرف نظر از تولید ۲۰۰ واحد کالای

A است.

۴) الف) میزان تولید کالای A، ۳۰۰ واحد بیشتر است و میزان تولید کالای B، ۶۰۰ واحد کمتر است. ب) در این حالت تقاضای مشتریان برای

کالای B افزایش یافته است. ج) ز - و - ی - د) هزینه فرصت تولید ۸۰۰ واحد کالای B بیشتر، صرف نظر از تولید ۶۰۰ واحد کالای A است.

۱۵۵- به ترتیب، هر یک از موارد «تأیید صلاحیت‌های شاغلین»، «تأمین نیروهای نظامی»، «اجرای حقوق مالکیت» و «خدمات آتش‌نشانی»، به کدام یک از

وظایف دولت اشاره دارد؟

۱) ارائه کالای عمومی - بهبود عملکرد بازار - بهبود عملکرد بازار - ارائه کالای عمومی

۲) بهبود عملکرد بازار - بهبود عملکرد بازار - ارائه کالای عمومی - ارائه کالای عمومی

۳) بهبود عملکرد بازار - ارائه کالای عمومی - بهبود عملکرد بازار - ارائه کالای عمومی

۴) ارائه کالای عمومی - ارائه کالای عمومی - بهبود عملکرد بازار - ارائه کالای عمومی

محل انجام محاسبات

۱۵۶- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

الف) کدام مورد، منبع درآمدی ناپایداری برای دولت به حساب می‌آید؟

ب) کدام گزینه در ارتباط با «جریان چرخشی درآمد» نادرست است؟

۱) الف) خدمات دولتی ب) در نمودار جریان چرخشی تعاملات، بین دولت و بنگاه‌ها، مالیات و کالاها و خدمات مبادله می‌شود.

۲) الف) استقراض از مردم ب) دولت، خریداری مهم در بازارهای عوامل تولید و نیز بازار کالا و خدمات است.

۳) الف) مالیات ب) بازار محصولات برای خانوارها و بازار عوامل تولید برای بنگاه‌ها جریان درآمد را ایجاد می‌کنند.

۴) الف) فروش نفت و گاز ب) خریدهای دولت از بازار کالا و خدمات به عنوان درآمد دولت شناخته می‌شود.

۱۵۷- با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر، تولید ناخالص داخلی سرانه چند ریال است؟

تولید ۲۵ دستگاه ماشین‌آلات تولیدی هر یک به ارزش	۳۲۰ میلیون ریال
ارزش مواد غذایی	۴۰ درصد ارزش ماشین‌آلات تولیدی
ارزش کالاهای واسطه‌ای و مواد اولیه به کار رفته در تولید ماشین‌آلات و مواد غذایی	۲۴۰ میلیون ریال
ارزش خدمات ارائه شده	$\frac{۳}{۲}$ مجموع ارزش ماشین‌آلات تولیدی و مواد غذایی
تولید خارجیان مقیم کشور	$\frac{۱}{۴}$ ارزش تولید افراد کشور که در خارج ساکن هستند
ارزش تولید افراد کشور که در خارج ساکن هستند	۸۰ میلیون ریال
تعداد جمعیت	۴۰ میلیون نفر

۴) ۷۵۳/۶ ریال

۳) ۷۰۰/۵ ریال

۲) ۵۶۵/۲ ریال

۱) ۷۴۷/۲ ریال

۱۵۸- اطلاعات زیر مربوط به هزینه‌های یک بنگاه تولیدی است. اگر دولت، مالیاتی معادل ۱۰ درصد به‌طور سالانه، بر درآمدهای شرکت وضع کند، عملکرد

سالانه شرکت کدام است؟

- خرید مواد اولیه برای تولید ماهیانه: ۲۵ میلیون تومان

- پول آب و برق و گاز و عوارض شهرداری: ۴۰۰ میلیون تومان

- دستمزد ماهیانه هر کارگر: ۲ میلیون تومان (مجموعاً ۷ کارگر)

- درآمد سالانه: ۹۵۰ میلیون تومان

۲) ۱۶ میلیون تومان سود

۱) ۱۳ میلیون تومان ضرر

۴) ۱۶ میلیون تومان ضرر

۳) ۱۳ میلیون تومان سود

محل انجام محاسبات

۱۵۹- کدام گزینه در ارتباط با «بیکاری و رکود» درست است؟

(۱) در دوره رکود، درآمد مالیاتی دولت به دلیل بیکار بودن کارگران و کاهش تولید شرکت‌ها افزایش می‌یابد.

(۲) بیکاری دوره‌ای، بیکاری است که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد.

(۳) با کاهش تولید و پدید آمدن رکود، کارگران کمتری مورد نیاز است و برای جبران این امر سرمایه بیشتری مورد استفاده قرار می‌گیرد.

(۴) وقتی یک اقتصاد منابع غیرفعال دارد، احتیاج به انتقال منابع از تولید یک کالا به تولید کالای دیگر است.

۱۶۰- جاهای خالی عبارات زیر، با کلمات کدام گزینه به‌درستی کامل می‌شوند؟

(الف) ... در سال ۱۹۴۴ تشکیل شد و نتیجه آن تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول بود.

(ب) بیل کلینتون رئیس‌جمهور وقت ایالات متحده آمریکا در طول مراحل امضای پیمان ... بیان کرد: «این پیمان به معنی شغل و درآمد مناسب برای

آمریکایی‌هاست. اگر من به این امر باور نداشتم، هرگز این معاهده را حمایت نمی‌کردم».

(ج) کشور ... در سال ۱۷۰۱، قانونی را در مجلس خود تصویب کرد که براساس آن واردات هر نوع پوشاک با ابریشم ... یا ... یا ... به کشور را

ممنوع اعلام می‌کرد.

(۱) سازمان تجارت جهانی - نفتا - فرانسه - ایرانی - ترکیه‌ای - هندی

(۲) کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل - جهانی سازمان ملل - آمریکا - چینی - هندی - ژاپنی

(۳) برتن وودز - نفتا - انگلستان - ایرانی - هندی - چینی

(۴) سازمان تجارت جهانی - برجام - انگلستان - چینی - هندی - ترکیه‌ای

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۶ تیر ماه ۱۴۰۴

(آزمون جامع (هدیه))

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی

۱- گزینه «۲»

(سعید عزیزقانی)

ریشه‌های معادله را α و β در نظر می‌گیریم و داریم:

$$(3\alpha + 2) + (3\beta + 2) = 16 \Rightarrow 3\alpha + 3\beta + 4 = 16$$

$$\Rightarrow 3(\alpha + \beta) = 12$$

$$\Rightarrow \alpha + \beta = 4$$

$$\Rightarrow S = -\frac{b}{a} = \frac{-(-4m)}{3} = 4 \Rightarrow m = 3$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۲- گزینه «۳»

(سعید عزیزقانی)

چون ریشه‌ها معکوس هم هستند، پس حاصل ضرب آن‌ها یک می‌شود:

$$\frac{c}{a} = 1 \Rightarrow c = a$$

در این معادله $a = 3$ و $c = m^2 - 1$ است؛ بنابراین:

$$m^2 - 1 = 3 \Rightarrow m^2 = 4 \Rightarrow m = \pm 2$$

به‌زای $m = \pm 2$ ، $\Delta > 0$ است پس هر دو قابل قبول می‌باشند.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۳- گزینه «۴»

(مهمبراهیم توزندهانی)

ابتدا مجموعه مورد نظر باید تابع باشد؛ بنابراین داریم:

$$d - b = b \Rightarrow d = 2b, \begin{cases} (2b, 1) \in f \\ (d, c) \in f \end{cases} \Rightarrow c = 1$$

$$\{(2b, 1), (a+1, a-b), (0, b)\}$$

حال این تابع باید دو عضو داشته باشد، بنابراین حالات زیر امکان‌پذیر است:

$$(1) (2b, 1) = (0, b) \Rightarrow \begin{cases} b = 0 \\ b = 1 \end{cases} \Rightarrow \text{غ ق ق}$$

$$(2) \begin{cases} a - b = b \\ 1 + a = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = -1 \\ b = -\frac{1}{2} \end{cases} \Rightarrow \text{چون } a, b > 0 \text{ غ ق ق}$$

$$(3) \begin{cases} a - b = 1 \\ 1 + a = 2b \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} b = 2 \\ a = 3 \end{cases} \Rightarrow a + b = 5$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۳۰ تا ۵۴)

۴- گزینه «۲»

(امیررضا ذاکر زاده)

برای به‌دست آوردن مساحت مثلث ABC ابتدا طول قاعده AB را به‌دست می‌آوریم.

نقاط A و B محل برخورد سهمی با محور x ها هستند؛ بنابراین داریم:

$$-x^2 + 2x = 0 \Rightarrow x(-x + 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_A = 0 \\ x_B = 2 \end{cases} \Rightarrow AB = 2 = \text{قاعده}$$

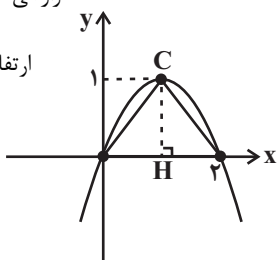
همچنین برای به‌دست آوردن ارتفاع مثلث، باید عرض نقطه C را که همان عرض رأس سهمی است، محاسبه کنیم.

$$x \text{ رأس} = -\frac{b}{2a} \Rightarrow x \text{ رأس} = \frac{-2}{-2} = 1 \xrightarrow{\text{داخل تابع قرار می‌دهیم}}$$

$$y \text{ رأس} = -(1)^2 + 2(1) = 1 = CH = \text{ارتفاع}$$

$$\text{مساحت} = \frac{\text{قاعده} \times \text{ارتفاع}}{2} = \frac{1 \times 2}{2} = 1$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۲ تا ۷۲)

۵- گزینه «۲»

(مهمر مهمیری)

سن افراد یک متغیر کمی است، زیرا قابل جمع، تفریق و معدل‌گیری است پس (الف) درست است.

جمع‌آوری اطلاعات مربوط به سن تماشاگران از طریق مصاحبه انجام می‌شود.

میانگین سن کل تماشاگران می‌تواند به‌عنوان پارامتر جامعه در نظر گرفته شود؛ نه میانگین ۱۰۰ نفر انتخابی که آماره است، پس (پ) هم نادرست است.

میانگین سن نمونه‌ای از جامعه که اینجا گفته شده ۱۰۰ نفر می‌تواند به‌عنوان آماره در نظر گرفته شود؛ پس (الف) و (ت) درست است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۷۲ تا ۸۴)

۶- گزینه «۲»

(مهمر بهیرایی)

می‌دانیم ۹۶ درصد داده‌ها در فاصله $(\bar{x} - 2\sigma, \bar{x} + 2\sigma)$ قرار دارند. بنابراین:

$$(22, 28) = (25 - 3, 25 + 3)$$

$$\Rightarrow 2\sigma = 3 \Rightarrow \sigma = 1.5 \Rightarrow \sigma^2 = 2.25$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۳)

(امیر مضموریان)

۱۱- گزینه «۱»

ابتدا ضابطه تابع $g(x)$ را به دست می آوریم: چون از ضابطه اول (خط سمت چپ) ۲ نقطه مشخص است، از آن شروع می کنیم:

$$A(-1,0), B(0,2) \Rightarrow m = \frac{2-0}{0-(-1)} = 2$$

$$\Rightarrow y = 2x + h \xrightarrow{h=2} y = 2x + 2$$

در محل تعویض ضابطه ها (نقطه متعلق به هر ۲ ضابطه) عرض نمودار برابر ۵ است. پس طول آن را به دست می آوریم:

$$y = 5 \Rightarrow 5 = 2x + 2 \Rightarrow 2x = 3 \Rightarrow x = \frac{3}{2}$$

حال با ۲ نقطه $C(\frac{3}{2}, 5)$ و $D(\frac{23}{2}, 0)$ ضابطه دوم را محاسبه می کنیم:

$$m = \frac{5-0}{\frac{3}{2}-\frac{23}{2}} = \frac{5}{-20} = -\frac{1}{4} \Rightarrow y = -\frac{1}{4}x + h \xrightarrow{(\frac{3}{2}, 5)}$$

$$5 = -\frac{1}{4} \times \frac{3}{2} + h \Rightarrow 5 = -\frac{3}{8} + h \Rightarrow h = 5 + \frac{3}{8} \Rightarrow h = \frac{43}{8}$$

$$y = -\frac{1}{4}x + \frac{43}{8} \Rightarrow g(x) = \begin{cases} 2x+2, & x < \frac{3}{2} \\ -\frac{1}{4}x + \frac{43}{8}, & x \geq \frac{3}{2} \end{cases}$$

$$D_g = R, D_f = \{-\frac{3}{2}, 2, 4\} \Rightarrow D_f \cap D_g = \{-\frac{3}{2}, 2, 4\}$$

$$(f+g)(-\frac{3}{2}) = f(-\frac{3}{2}) + g(-\frac{3}{2}) = 1 + 2(-\frac{3}{2}) + 2 = 1 - 3 + 2 = 0$$

$$(f+g)(2) = f(2) + g(2) = -4 + (-\frac{1}{4}) \times 2 + \frac{43}{8}$$

$$= -4 - 1 + \frac{43}{8} = \frac{3}{8}$$

$$(f+g)(4) = f(4) + g(4) = -2 + (-\frac{1}{4})(4) + \frac{43}{8}$$

$$= -2 - 1 + \frac{43}{8} = \frac{7}{8}$$

$$R_{f+g} = \{0, \frac{3}{8}, \frac{7}{8}\}$$
 برد مجموع اعضای برد $= 0 + \frac{3}{8} + \frac{7}{8} = \frac{10}{8} = \frac{5}{4}$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه های ۲۵ تا ۳۳ و ۳۵ تا ۵۴)

(ابوالفضل بویاری)

۱۲- گزینه «۳»

برای اینکه تابع $f(x)$ پلکانی باشد، باید ضریب x در هر دو ضابطه برابر با صفر شود:

$$2b + 7 = 0 \Rightarrow b = -\frac{7}{2}$$

$$\frac{3a+6}{2} = 0 \Rightarrow 3a+6=0 \Rightarrow 3a=-6 \Rightarrow a=-2$$

$$f(x) = \begin{cases} 2a, & x \geq 2 \\ -\frac{b}{2}, & x < 2 \end{cases} \xrightarrow{a=-2, b=-\frac{7}{2}} f(x) = \begin{cases} -4, & x \geq 2 \\ \frac{7}{4}, & x < 2 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه های ۳۴ و ۳۷)

۷- گزینه «۴»

(فرشید کریمی)

در گام اول، پس از مرتب کردن داده ها، می دانیم که Q_1 و Q_3 روی جعبه هستند و جزء داده های داخل جعبه حساب نمی شوند. بنابراین میانگین داده های داخل جعبه برابر است با:

$$11, 12, 14, \boxed{17, 23, 23, 25, 26, 30}, 31, 32, 39$$

$$\bar{X} = \frac{17+23+23+25+26+30}{6} = \frac{144}{6} = 24$$

میانه داده های داخل جعبه هم برابر است با:

$$17, 23, 23, 25, 26, 30$$

$$Q_2$$

$$Q_2 = \frac{23+25}{2} = \frac{48}{2} = 24$$

$$\bar{X} - Q_2 = 24 - 24 = 0$$

در نتیجه:

(ریاضی و آمار، (۱)، نمایش داده ها، صفحه های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

(امسان غنی زاده)

۸- گزینه «۲»

متغیر سوم در نمودار جابجایی، متناسب با مساحت دایره ها هستند، پس با توجه به فرمول مساحت دایره، $\pi \times R^2$ داریم:

$$\frac{\text{مساحت دایره } B}{\text{مساحت دایره } A} = \frac{B}{A} \Rightarrow \frac{\pi r^2}{\pi r'^2} = \frac{B}{A} \Rightarrow r = r'$$

$$= \frac{\pi \times r'^2}{\pi r'^2} = \frac{r'^2}{r'^2} = \frac{r'^2}{(3r')^2} = \frac{r'^2}{9r'^2} = \frac{1}{9}$$

(ریاضی و آمار، (۱)، نمایش داده ها، صفحه های ۱۱۰ تا ۱۱۳)

(علیرضا عبیدی)

۹- گزینه «۲»

$$1) (p \wedge \sim q) \vee (p \wedge q) \equiv p \wedge (q \vee \sim q) \equiv p \wedge T = p \quad \times$$

قانون پخششی

فرض کنیم $p \wedge q$ هم ارز t باشد. داریم:

$$2) (p \wedge q) \wedge [(p \wedge q) \vee r] \equiv t \wedge (t \vee r) = t = p \wedge q \quad \checkmark$$

$$3) [(\sim p \vee T) \wedge (p \vee \sim p)] \wedge q = (T \wedge T) \wedge q = T \wedge q = q \quad \times$$

$$4) p \vee (q \wedge r) \equiv (p \vee q) \wedge (p \vee r) \quad \times$$

قانون پخششی

(ریاضی و آمار، (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه های ۱ تا ۱۱)

(امیررضا ذاکر زاده)

۱۰- گزینه «۱»

چون تابع f تابع ثابت است، پس باید ضریب x صفر باشد.

$$f(x) = (2a-1+a)x + a-1 \Rightarrow f(x) = (3a-1)x + a-1$$

$$3a-1=0 \Rightarrow a=\frac{1}{3} \Rightarrow f(x) = \frac{1}{3}x - 1 = -\frac{2}{3}$$

$$g(x) = 6(\frac{1}{3})x + 2 \Rightarrow g(x) = 2x + 2$$

$$f(5) + g(1) = -\frac{2}{3} + 4 = \frac{10}{3}$$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه های ۲۵ تا ۳۳)

۱۳- گزینه «۱»

(امسان غنی زاده)

$$f(t) = c(1+r)^t \Rightarrow 6400 = 2500(1+r)^2$$

$$\Rightarrow (1+r)^2 = \frac{6400}{2500} \Rightarrow (1+r)^2 = \frac{64}{25}$$

$$\Rightarrow 1+r = \frac{8}{5} \Rightarrow r = \frac{8}{5} - 1 = \frac{3}{5}$$

$$\Rightarrow \text{درصد تورم} = \frac{3}{5} \times 100 = 60\%$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۰۴)

۱۴- گزینه «۳»

(علی شوری)

تعداد کل حالات پرتاب سه تاس برابر است با:

$$n(S) = 6^3$$

متمم پیشامد «حداقل ۱ تاس مضرب ۳ باشد»، پیشامد «هر سه تاس مضرب ۳ نباشند» است.

تعداد اعضای A' را حساب می‌کنیم:

$$n(A') = 4 \times 4 \times 4 = 4^3$$

پس:

$$P(A') = \frac{n(A')}{n(S)} = \frac{4^3}{6^3} = \left(\frac{4}{6}\right)^3 = \left(\frac{2}{3}\right)^3 = \frac{8}{27}$$

در نتیجه:

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{8}{27} = \frac{19}{27}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

۱۵- گزینه «۳»

(مهمر بعیرایی)

$$\binom{n}{2} = \frac{n!}{(n-2)! \times 2!}$$

$$\Rightarrow \frac{n(n-1)}{2} = 10 \Rightarrow n(n-1) = 20 = 5 \times 4 \Rightarrow n = 5$$

مجموعه $2n-3$ عضوی در واقع $2 \times 5 - 3 = 7$ عضو دارد. بنابراین تعداد زیرمجموعه‌های ۳ عضوی آن برابر است با:

$$\binom{7}{3} = \frac{7!}{(7-3)! \times 3!} = \frac{7 \times 6 \times 5 \times 4!}{4! \times 3 \times 2 \times 1} = 35$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۱۶- گزینه «۳»

(امیر محمودیان)

ارتباط بین جمله سوم و ششم بیان شده است. پس اگر $a_3 = x$ باشد داریم:

$$n = 3 \Rightarrow a_4 = 2a_3 - 4 \xrightarrow{a_3=x} a_4 = 2x - 4$$

$$n = 4 \Rightarrow a_5 = 2a_4 - 4 \xrightarrow{a_4=2x-4} a_5 = 2(2x-4) - 4 = 4x - 12$$

$$a_5 = 2(2x-4) - 4 = 4x - 12$$

$$n = 5 \Rightarrow a_6 = 2a_5 - 4 \xrightarrow{a_5=4x-12} a_6 = 2(4x-12) - 4 = 8x - 28$$

$$a_6 = 2(4x-12) - 4 = 8x - 28$$

حال طبق اطلاعات مسئله، معادله زیر را تشکیل می‌دهیم:

$$a_6 = a_3 + 28 \Rightarrow 8x - 28 = x + 28 \Rightarrow 7x = 56 \Rightarrow x = 8$$

حال دو جمله اول را با داشتن $a_3 = 8$ به دست می‌آوریم.

$$n = 1 \Rightarrow a_2 = 2a_1 - 4$$

$$n = 2 \Rightarrow a_3 = 2a_2 - 4 \xrightarrow{a_3=8} a_2 = 6$$

$$8 = 2a_2 - 4 \Rightarrow 2a_2 = 12 \Rightarrow a_2 = 6$$

$$\Rightarrow a_2 = 2a_1 - 4 \Rightarrow 6 = 2a_1 - 4 \Rightarrow 2a_1 = 10 \Rightarrow a_1 = 5$$

$$a_1 + a_2 = 5 + 6 = 11$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۰)

۱۷- گزینه «۴»

(فرشید کریمی)

ابتدا اطلاعات داده شده در صورت سؤال را می‌نویسیم:

$$a_7 = 4a_3$$

جملات را باز می‌کنیم:

$$a_1 + 6d = 4(a_1 + 2d) \Rightarrow a_1 + 6d = 4a_1 + 8d$$

$$\Rightarrow 3a_1 = -2d \Rightarrow a_1 = -\frac{2}{3}d$$

در خواسته سؤال در کسر $\frac{d}{a_1 + d}$ به جای $a_1 = -\frac{2}{3}d$ را قرار می‌دهیم:

$$\frac{d}{-\frac{2}{3}d + d} = \frac{d}{\frac{1}{3}d} = \frac{\frac{3}{1}d}{\frac{1}{3}d} = 3$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

۱۸- گزینه «۲»

(آروین حسینی)

جمله ششم، ۷۲ واحد بیشتر از جمله پنجم است، پس:

$$a_6 - a_5 = 72 \Rightarrow a_1 r^5 - a_1 r^4 = 72$$

$$\xrightarrow{\text{فاکتوراز}} a_1 r^4 (r-1) = 72 \quad (1)$$

جمله چهارم، ۸ واحد بیشتر از جمله سوم است، پس:

$$a_4 - a_3 = 8 \Rightarrow a_1 r^3 - a_1 r^2 = 8$$

$$\xrightarrow{\text{فاکتوراز}} a_1 r^2 (r-1) = 8 \quad (2)$$

حال طرفین دو معادله (۱) و (۲) را بر هم تقسیم می‌کنیم:

$$\frac{a_1 r^4 (r-1)}{a_1 r^2 (r-1)} = \frac{72}{8} \Rightarrow r^2 = 9 \Rightarrow r = \pm 3$$

طبق صورت سؤال، جملات دنباله مثبت هستند، پس باید $r > 0$ باشد و فقط $r = 3$ قابل قبول است.

با جایگذاری $r = 3$ در معادله دوم مقدار a_1 را به دست می‌آوریم:

$$a_1 r^2 (r-1) = 8 \xrightarrow{r=3} a_1 \times 9(3-1) = 8 \Rightarrow a_1 = \frac{8}{18} = \frac{4}{9}$$

حال با استفاده از $a_1 = \frac{4}{9}$ و $r = 3$ مقدار جمله سوم را تعیین می‌کنیم:

$$a_3 = a_1 \times r^2 = \frac{4}{9} \times (3)^2 = \frac{4}{9} \times 9 = 4$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۷۲ تا ۸۴)

۱۹- گزینه «۲»

(ابوالفضل بهاری)

$$\sqrt[5]{128} \times \sqrt[5]{8} = \sqrt[5]{1024} = \sqrt[5]{2^{10}} = 2^2 = 4$$

$$\frac{1}{2} \sqrt{392} = \frac{1}{2} \sqrt{196 \times 2} = \frac{1}{2} \sqrt{14^2 \times 2} = \frac{14}{2} \sqrt{2} = 7\sqrt{2}$$

$$4 - 7\sqrt{2} - 4 + 7\sqrt{2} = 0$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴)

۲۰- گزینه «۳»

(مهمر همیری)

در مقایسه رشد تابع‌های نمایی داریم؛ برای x های مثبت $(y = a^x)$ هر چه پایه بزرگتر باشد، نمودار تابع بالاتر قرار می‌گیرد و برای x های منفی کاملاً برعکس است.

به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

گزینه «۱»: $a > b \Rightarrow a - b > 0$

گزینه «۲»: $d > c \Rightarrow d - c > 0$

گزینه «۳»: $d < a \Rightarrow d - a < 0$

گزینه «۴»: $b > c \Rightarrow b - c > 0$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۲)

زبان و ادبیات فارسی

۲۱- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا علویان)

فارسی میانه به دو گروه پهلوی و پارتی تقسیم می‌شود.

آثار برجامانده از زبان فارسی باستان، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی است که به خط میخی نوشته شده‌اند.

فارسی دری یا نو با کنارگذاشتن برخی از صداهای زبان عربی الفبای آن را پذیرفت.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۲۲- گزینه «۳»

(مجتبی فرهادی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ابن‌یمین قدرت شاعری خود را در قطعات اخلاقی آشکار کرده است.

گزینه «۲»: سلمان ساوجی در غزل توجه خاصی به سعدی و مولوی داشت.

گزینه «۴»: شاه نعمت‌الله ولی از شاعران قرن نهم است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۹)

۲۳- گزینه «۲»

(شیوا نظری)

موارد «ب، ج و ه» نادرست‌اند:

ب) تشکیل اولین کنگره نویسندگان و شاعران در دوره دوم بود، اما شعر نو حماسی یا سمبولیسم اجتماعی در دوره سوم، پس از وقایع کودتای ۲۸ مرداد و پیدایش نوعی سرخوردگی و یأس در بین روشنفکران و شعراء رواج یافت.

ج) دوران مقاومت در ادبیات فارسی بعد از خرداد ۱۳۴۲ شکل گرفت.

ه) جریان نوگرایی شعری نیما با سرایش ققنوس در ۱۳۱۶ تثبیت شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۶۹، ۷۰ و ۷۳)

۲۴- گزینه «۳»

(شیوا نظری)

متن از چهار مقاله نظامی عروضی است. این اثر از آثار دوره دوم ادبیات فارسی (سبک عراقی) است. از ویژگی‌های آن می‌توان به حذف افعال به قرینه (... در غایت ساختگی بود؛ خزاین آراسته [بود] و لشکر جرار [بود] و بندگان فرمانبردار [بودند])، و استفاده از آرایه‌هایی چون سجع (جرار و فرمانبردار - کردی و رفتی) اشاره کرد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۸۵)

۲۵- گزینه «۴»

(شیوا نظری)

«شمس و طغرا» رمانی است نوشته محمدباقر میرزاخسروی. میرزا حسن‌خان بدیع رمان‌های «شمس‌الدین و قمر» و «داستان باستان» را نوشته است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۲۶- گزینه «۴»

(مجتبی فرهادی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: به کارگیری حرف نشانه «مر» در کنار مفعول جمله کم شده است.

گزینه «۲»: چارچوب زبان همان چارچوب زبان فارسی قدیم، یعنی زبان سبک خراسانی است که تا حدودی مختصات جدید یافته است.

گزینه «۳»: عبارت موجود در این گزینه مربوط به ویژگی‌های «ادبی» شعر عراقی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۲۷- گزینه ۲»

(یاسین مهریان)

موارد «ب» و «د» نادرست‌اند:

«ب»: «جامع عباسی» به نثر ساده نگارش یافته است.

«د»: «حبیب‌السریر» به نثر بینابین نگارش یافته است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۲۸- گزینه ۱»

(مفسن اصغری)

در نثر دوره سامانی از لغات عربی کمتر بهره گرفته شده است. در این سبک لغات کم‌کاربرد فارسی در مقایسه با دوره‌های بعد بیشتر است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۶۴، ۶۵، ۸۳ و ۸۴)

۲۹- گزینه ۳»

(سیدعلیرضا علویان)

تفکر انسان‌گرایانه (اومانیزم) در نثر پیش از انقلاب دیده می‌شد و بعدها هم در نثر دوره انقلاب گاهی به‌صورت کم‌رنگ دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۳۰- گزینه ۴»

(سیدعلیرضا احمدی)

در بیت گزینه ۴، دو مصراع مصداقی از هم هستند.

در سایر ابیات، استقلال معنایی در هر مصراع دیده نمی‌شود.

توضیح نکته درسی:

هر گاه در مصراع دوم استعاره مصرح‌های وجود داشته باشد که مشابه آن در مصراع نخست مشهود باشد، اسلوب معادله منتهی است. (مثل گزینه‌های ۲ و ۳) (علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۱۱۴ و ۱۱۵)

۳۱- گزینه ۴»

(مفسن اصغری)

تشبیه: تشبیه لب معشوق (سرچشمه نوش و مرجان) به نبات و آب حیات

استعاره: سرچشمه نوش و مرجان جان‌افزا (استعاره از لب یار)

جناس: آب (آبرو) آب (مایع خوراکی)

واج‌آرایی: تکرار واج‌های «م، ا، ـِ» در آغاز مصراع دوم، «مردۀ مرجان جان‌افزای تو»

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۲- گزینه ۳»

(هومن نمازی)

«لعل» استعاره از لب است. در هر دو مصراع، تشبیه فشرده غیراضافی (اسنادی) وجود دارد: لعل مانند باده در قَدح است، مهر تو مانند گنج است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «چشم میگون» تشبیه دارد / هیچ استعاره‌ای موجود نیست.

گزینه ۲: «سروقدان» تشبیه درون‌واژه‌ای دارد.

گزینه ۴: «شراب عشق» اضافه تشبیهی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۳۳- گزینه ۱»

(سیدعلیرضا احمدی)

مجاز: «یک عمر» مجاز از زمان طولانی / جناس: شیرین (بانوی ارمنی) و شیرین (گوارا) / ایهام تناسب: استفاده از واژه «شیرین» در مصراع دوم با معنای «گوارا» با وجود تناسب معنایی ثانویه آن (شیرین بانو) با لقب فرهاد کوهکن / حس آمیزی: جان شیرین

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۴- گزینه ۱»

(یاسین مهریان)

اینکه صلح بتان، جنگ باشد: پارادوکس / فاقد مجاز

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «ایهام: «هوا»: ۱- هوس، ۲- فضا / تشبیه: چو پروانه ...

گزینه ۳: «مجاز به علاقه شباهت: «نرگس»: استعاره مصرحه از چشم و «غنچه»: استعاره مصرحه از لب / موازنه: کلمات روبه‌روی دو مصراع، با یکدیگر سجع متوازی و متوازن دارند.

گزینه ۴: «لعل» استعاره: «لعل» استعاره از لب / حس آمیزی: شیرین بیان

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۵- گزینه ۴»

(سپار غلام‌پور سیوکی)

الف) «دور از تو» ایهام دارد: ۱- از تو دور باشد ۲- در دوری از تو

ب) علت سخن گفتن عاشق درباره دیگران را این بیان کرده است که چون دیگران بر سر زبان او هستند، از آن‌ها حرف می‌زند؛ اما معشوق در درون جان او حضور دارد و از او سخن نمی‌گوید؛ که دلیل غیرواقعی برای بیان خود آورده است.

ج) «طره» قسمت جلویی مو است که مجاز از کل مو می‌باشد.

همچنین «بو» در این بیت ایهام دارد: ۱- در معنی «امید» ۲- در معنی «رایحه»

د) «چشم» و «دل» با «صحرای پراتش» و «دریای پرآب» لف و نشر می‌سازند.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۶- گزینه ۴»

(سیدعلیرضا احمدی)

معنای بیت «الف»: هر کسی که نام تو را بر زبان بگوید، مانند لاله خون جگر بر دهان می‌برد. (مشبه: هر کس / مشبه‌به: لاله) / معنای بیت «ب»: رسیدن به مجلس دریدلان ممکن نیست مگر اینکه با باره (اسب) خون مسیر را طی کنیم. (مشبه: خون / مشبه‌به: باره) / معنای بیت «ج»: وقتی بهرام از آن کاخ بیرون آمد، انگار از چشم او خون بارید (مشبه: خون / مشبه‌به: محذوف: باران یا آسمان) / معنای بیت «د»: اکنون که شمشیر تو مانند ابر، خون می‌بارد، سراسر جهان مانند بوستان ارم شده است. (مشبه: تیغ / مشبه‌به: ابر)

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۲۷)

۳۷- گزینه ۳»

(یاسین مهریان)

«رسید»: ردیف / «ی»: حرف الحاقی / «ام»: حروف اصلی؛ که طبق الگوی «مصوت + صامت» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «ست»: ردیف / «ا»: حرف اصلی؛ که تنها یک مصوت بلند، اساس قافیه قرار گرفته است.

گزینه ۲: «ی»: حرف الحاقی / «و»: حرف اصلی؛ که تنها یک مصوت بلند، اساس قافیه قرار گرفته است.

گزینه ۴: «وست»: حروف اصلی؛ که طبق الگوی «مصوت + صامت + صامت» است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۲)

۳۸- گزینه ۴»

(سیدعلیرضا احمدری)

کلمات «طیبیان» و «غریبان» قافیه هستند. «ان» الحاقی است. «یب» نیز حروف اصلی قافیه می‌باشد و حرف روی، آخرین حرف مشترک حروف اصلی قافیه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «ن» حرف روی است. «ه ها» الحاقی می‌باشد.

گزینه ۲: «ن» حرف روی است. «د» الحاقی می‌باشد.

گزینه ۳: «ن» حرف روی است. مصوت بلند «ی» الحاقی می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه ۹۱)

۳۹- گزینه ۴»

(سیدعلیرضا احمدری)

تغییر کمیت مصوتی در ابیات دیده نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: در رکن دوم مصراع اول، اختیار «قلب» به کار رفته و رکن «مفاعیل»، تبدیل به «مفاعلن» شده است.

گزینه ۲: در هجای دوم رکن دوم مصراع اول = (یک استخوان) و در هجای دوم رکن اول مصراع دوم = (ز آن) و هجای آخر رکن آخر مصراع سوم = (به است)، حذف همزه دیده می‌شود.

گزینه ۳: وزن رباعی قابلیت دسته‌بندی هجایی دوگانه را دارد.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۰- گزینه ۳»

(هومن نمازی)

رکن پایانی این سروده، «فعلن» است نه «فعلن».

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۰۶)

۴۱- گزینه ۳»

(سپار غلام‌پور سیوکی)

وزن مشترک مصراع صورت سؤال و بیت گزینه ۳، «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: وزن این بیت، «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» است.

گزینه ۲: وزن این بیت، «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلمن» است.

گزینه ۴: وزن این بیت، «مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن» است.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۲- گزینه ۳»

(مهتبی فرهاری)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن

گزینه ۲: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

گزینه ۴: مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۳- گزینه ۱»

(سیدعلیرضا علویان)

بیت دارای وزنی دوری و ۲۸ هجاست که شامل ۷ هجای کوتاه و ۲۰ هجای بلند و یک هجای کشیده (بدون اعمال اختیارات) می‌باشد. تقطیع بیت:

این	خان	ن	ی	رن	دا	نست
-	-	U	U	-	-	U-

هر	جا	ک	ر	سی	بن	شین
-	-	U	U	-	-	-

در	م	ل	س	ما	ن	ود
-	-	U	U	-	-	-

با	لا	بی	ی	پا	یی	نی
-	-	-	U	-	-	-

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۷ تا ۴۹)

۴۴- گزینه ۴»

(سیدعلیرضا احمدری)

وزن بیت، «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلمن» است؛ در پایان هر دو مصراع، رکن «فعلن» تبدیل به «فعلن» شده است. همچنین در رکن دوم مصراع دوم، «فعلاتن» تبدیل به «مفعولن» شده است؛ ۳ ابدال

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: وزن بیت، «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلمن» است؛ در هر دو مصراع، «فعلاتن» در رکن دوم، تبدیل به «مفعولن» شده است؛ ۲ ابدال
گزینه ۲: وزن بیت، «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلمن» است؛ در رکن دوم مصراع اول، «فعلاتن» تبدیل به «مفعولن» شده است؛ در رکن آخر مصراع دوم، «فعلن» تبدیل به «فعلن» شده است؛ ۲ ابدال

گزینه ۳: وزن بیت، «مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلمن» است؛ در پایان هر دو مصراع، رکن «فعلن»، تبدیل به «فعلن» شده است؛ ۲ ابدال
توجه: در کلمه «مستی»، اختیار کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند وجود دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۸۵)

۴۵- گزینه ۴»

(سیدعلیرضا احمدری)

در سطر (بند) پنجم، حذف همزه دیده نمی‌شود.

(علوم و فنون ادبی، قافیه، موسیقی شعر و بریح، ترکیبی)

۴۶- گزینه ۳»

(سیرمهر هاشمی)

بیت «الف» اشاره به واقعه کربلا و تازاندن اسبان بر پیکر شهیدان کربلاست. امام حسین (ع) به خورشید (خور) تشبیه شده‌اند و شاعر، مرثیه‌ای برای ایشان سروده است.

بیت «د»: اگر گفته‌ام تو مانند حور زیبا هستی پوزش می‌خواهم، زیرا تو زیباتری.

بیت «ج»: در این بیت تاخت‌وتاز اسبان در میدان جنگ با استفاده از اغراق (غلو) توصیف شده است. زمین از تاخت‌وتاز اسب‌های جنگی به جوش آمده و فغان و فریاد جنگاوران به ابر رسیده است.

بیت «ب»: اگر سر من هم برود (بمیرم)، دست از پیمانی که با تو بسته‌ام بر نمی‌دارم.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، صفحه‌های ۲۱، ۲۲، ۲۴ و ۲۷)

۴۷- گزینه «۴»

(فرهار فروزان کیا)

مفهوم کلی بیت صورت سؤال: بوسه یار، آرامش و قدرتی سلیمان وار می‌بخشد؛ این مفهوم در بیت چهارم مشهود نیست.

تشریح ابیات:

گزینه «۱»: حافظ در این بیت بر این باور است که از بوسه یار و کام‌خواهی از او به چنان قدرتی خواهد رسید که جهان به فرمان وی درمی‌آید. گزینه «۲»: حافظ در این بیت هم خاتم لعل یار را مایه افتخار خود می‌داند و آن را مانند «اسم اعظم» می‌داند که چون با اوست، از شیطان و اهریمن باکی ندارد.

گزینه «۳»: امیر معزی در این بیت «مهر» یار را مانند «مهری» می‌داند که بر خاتم انگشتری سلیمان خورده است. پس این بیت نیز محبت معشوق را چون قدرت سلیمان دانسته است و با بیت صورت سؤال هم‌مفهوم است. گزینه «۴»: قآنی در این بیت توصیه می‌کند که یار چهره درخشان و زیبا را (که آن را به انگشتری سلیمان تشبیه کرده است) در پس زلف سیاه خود پنهان نکند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۳۱)

۴۸- گزینه «۳»

(سیرممر هاشمی)

در بیت صورت سؤال، گفته شده است که تنها انسان‌های پخته و عاشق، رنج و درد عشق را درک می‌کنند و نباید از غم و درد عشق با خامان سخن گفت. در بیت سوم نیز گفته شده است: انسان‌های خامی که در راه عشق و عاشقی گامی برداشته‌اند، از ذوق عشق بی‌خبرند و برای سخن گفتن از عشق باید به دنبال افرادی گشت که این راه سخت را پیموده‌اند.

بررسی دیگر ابیات:

گزینه «۱»: دل انسان‌های خام با حرکت در جاده عشق و عاشقی، به کمال و پختگی می‌رسد.

گزینه «۲»: انسان‌های خام، با پیرشدن نیز به مرحله کمال در عشق نمی‌رسند.

گزینه «۴»: افراد خام، چاره‌ای غیر از آزمودن فراز و فرودهای جاده روزگار ندارند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۲۴)

۴۹- گزینه «۳»

(سیرعلیرضا امیری)

شاعر در ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» بوی خوش یار را وصف می‌کند ولی بیت گزینه «۳»، به این نکته اشاره دارد که بوی عود، مایه خوشی هم‌نشینیان می‌شود؛ ولی آنان به این نکته توجه ندارند که سوز و گدازی در دل آتشدان هست. مفهوم کلی بیت، بی‌توجهی به سختی‌هایی است که کسانی برای خوشی دیگران می‌کشند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۵۰)

۵۰- گزینه «۳»

(مسنن اصفری)

در عبارت صورت سؤال، بر این مفهوم تأکید شده است که انسان واقعی کسی است که با مردم هم‌نشینی دارد؛ در ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»، مقابل این مفهوم بیان شده است؛ یعنی «هم‌نشینی با مردم، مورد نکوهش واقع شده است.»

بیت گزینه «۳»، با عبارت صورت سؤال هم‌مفهوم است. (هم‌نشینی با مردم ستوده شده است.)

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۴)

علوم اجتماعی

۵۱- گزینه «۳»

(آزیتا پیرقی)

محسوس و کلان (د) ← حمایت از اقشار کم درآمد با برقراری بیمه‌های اجتماعی

نامحسوس و خرد (ج) ← علاقه به ساختن فیلمی خاص

نامحسوس و کلان (الف) ← امنیت اجتماعی

عینی و خرد (ب) ← تعارف کردن به فرد سالمند هنگام سوار شدن به اتوبوس

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۵۲- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

تشریح موارد نادرست:

- جهان‌های اجتماعی مختلف را می‌توان براساس آرمان‌ها و ارزش‌های آن‌ها و نیز فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند، ارزیابی کرد.

- فرصت‌ها و محدودیت‌ها در جهان اجتماعی همچون دو روی یک سکه‌اند و هیچ‌کدام بدون دیگری تحقق پیدا نمی‌کند. یعنی هر فرصتی محدودیتی و هر محدودیتی فرصتی را به دنبال دارد.

- بخش‌های مختلف جهان اجتماعی، فرصت‌ها و محدودیت‌هایی دارند. فرصت‌ها و محدودیت‌ها به یکدیگر وابسته‌اند و هیچ‌کدام بدون دیگری محقق نمی‌شوند. به عبارت دقیق‌تر، فرصت‌ها و محدودیت‌ها، دو روی یک سکه‌اند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۴۴)

۵۳- گزینه «۲»

(آزیتا پیرقی)

تشریح عبارت نادرست:

اگر عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی جامعه باشد، نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را تأمین می‌کند و اگر نظام سیاسی به ارزش‌های فرهنگی جامعه وفادار بماند، با استفاده از مدیریت سیاسی خود به بسط و توسعه فرهنگ کمک می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۸، ۱۲۰ و ۱۲۱)

۵۴- گزینه «۳»

(ریاضه امینی)

ویژگی مقاومت منفی، همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه است.

شباهت حکومت تیرانی (استبدادی) و اُلیگارشی در شیوه حکومت آن‌هاست که هر دو براساس خواست و میل افراد هستند.

یکی از تفاوت‌های بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب‌گرا در تعریف آن‌ها از مفهوم بیداری است. بیدارگران اسلامی، بیداری را بازگشت به اسلام و عمل به آن می‌دانستند، اما برخلاف بیدارگران اسلامی، منورالفکران غرب‌گرا بیداری را بازگشت به اسلام نمی‌دانستند بلکه بیداری را در تقلید از رفتار فرنگیان می‌دیدند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۲۲)

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان چرید، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱۶)

۵۵- گزینه «۱»

(آزیتا بیری)

متفکران پسامدرن ← ظرفیت توجیه علمی حضور جهانی سیاسی و اقتصادی جهان غرب را نداشتند.

پیامدهای اجتماعی گریز و رویگردانی از سکولاریسم ← رونق بخشیدن به بازار معنویت‌های کاذب

بحران معرفتی نیمه اول قرن بیستم ← محدود شدن علم به امور طبیعی

بحران معرفتی نیمه دوم قرن بیستم ← زیر سؤال رفتن علم مدرن

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۹، ۱۰۰ و ۱۰۲)

۵۶- گزینه «۲»

(زینب آذری)

انسان در فیلم سینمایی عصر جدید به مثابه «شیء» دانسته شده است ← مطابق رویکرد تبیینی

انواع عقل در معنای خاص:

نظری ← واقعیاتی را که مستقل از اراده انسان مانند قوانین فیزیک، فلسفه و ... به وجود می‌آیند شناسایی می‌کند.

عملی ← واقعیاتی را که با دخالت و اراده انسان مانند عدالت، ظلم و ... به وجود می‌آیند، شناسایی می‌کند.

نخستین بحران اقتصادی در سال ۱۸۲۰ م. در انگلستان و مهم‌ترین بحران اقتصادی در فاصله میان دو جنگ جهانی اول و دوم اتفاق افتادند.

آگوست کنت، اسپنسر، دورکیم و مارکس جوامع بشری را به دو دسته تقسیم کردند.

جوامع مکانیکی ← تقسیم کار اجتماعی شکل نگرفته است یا در حد ساده و ابتدایی است. مانند تقسیم کار سنی و جنسی

جوامع ارگانیکی ← تقسیم کار گسترده وجود دارد.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۳۸)

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه ۹۲)

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۰ و ۱۱۴)

۵۷- گزینه «۴»

تشریح موارد نادرست:

(ریاضه امینی)

عقلانیت در جهان اسلام با وجود تعامل با فرهنگ و سنت‌های تاریخی محیط خود، ارزش‌ها و اعتبار روشنگرانه خود را از متن فرهنگ و کنش‌های عاملان نمی‌گیرد بلکه عاملان با استفاده از این عقلانیت به گونه‌ای مستقل به ارزیابی فرهنگ و تاریخ مربوط به خود می‌پردازند.

علم اجتماعی جهان اسلام، علاوه بر تبیین وضعیت موجود جهان اسلام، درباره وضعیت مطلوب و آرمانی جامعه اسلامی و همچنین جامعه جهانی نیز داوری خواهد کرد و راه‌های برون‌رفت از وضعیت موجود به سوی وضعیت مطلوب را شناسایی می‌کند.

عقلانیت مورد استفاده در جهان اسلام علاوه بر آنکه با داده‌های حسی و تجربی و همچنین با هنجارها و ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگی، اجتماعی و تاریخی پیرامون خود تعامل فعال دارد آن‌ها را مورد ارزیابی انتقادی قرار می‌دهد.

(جامعه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۱۴)

۵۸- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صحیح - صحیح

گزینه «۲»: چالشی مقطعی بود - مربوط به عقل در معنای خاص است.

گزینه «۳»: صحیح - مربوط به عقل ابزاری است.

گزینه «۴»: هر دو قطب به فرهنگ غرب تعلق داشتند. - صحیح

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه ۸۱)

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

۵۹- گزینه «۴»

(آزیتا بیری)

الف) نظم اجتماعی بیرون از ماست ← یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه

ب) اشتراک جامعه‌شناسی انتقادی و تفسیری ← توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی

ج) مدل عدالت اجتماعی ← نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق

د) ساختار اجتماعی ← در گروه‌های رسمی بهتر می‌توان دید.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۳، ۲۹، ۲۵، ۷۶ و ۷۸)

۶۰- گزینه «۳»

(ریاضه امینی)

- مالکیت براساس ارزش اجتماعی ثروت، اعمال قدرت می‌کند.

- با حذف مالکیت خصوصی، انگیزه رقابت از بین می‌رود؛ زیرا این امر سبب می‌شود تلاش و شایستگی افراد کوشا و توانمند نادیده گرفته شود. در این رویکرد، نقطه شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود؛ اما به دلیل اینکه انگیزه رقابت از بین می‌رود، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد.

- همانندسازی به معنای پذیرش ارزش‌ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه‌های جامعه بود؛ به گونه‌ای که همه گروه‌ها همسان شوند. به عبارت دیگر، همانندسازی سیاسی بود که دولت‌ها برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف و یکسان‌سازی آن‌ها در پیش گرفتند. در دوره پسامدرن، همه آنچه در دوره مدرن پدید آمده بود - از جمله سیاست همانندسازی هویت - مورد نقد قرار گرفت و به جای آن، هویت‌های خرد، محلی و فردی مورد تأکید و توجه قرار گرفت.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۶۲، ۷۴ و ۸۴)

۶۱- گزینه «۱»

(آزیتا بیرقی)

علت پیچیدگی کنش‌های انسان‌ها ← تنوع و تکثر معانی
 علت افزایش دامنهٔ چالش فقر و غنا ← پیوند بحران اقتصادی با چالش فقر و غنا

علت فراهم آمدن امکان مشارکت ما در زندگی اجتماعی ← قواعد اجتماعی
 (پایه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه ۹۳)
 (پایه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۳ و ۵۰)

۶۲- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

مخالفان سرمایه‌داری که جریان چپ نام گرفته بودند، احزاب سوسیالیستی و کمونیستی را تشکیل دادند.

کاستی و خلأ معنوی، دانشمندان و متفکران اجتماعی را به بازاندیشی دربارهٔ بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی فرا می‌خواند و آن‌ها را برای عبور از مرزهای هویت فرهنگی آن تشویق می‌کند.

هویت فرهنگی جهان اجتماعی براساس عقاید و ارزش‌های اجتماعی آن شکل می‌گیرد. این هویت هنگامی محقق می‌شود که در میان مردم، عقاید و ارزش‌های مشترکی پدید آید. هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد. هویت فرهنگی جهان اجتماعی، فرصت شکل‌گیری هویت‌های اجتماعی خانوادگی، شغلی و ... متناسب با خود را پدید می‌آورد.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۰ و ۹۳)

(پایه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه ۸۰)

۶۳- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

مفهوم عقلانیت در جهان اسلام متفاوت از عقلانیت جهان غرب است. ← طه عبدالرحمن
 غربیان وی را بیشتر از سایر متفکران اجتماعی مسلمان می‌شناسند. ← ابن‌خلدون

وی با توجه به واقعیت‌های موجود و با استفاده از فقه، نظام مشروطه را تبیین نمود. ← میرزای نائینی

با توجه به جوامع زمان خود و گذشته و با استدلال عقلانی به تعیین ملاک پرداخت. ← فارابی

معتقد بود که عقل عملی به انسان در انجام عملش یاری می‌رساند. ← علامه طباطبایی

(پایه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۹۷، ۹۸، ۱۰۰، ۱۰۸ تا ۱۱۲)

۶۴- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

عقل در معنای خاص، قوه‌ای است که انسان به کمک آن حقایق و قواعد جهان را می‌شناسد و براساس موضوع مورد مطالعهٔ خود به اقسامی تقسیم می‌شود:

عقل نظری: واقعیت‌هایی را که مستقل از آگاهی و ارادهٔ انسان وجود دارند، شناسایی می‌کند و علومى مانند فلسفه، ریاضیات و طبیعیات را پدید می‌آورد. برای مثال قانون علیت در فلسفه یا قانون جاذبهٔ زمین در فیزیک با این عقل شناخته می‌شوند.

عقل عملی: واقعیت‌هایی را که با آگاهی و ارادهٔ انسان به وجود می‌آیند، مانند ارزش‌ها و آرمان‌ها را شناسایی می‌کند؛ مثلاً خوبی عدالت و بدی ظلم را می‌شناسد. این عقل، علوم انسانی و اجتماعی را پدید می‌آورد.

(پایه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

۶۵- گزینه «۲»

(ریحانه امینی)

تشریح موارد نادرست:

در جریان انقلاب مشروطه، نزاع و رقابتی سخت بین بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب‌گرا به وجود آمد که پس از دو دهه کشمکش، با حضور قدرت‌های استعماری و دخالت انگلستان، به نفع جریان منورالفکران پایان یافت.

اگر تبیین را دانش جهان‌شمول (قوانین همه‌جایی و همیشگی) بدانیم، تفسیر دانش محلی (اینجایی و اکنونی) است.

(پایه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸)

(پایه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۳۶ و ۳۹)

روان‌شناسی

۶۶- گزینه «۳»

(همیدرضا توکلی)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: فرضیه است و گام اول نیست.

گزینه «۲»: در صورت تأییدشدن می‌تواند به اصل تبدیل شود و در نظریه‌ها جای بگیرد.

گزینه «۴»: فرضیه است و تا حدی سنجیده است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۶۷- گزینه «۱»

(فرهاد علی‌نژاد)

فرضیه پاسخ اولیهٔ پژوهشگران به مسائل علمی است. پس اولاً بایستی گزاره‌ای خبری داشته باشیم و ثانیاً، این گزارهٔ خبری باید قابل آزمایش با روش تجربی باشد. هر سه عبارت گزینه‌های «۲ تا ۴» این شرایط را دارند.

در مورد گزینهٔ «۳» دقت کنید که حتی اگر فقط بخش دوم جمله (بخش سلبی) را هم داشتیم، باز هم این گزاره می‌توانست فرضیه باشد؛ چراکه اگر بگوییم «فلان امر درست نیست» هم باز جمله‌ای خبری است. ضمناً اثبات‌شدن یک امر در علوم تجربی (امری مانند طبقه‌بندی موضوعی خاطرات) دلیل بر واقعیت متقن بودن آن نیست. چه بسا نظراتی که در علوم تجربی پذیرفته شده بودند، اما با گذشت زمان رد شده‌اند.

در گزینهٔ «۱» قطعیتی در جمله دیده می‌شود که با «فرضی بودن» فرضیه منافات دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۶۸- گزینه «۱»

(همیدرضا توکلی)

گزارهٔ اول به رشد شناختی و حافظه و ثبت شیء در ذهن اشاره دارد.

گزارهٔ دوم به ترس از غریبه و رشد اجتماعی اشاره دارد.

پس گزینهٔ «۱» پاسخ صحیح است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۸، ۵۰ و ۵۱)

۶۹- گزینه ۲»

(فرهار علی نژاد)

هرگاه پردازش صرفاً مبتنی بر ویژگی‌های حسی، مانند اندازه، حجم و شکل ظاهری باشد، پردازش ادراکی است، ولی اگر علاوه بر ویژگی‌های ظاهری، به ویژگی‌های کیفی و مفاهیم هم توجه شود، پردازش مفهومی خواهد بود. سوگل محتوای کتاب برای پیش مهم نیست و فقط رنگ کتاب را ملاک قرار داده است. در باقی گزینه‌ها یا فقط به ویژگی‌های کیفی و مفاهیم توجه شده است، یا هم به ویژگی‌های کیفی و هم ویژگی‌های ظاهری.

در مورد گزینه ۴: در این گزینه هم پردازش مفهومی است، زیرا بالاخره شخص با تمثیل (درازدن دماغ پینوکیو) به بدبودن دروغ پی برده است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۸)

۷۰- گزینه ۲»

(مهری پاهری)

در موقعیت‌های اعلام خطای پنالتی داور ۲۸ بار اعلام خطا کرده یعنی فارغ از وقوع یا عدم وقوع خطا (حضور یا غیاب محرک) سوت زده است. با توجه به ۳ مرتبه اعلام خطای اشتباه (هشدار کاذب)، ۲۵ مرتبه اصابت داشته است. همچنین او ۵ مرتبه متوجه تمارض بازیکن (غیاب محرک خطای پنالتی) شده و سوت زده است (رد درست) و ۶ مرتبه خطای پنالتی (حضور محرک) از دید او پنهان مانده است (از دست دادن محرک). با توجه به اطلاعات نامبرده، جدول زیر به دست می‌آید.

ردیابی علامت		ردیابی نشدن علامت	
حضور محرک	اصابت (تصمیم درست)	۲۵	از دست دادن (تصمیم نادرست)
غیاب محرک	هشدار کاذب (تصمیم نادرست)	۳	رد درست (تصمیم درست)
۶			۵

مجموع تصمیم‌های درست داور در این جدول (یعنی مجموع حالات اصابت و رد درست) ۳۰ مرتبه بوده و مجموع تصمیم‌های نادرست او (یعنی مجموع حالات هشدار کاذب و از دست دادن) ۹ مرتبه بوده است.

(روان‌شناسی، اساس، توبه، ادراک، صفحه ۷۷)

۷۱- گزینه ۴»

(همیدرضا توکلی)

در این فرض یادآوری غیرواقعی رخ داده است؛ پس گزینه ۴ درست است. (روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۷۲- گزینه ۳»

(فرهار علی نژاد)

حافظه حسی	حسی	نوع رمزگردانی	ظرفیت (گنجایش اندوزش)	زمان بازیابی
حافظه حسی کوتاه‌مدت	حسی (همراه با توجه)	نامحدود	حدود نیم‌ثانیه	حافظه حسی
حافظه بلندمدت	عمدتاً معنایی	نامحدود	از چند دقیقه تا آخر عمر	حافظه بلندمدت

رده‌بندی حافظه‌ها براساس زمان بازیابی (از کم به زیاد): ۱- حافظه حسی
۲- حافظه کوتاه‌مدت ۳- حافظه بلندمدت

رده‌بندی حافظه‌ها براساس گنجایش (از کم به زیاد): ۱- حافظه کوتاه‌مدت
۲- حافظه‌های حسی و بلندمدت

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۷)

۷۳- گزینه ۳»

(مهسا عفتی)

تشخیص دقیق مسئله، اولین گام حل آن است. حل مسئله دارای پنج مرحله است:

- ۱- تشخیص مسئله
- ۲- به‌کارگیری راه‌حل مناسب
- ۳- ارزیابی راه‌حل
- ۴- بازبینی و اصلاح راه‌حل
- ۵- انتخاب راه‌حل‌های جایگزین

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۷۴- گزینه ۲»

(مهری پاهری)

تشریح موارد نادرست:

- در حل مسئله زمانی بن‌بست به وجود می‌آید که فرد نتواند با نگاه فعلی حل مسئله کند.

- «اثر انتقال» تأثیر یادگیری‌های گذشته بر حل مسائل فعلی و آینده تعریف می‌شود. یعنی اثر انتقال نه یک پدیده بین‌فردی بلکه پدیده‌ای است درون هر فرد.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۱ تا ۱۲۳)

۷۵- گزینه ۳»

(همیدرضا توکلی)

تصمیم‌تکانشی او باعث اخراج شدن او شده است و کنترل نکردن هیجانات و نیز اعتماد افراطی به تصمیم‌اش مبنی بر کار کردن، از موانع او بوده است.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۲ تا ۱۵۰)

۷۶- گزینه ۳»

(فرهار علی نژاد)

در سبک اجتنابی شخص آن‌قدر از عواقب تصمیم خود می‌ترسد و در مورد آن نگران است که اصلاً تصمیمی نمی‌گیرد. در این بیت هم شاعر به غنیمت‌شمردن فرصت و شتاب در تصمیم‌گیری و انجام کار تأکید کرده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «تقلید و پیروی کورکورانه از دیگران مشخصه سبک تصمیم‌گیری وابسته است.

گزینه ۲: «به تأثیر منفی پیروی از احساسات اشاره دارد (سبک احساسی).

گزینه ۴: «تأکید به استفاده از نعمت عقل که خدا به ما ارزانی داشته است (سبک منطقی).

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۴ تا ۱۴۷)

۷۷- گزینه ۲»

(مهسا عفتی)

انگیزه‌های افراد از نظر جهت (دلیل انجام یک‌کار) و شدت با هم متفاوت است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «انگیزه هر دو نفر بیرونی است و از این نظر با یکدیگر تفاوت ندارند.

گزینه‌های «۳» و «۴»: فرض صورت سؤال مربوط به انگیزه است و ارتباطی با نگرش ندارد.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۱ و ۱۶۲)

۷۸- گزینه ۱»

(مهری یاهری)

سعید علت شکست خود را در بی‌دقتی «خود» می‌داند پس سبک اسناد او درونی است. هم‌چنین با توجه به امکان تغییر داشتن دقت سعید عامل شکست ناپایدار ادراک می‌شود. اما سمیه علت شکست خود را سخت‌گیری افسر راهنمایی و رانندگی می‌داند پس سبک اسناد او بیرونی است و هم‌چنین با توجه به اینکه ممکن است در آزمون‌های آینده، افسر راهنمایی و رانندگی تغییر کند، پس سبک اسناد او ناپایدار است. در نهایت سعید به سبب اسناد درونی، انگیزه مضاعفی برای رسیدن به خواسته‌اش دارد.

(روانشناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۷۴ تا ۱۷۶)

۷۹- گزینه ۳»

(موسا عفتی)

یکی از مهم‌ترین عوامل ایجاد بیماری‌ها، سبک زندگی افراد است که روان‌شناسان سلامت آن را بررسی می‌کنند.

(روانشناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۲)

۸۰- گزینه ۳»

(میدرضا توکلی)

گزینه ۳» به پیامدهای شناختی فشار روانی منفی اشاره دارد. سایر گزینه‌ها غلط نیستند؛ اما باید دید چه میزان با سؤال ارتباط دارند. پیامدهای دوجانبه یعنی پیامدهای مثبت یا منفی فشار روانی و رد شدن از فیلتر آگاهی یعنی ارزیابی ما از فشار روانی و ارتباط با تعادل زیستی یعنی سازگاری.

از میان این گزینه‌ها، گزینه ۳» وضوح بیشتر و ابهام کمتری دارد و با انواع فشار روانی ارتباط دارد.

(روانشناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۵ تا ۱۹۷)

زبان عربی

۸۱- گزینه ۳»

(میدرضا قانرازمینی- اصفهان)

«ما من دأبة»: هیچ جنبنده‌ای نیست / «فی الأرض»: در زمین (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «جناخیه»: بال‌هایش، بال‌های خود، دو بال خود (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

نکات مهم درسی:

۱) در تست‌های ترجمه، به مفرد، مثنی و جمع بودن اسم‌ها دقت کنیم.
۲) هرگاه اسم مثنی مضاف واقع شود، «ن» آخر آن، حذف می‌شود. (جناخین + ضمیر متصل «ه» = جناخیه)

(ترجمه)

۸۲- گزینه ۴»

(سیره میا مؤمنی)

«ما أروع»: چقدر جالب است، چه جالب است (رد گزینه ۳) / «تقع»: قرار دارد (فعل است و نباید به‌صورت اسم ترجمه شود) (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «كُنْتُ قد قرأت»: (فعل ماضی بعید) خوانده بودم (رد گزینه ۱) / «موسوعة علمية»: دانشنامه‌ای علمی، یک دانشنامه علمی (ترکیب وصفی نکره است ← رد گزینه ۲) / «بحيرة»: دریاچه (رد گزینه ۱) / «محافظة»: استان (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «أكبر بحيرة»: بزرگترین دریاچه (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «فی العالم»: در جهان، در دنیا (رد گزینه ۳)

«بود» در گزینه ۲» به زمان ماضی نیز نادرست است.

(ترجمه)

۸۳- گزینه ۱»

(ولی بریی- ابهر)

«لا يَنْتَفِعُ أَحَدٌ»: کسی سود نمی‌برد (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «العُدوان»: (مفرد) دشمنی (رد گزینه ۲) / «على كلّ الشعوب»: همه ملت‌ها باید، بر همه ملت‌ها واجب است (رد گزینه ۴) / «مع بعضها»: با یکدیگر، با هم (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «و إنْ تَخْتَلَفْ فِي لُغَاتِهَا وَ أَلْوَانِهَا»: اگر چه در زبان‌ها و رنگ‌هایشان متفاوت باشند (تفاوت داشته باشند) (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(ترجمه)

۸۴- گزینه ۳»

(بهروز هیررکی)

«إِتَاك و تجربه»: بپرهیز از تجربه کردن (رد سایر گزینه‌ها) / «جَرَبَ»: ماضی است تجربه کرده‌اند (رد گزینه ۱) / «تحلّ بك النّدامة»: پشیمانی بر تو فرود می‌آید (رد گزینه ۲)

(ترجمه)

۸۵- گزینه ۴»

(بهروز ویان- گرگان)

«مزارع لا تُكثِر»: ای کشاورز زیاده‌روی نکن (دقت کنید فعل «لا تُكثِر» مخاطب است، پس «مزارع» مناداست و حرف ندا از اول جمله حذف شده است ← رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «الأسمدة الكیمیائية»: کودهای شیمیایی (رد گزینه ۳) / «المُبيد الزراعي»: آفت‌کش کشاورزی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «اکثراً»: (مفعول مطلق تأکیدی) قطعاً، اصلاً (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۸۶- گزینه ۲»

(ولی بریی- ابهر)

در گزینه ۲»، «تَعَجَّباً» مفعول مطلق تأکیدی است، چون پس از آن مضاف‌الیه یا صفت به کار نرفته است، بنابراین در ترجمه آن باید از قیدهای تأکید مثل (قطعاً، حتماً، بی‌شک و ...) استفاده شود. به عبارت دیگر، در این گزینه مفعول مطلق تأکیدی، به صورت یک مفعول مطلق نوعی که دارای صفت (کثیراً) است، ترجمه شده و نادرست است.

(ترجمه)

۸۷- گزینه ۱»

(بهروز هیررکی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲»: بحر ← دریاها (میا: آب‌ها)

گزینه ۳»: سامحی ← بیخش (اسم‌جی: اجازه بده)

گزینه ۴»: آمنکم ← شما را ایمن ساخت (آمنتّم: ایمان آوردید)

(ترجمه)

۸۸- گزینه ۲»

(سیره میا مؤمنی)

«یافت می‌شوند»: تُوْجِد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «تبدیل می‌کنند»: تَحْوُلُ (برای جمع‌های غیر انسان، فعل مفرد و مؤنث می‌آوریم) (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «تاریکی‌های دریا»: ظلمات البحر (رد گزینه ۴) / «روزی روشن»: نهار مُضیء (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

صبر مصداق بارزی از مصادیق استفاده از اراده انسانی است. فرد دارای اراده قوی می‌تواند صبر پیشه کرده و تلخی و شیرینی صبر را تحمل نماید. شایان ذکر است که دو نوع صبر وجود دارد: صبر بدون هیچ کاری، و صبر بر کار و ادامه دادن آن، و صبر بدون کار همان ترک مسئولیت‌ها و تکالیف است، اما صبر همراه با کار، همان صبر واقعی است ... گاهی فرد بر یک کار صبر پیشه می‌کند و تکمیلش می‌کند، اما گاهی صبر را از دست می‌دهد و نمی‌تواند زنجیره کارهایش را در روزش یا عمرش پیگیری کند، پس شکست می‌خورد، پس انسان باید بر یک کار صبر کند، علاوه بر این، صبر بر انجام زنجیره کارهای دیگر که یک کار واحد، حلقه‌ای از آن‌هاست، واجب می‌باشد. گفته می‌شود امپراتور چین از جوانی درباره راز پیروزی و خوشبختی‌اش پرسید، پس جوان گفت: صبر صبر... و کلمه صبر را صد بار تکرار کرد!

۸۹- گزینه ۲

(سید ممدعلی مرتضوی)

«صبر بدون کار، ممکن است به فرد سود برساند، اما بهتر است که صبر همراه با کار باشد!» عبارتی نادرست است. (صبر بدون کار، مفید نیست!)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «محصولات را تنها بعد از اینکه برای مدتی مشخص صبر کنیم، می‌توانیم درو کنیم، و کارها همه این‌گونه‌اند!

گزینه ۳: «کارها در زندگی به عنصر صبر نیاز دارند، چه بزرگ باشند و چه کوچک!

گزینه ۴: «اراده انسان در صبر بر چیزی که در طول زندگی به آن می‌پردازد، پدیدار می‌شود!

(درک مطلب)

۹۰- گزینه ۱

(سید ممدعلی مرتضوی)

صورت سؤال، گزینه نادرست را درباره جوان چینی خواسته است: «صبر تنها عامل موفقیت او در زندگی است!» عبارت نادرستی است. (عوامل دیگری نیز در مسیر موفقیت مؤثراند.)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «او بر کارش و ادامه‌دادن آن، واقعاً صبر پیشه می‌کرد!

گزینه ۳: «صبر در کار و رفتار و سخن او نیز آشکار می‌شود!

گزینه ۴: «او مسیرش را به سمت موفقیت ادامه داد درحالی که رازهای موفقیت را دریافته بود!

(درک مطلب)

۹۱- گزینه ۴

(سید ممدعلی مرتضوی)

صورت سؤال، موضوعی را می‌خواهد که در متن ذکر نشده باشد:

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: «کدام صبر به خوشبختی منجر می‌شود؟!

گزینه ۲: «کدام صبر مطلوب است؟!

گزینه ۳: «افراد موفق چگونه زنجیره کارها را ادامه می‌دهند؟!

گزینه ۴: «انسان چگونه توانایی صبر کردن را به دست می‌آورد؟! (واضح است که در مورد این موضوع در متن صحبت نشده است.)

(درک مطلب)

۹۲- گزینه ۲

(سید ممدعلی مرتضوی)

در گزینه ۲، «مصدره: اقتران» نادرست است؛ «المقرون» اسم مفعول بر وزن «مفعول» است، پس از مصدر مجرد ثلاثی گرفته شده و ذکر مصدر مزید برای آن، نادرست است.

(تحلیل صرفی و اعراب)

۹۳- گزینه ۳

(سید ممدعلی مرتضوی)

در گزینه ۳، «مزید ثلاثی ...» نادرست است؛ «یُقَال» فعل مضارع مجهول از (قال - یقول) و مجرد ثلاثی است. همچنین «الجملة اسمية» نیز نادرست است.

(تحلیل صرفی و اعراب)

۹۴- گزینه ۳

(همیدرضا قاندرامینی - اصفهان)

در این گزینه، «تبادل» و «العالم» نادرست هستند و به جای آن باید «تبادل» و «العالم» بیایند؛ زیرا «تبادل» مصدر ثلاثی مزید از باب «تَفَاعُل» و «العالم» (به معنی: دنیا، جهان) با توجه به مفهوم جمله، مناسب هستند.

نکات مهم درسی:

به تشابه ظاهری میان افعال ماضی ثلاثی مزید در باب‌های «تَفَعَّل» و «تَفَاعَل» با اسم مصدر آن، بسیار دقت کنید.

(فیض حرکات)

۹۵- گزینه ۳

(اسماعیل علی‌پور)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: «پشیمانی بر سکوت بهتر از پشیمانی بر سخن گفتن است. (بیت فارسی هم همین مفهوم را دارد.)

گزینه ۲: «آیا مردم را به نیکی امر می‌کنید در حالی که خود را فراموش می‌کنید؟ (بیت فارسی هم مفهوم مشابهی دارد.)

گزینه ۳: «بگو سود و زیانی برای خود ندارم مگر آنچه خدا خواسته است. (مفهوم بیت فارسی متناسب نیست؛ بیت فارسی می‌گوید دنیا گاهی برای

اهل دنیا سود دارد و گاهی نیز ناگزیر ضرر به بار می‌آورد.)

گزینه ۴: «دشمنی شخص دانا بهتر از دوستی نادان است. (با بیت فارسی داده شده هم‌مفهوم است.)

(مفهوم)

۹۶- گزینه ۲

(محمود بادریز)

صورت سؤال، حرف «ن» را خواسته است که همواره مفتوح (دارای علامت فتحه) باشد؛ حرف «نون» در اسم‌های جمع مذکر سالم همیشه حرکت فتحه دارد. (بن - ون)

در گزینه ۲، «الصالحین» با توجه به این که صفت برای اسم جمع «عباد» می‌باشد، پس جمع مذکر سالم است و نون آن همیشه فتحه دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «لتمارین» جمع مکسر است و نون آن می‌تواند در جملات مختلف، ضمه، کسره و فتحه داشته باشد.

گزینه «۳»: «طیران» یک اسم مفرد و مصدر (به معنای: پرواز) است.

گزینه «۴»: «الطالین» با توجه به ضمیر «هما»، اسم مثنی است و نون آن همیشه کسره دارد.

نکات مهم درسی:

۱) اگر اسمی آخرش «ین» داشته باشد، جمع مذکر سالم است.

۲) اگر اسمی آخرش «ین» داشته باشد، اسم مثنی است.

۳) اگر حرف «نون» در «ین» حرکت نداشته باشد، در صورتی که در جمله نشانه‌های مثنی از قبیل: ضمیر مثنی و باشد، اسم مثنی می‌باشد و در صورتی که نشانه‌های جمع وجود داشته باشد، جمع مذکر سالم می‌باشد. (قواعد اسم)

۹۷- گزینه «۳»

(سیر مفعول مرفوع)

می‌دانیم معبود عددهای «۳ تا ۱۰» به صورت جمع می‌آید اما معبود اعداد «۱۱ تا ۹۹» مفرد به کار می‌رود، در گزینه «۳»، «عشرون» (۲۰) باید با معبود مفرد بیاید ← عشرون کُرسیاً

(عذر)

۹۸- گزینه «۳»

(همیدرضا قانرازمینی)

«ل» در «لیشکر» از نوع لام امر به معنای «باید» است: «باید مسلمانان، پروردگار بزرگ خود را به خاطر نعمت‌هایی که از آن استفاده می‌کنند، شکر کنند!»؛ در حالی که در سایر گزینه‌ها «ل» در «لِیعالج»، «لِیغیر» و «لِیطبخ» به معنای «برای اینکه، تا» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «ل» در «لِیعالج» به معنای «برای اینکه، تا» است: «برای اینکه پزشک ماهر، بیمار خود را درمان کند، از گیاه دارویی استفاده نمود!»

گزینه «۲»: «ل» در «لِیغیر» به معنای «برای اینکه، تا» است: «برای اینکه معلم، شیوه درس‌دانش را تغییر دهد، پرونده دانش‌آموزانش را دید!»

گزینه «۴»: «ل» در «لِیطبخ» به معنای «برای اینکه، تا» است: «برای اینکه مادرمان، غذایی را برای مهمان دعوت شده بپزد، یک ساعت قبل از خواب برخاست!»

(قواعد فعل)

۹۹- گزینه «۲»

(ولی برهی - ابهر)

در گزینه «۲»، «حزیناً» حال است و حالت را بیان می‌کند و نقش دیگری ندارد. (جزء زائد جمله است و می‌توانیم آن را از جمله حذف کنیم).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «حزیناً» خبر برای أصبح، از افعال ناقصه، است، جزء زائد جمله نیست و با حذف آن، ارکان جمله ناقص می‌شود.

گزینه «۲»: «حزیناً» صفت برای «صبیاً» است.

گزینه «۴»: «حزیناً» خبر برای فعل ناقص کان است.

(حال)

۱۰۰- گزینه «۲»

(ولی برهی - ابهر)

«إثارة» مفعول مطلق تأکیدی است که فعل خود (یُثیر) را مورد تأکید قرار داده است و پس از آن نیز صفت یا مضاف‌البهی به کار نرفته است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مفعول مطلق وجود ندارد و «مُطیعاً» حال است. (ضمناً «مُطیعاً» اصلاً مصدر نیست).

گزینه «۳»: «تفریقاً» مفعول مطلق نوعی است، چون پس از آن جمله وصفیه «یُزعج» به کار رفته است. (جمله وصفیه همان صفت است که به صورت فعل به کار می‌رود و اسم نکره‌ای را که قبل از خود آمده است، توضیح می‌دهد).

گزینه «۴»: «نوماً» مفعول مطلق نوعی است، چون پس از آن صفت به کار رفته است.

(مفعول مطلق)

تاریخ

۱۰۱- گزینه «۱»

(بواد میربلوکی)

از حدود ۱۲۰۰۰ سال پیش، گروه‌هایی از مردم گردآورنده خوراک با استفاده از تجربیات گذشته، شروع به کشت برخی گیاهان و اهلی کردن حیوانات کردند و برای نخستین بار موفق به تولید خوراک شدند. در عصر نوسنگی، انسان با ابداع چرخ سفالگری، اقدام به تولید ظروف گلی کرد.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۳۳)

۱۰۲- گزینه «۴»

(زهرا دامیار)

- در عصر باستان تعدادی از اندیشمندان و فیلسوفان چینی، اصول و آیینی برای اداره جامعه و حکومت عرضه کردند که یکی از برجسته‌ترین آن‌ها کنفوسیوس بود.

- یکی از دستاوردهای مهم تمدن روم، ایجاد شبکه پیشرفته‌ای از جاده‌ها بود.

- لوح‌های گلی فراوانی به خط میخی و زبان سومری در بقایای شهرهای سومری کشف شده است. به گمان برخی از باستان‌شناسان، سومریان (مردم بین‌النهرین) مخترع خط بوده‌اند و نخستین نوشته‌های جهان متعلق به آنان است. بعضی از این لوح‌ها حاوی آثار ادبی بلند، مانند افسانه گیلگمش است.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه‌های ۳۶، ۳۸ و ۵۹)

۱۰۳- گزینه «۳»

(علی ممد کریمی)

در دوره فرمانروایی اردشیر دوم، مصر از سیطره هخامنشیان خارج شد، و در زمان اردشیر سوم دوباره ضمیمه قلمرو هخامنشی شد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۸۷)

۱۰۴- گزینه «۳»

(بواد میربلوکی)

یکی از مقام‌های عالی مرتبه دربار ساسانی که واستریوشان‌سالار نام داشت، رئیس روستاییان و کشاورزان به شمار می‌رفت. او علاوه بر عهده‌داری مسئولیت گردآوری مالیات‌های بخش کشاورزی، برای توسعه و ترویج آبادانی و کشت و کار نیز کوشش می‌کرد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۱۰۵- گزینه «۲»

(هواد میربلوکی)

در روش تاریخ‌نگاری ترکیبی، مورخ ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند. از برجسته‌ترین چهره‌های این سبک از تاریخ‌نویسی می‌توان به بلاذری (قرن سوم هجری) صاحب کتاب فتوح‌البلدان و دینوری (متوفای ۲۹۰ ق) نویسنده کتاب اخبارالطوال اشاره کرد.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۷)

۱۰۶- گزینه «۳»

(هواد میربلوکی)

از جمله ابتکارات نظامی ساسانیان، استفاده از فیل در جنگ‌ها بود.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۰۷)

۱۰۷- گزینه «۴»

(هواد میربلوکی)

به دنبال تشکیل حکومت ایلخانان و گرایش مغولان به اسلام و نیز با افزایش قدرت سیاسی وزیران ایرانی، به تدریج شرایط برای احیای فعالیت‌های علمی و آموزشی در ایران فراهم آمد.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۳۱)

۱۰۸- گزینه «۲»

(زهرا دامیار)

تاریخ‌نگاری در دوره صفوی در سه حوزه تاریخ عمومی، محلی و تک‌نگاری ادامه یافت، هرچند به طور کلی نسبت به دوره مغول و تیموری تا حدی دچار افول شد.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۱۴۸ تا ۱۵۱)

۱۰۹- گزینه «۳»

(هواد میربلوکی)

سرفها اجازه نداشتند که ملک ارباب خود را ترک کنند، اما در عین حال مانند برده نیز نبودند که قابل خرید و فروش باشند.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر بربر، صفحه ۱۶۵)

۱۱۰- گزینه «۴»

(زهرا دامیار)

بی‌نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹ این نکته را به انگلیسی‌ها یادآور شد که آگاهی مردم به‌خصوص بعد از ماجرای مشروطه بالا رفته و نمی‌تواند مانند هندوستان، ایران را به خاک بریتانیا اضافه کند.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره حکومت رضاشاه، صفحه ۹۲)

۱۱۱- گزینه «۴»

(هواد میربلوکی)

ترتیب وقوع حوادث صورت سؤال این‌گونه است:

«الف»: مردم اغلب بینوا و خشمگین پاریس با حمله به زندان باستیل انقلاب خود را آغاز کردند. (۱۷۸۹ م)

«ج»: بخش وسیعی از نیمه شمالی ایران، منطقه تحت نفوذ روسیه شناخته شد. (۱۹۰۷ م)

«د»: در پی قتل ولیعهد اتریش و همسرش به دست یک صرب ملی‌گرا در شهر سارایوو مرکز بوسنی، اتریش به حکومت صربستان مستقل اعلان جنگ کرد. (۱۹۱۴ م)

«ب»: اعتراض به قرارداد وثوق‌الدوله و مخالفت با آن باعث سقوط دولت او شد. (۱۹۱۹ م)

(تاریخ (۳)، ترکیبی)

۱۱۲- گزینه «۳»

(هواد میربلوکی)

با وجود جوّ سرکوب و اختناق پس از کودتای ۲۸ مرداد، گروهی از شخصیت‌های ملی و مذهبی و از جمله تعدادی از استادان دانشگاه تشکلی به نام «نهضت مقاومت ملی» را پایه‌گذاری کردند و با قرارداد جدید نفتی به مخالفت برخاستند.

(تاریخ (۳)، نفوذ ملی‌شناسی صنعت نفت ایران، صفحه ۱۲۶)

۱۱۳- گزینه «۲»

(علی‌محمد کریمی)

بعد از قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲، رهبری امام خمینی (ره) به عنوان مرجع دینی برجسته‌تر شد و مبارزان به نقش و قدرت مذهب در این زمینه توجه بیشتری نشان دادند.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۰)

جغرافیا

۱۱۴- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: در پاسخ به سؤال «چطور» مطرح می‌شود.

گزینه «۳»: در پاسخ به سؤال «چه کسی» و «چه کسانی» مطرح می‌شود.

گزینه «۴»: در پاسخ به سؤال «چه موقع» مطرح می‌شود.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه ۸)

۱۱۵- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

دریاچه‌های فصلی، در فصول پربارش وسعت بیشتری پیدا می‌کنند، ولی در ماه‌های گرم و یا در سال‌های کم بارش به دلیل تبخیر آب آن‌ها خشک شده یا به شکل باتلاق و شوره‌زار در می‌آیند.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۹)

۱۱۶- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

در هرم سنی کشور فرضی صورت سؤال، بین نسبت سنی و جنسیتی تعادل برقرار است. میزان رشد مولید در این کشور بالا است. در این کشور درصد جمعیت فعال اقتصادی بیشتر است؛ بنابراین سیاستمداران باید برای آموزش و ایجاد فرصت‌های تحصیلی، تفریحی و رفاهی جوانان برنامه‌ریزی کنند.

(پهراقیای ایران، پهراقیای انسانی ایران، صفه‌های ۶۷ و ۶۸)

۱۱۷- گزینه «۳»

(زهرا دامیار)

در طبقه‌بندی زیست‌بوم‌ها، دو عامل بارش و دما نقش مهمی دارند. هر چه به سمت عرض‌های بالای جغرافیایی حرکت می‌کنیم دمای هوا کاهش می‌یابد و از میزان بارش کاسته می‌شود. برعکس هر چه به سمت عرض‌های پایین جغرافیایی پیش می‌رویم زاویه تابش خورشید عمودتر و میزان بارندگی افزایش می‌یابد.

(پهراقیای (۲)، نواهی طبیعی، صفه‌های ۲۲، ۲۳، ۲۷، ۵۴ و ۵۵)

۱۱۸- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف ایران، سبب ایجاد تنوع فراوان در تولیدات باغی شده است.

(پهراقیای ایران، پهراقیای انسانی ایران، صفه ۹۰)

۱۱۹- گزینه «۳»

(زهرا دامیار)

نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند. هر ناحیه کره زمین با دیگر نواحی مبادلات اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی دارد. نواحی بر روی یکدیگر تأثیر می‌گذارند. امروزه همه نواحی و حتی دورافتاده‌ترین آن‌ها به‌ویژه از نظر اقتصادی، تحت تأثیر یکدیگرند.

(پهراقیای (۲)، نواهی انسانی، صفه‌های ۱۱ تا ۱۴ و ۸۱)

۱۲۰- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

امروزه زیربنای توسعه اقتصادی براساس سیستم حمل‌ونقل و ارتباطات مناسب آن شکل می‌گیرد. اگر راه‌ها و وسایل حمل‌ونقل کافی در اختیار نباشد، امکان اتصال بین نواحی مختلف و تبادل کالا وجود نخواهد داشت.

(پهراقیای ایران، پهراقیای انسانی ایران، صفه ۹۶)

۱۲۱- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

یکی از موضوعات مورد توجه جغرافی‌دان‌ها، اهمیت تنوع جغرافیایی زبان‌هاست. امروزه در اثر رشد ارتباطات و فناوری اطلاعات، برخی از زبان‌ها در جهان غلبه بیشتری پیدا کرده‌اند. همچنین پیش‌بینی می‌شود که در آینده برخی از زبان‌های بومی و محلی در نواحی مختلف از بین بروند.

(پهراقیای (۲)، نواهی انسانی، صفه ۷۱)

۱۲۲- گزینه «۲»

(زهرا دامیار)

مرزهایی هستند که با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی تعیین می‌شوند و گروه‌های انسانی را، که از نظر قومی، زبانی، دینی و غیره متفاوت‌اند، از یکدیگر جدا می‌کنند؛ مانند مرز بین هند و پاکستان که پس از جدایی و استقلال پاکستان از هند، در تعیین آن دقت شد تا منطقه مسلمان‌نشین از هندونشین جدا شود.

(پهراقیای (۲)، نواهی انسانی، صفه‌های ۱۳۲ و ۱۳۳)

۱۲۳- گزینه «۳»

(زهرا دامیار)

دامنه‌هایی که شیب زیادی دارند و حجم زیادی از رسوبات فرسایش‌یافته و ناپیوسته سطح آن‌ها را پوشانده است، برای لغزش مستعدترند. همچنین، مقدار نفوذ باران در دامنه‌هایی که در مناطق مرطوب قرار دارند یا پوشیده از درختان و گیاهان متراکم‌اند و یا درز و شکاف بسیار دارند بیشتر و احتمال وقوع لغزش در آن‌ها بالاتر است؛ زیرا نفوذ آب باران نه تنها وزن دامنه را افزایش می‌دهد بلکه باعث کاهش اصطکاک بین توده لغزشی و زیربنا و در نتیجه لغزش می‌شود.

(پهراقیای ایران، پهراقیای طبیعی ایران، صفه ۲۴)

(پهراقیای (۳)، مقاطرات طبیعی، صفه‌های ۹۴ تا ۹۶)

۱۲۴- گزینه «۱»

(زهرا دامیار)

برای رفتن از تهران به دهلی، از غرب به شرق حرکت کرده‌ایم؛ بنابراین با توجه به ساعت رسمی یا استاندارد، باید ساعت خود را جلو بکشیم.

(پهراقیای (۳)، فنون و مهارت‌های پهراقیایی، صفه‌های ۷۳ و ۷۴)

۱۲۵- گزینه «۳»

(زهرا دامیار)

احداث سد تنظیمی در مسیر حبله‌رود یکی از روش‌های سازه‌ای مدیریت پیش از وقوع سیل است. به‌کارگیری این روش باعث کاهش شیب مسیر این رودخانه و نیز مهار و کنترل سیلاب‌های دوره‌ای شده است. با احداث سازه‌های مناسب، نسبت به هدایت، انحراف یا مهار سیل اقدام می‌شود.

(پهراقیای (۳)، مقاطرات طبیعی، صفه‌های ۱۰۴ تا ۱۰۵)

فلسفه و منطق

۱۲۶- گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)

بخش اول گزینه «۱» را به دو صورت می‌توان خواند: «بدون شک، فلسفه‌خواندن دیگر ارزشی ندارد.» و «بدون شک فلسفه خواندن، دیگر ارزشی ندارد.» و بدین شکل دو معنا می‌توان برای آن در نظر گرفت؛ یکی اینکه یقیناً و قطعاً فلسفه خواندن ارزشی ندارد و دومی اینکه اگر فلسفه را بدون شک کردن بخوانیم ارزشی نخواهد داشت و بنابراین ممکن است مغالطه نگارشی رخ بدهد. بخش دوم گزینه «۱» نیز به همین شکل است. این عبارت به دو شکل قابل خواندن است؛ «همه اختلافات ناشی از شک و سوءظن، بی‌پایه و اساس هستند.» و «همه اختلافات، ناشی از شک و سوءظن بی‌پایه و اساس هستند.» و بنابراین این عبارت نیز زمینه مناسبی برای وقوع مغالطه نگارشی دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: عبارت اول: واژه «امثال» دو معنی می‌تواند داشته باشد: «ضرب‌المثل‌ها» و «مثل و مانده‌ها» و بنابراین دو معنی از این عبارت برداشت می‌شود: «ضرب‌المثل‌های بوستان سعدی در ادبیات فارسی زیاد به کار رفته‌اند.» و «کتاب‌هایی نظیر بوستان سعدی در ادبیات فارسی زیاد هستند.» و بنابراین این جمله زمینه مغالطه اشتراک لفظ را دارد. - عبارت دوم: مرجع ضمیر «او» مشخص نیست و هم می‌تواند به پدر بازگردد و هم به شریکش و بنابراین ابهام در مرجع ضمیر دارد.

گزینه «۳»: عبارت اول: اصطلاح «کیف پول همراه نیست» در معنای عرفی آن بدین معناست که کلاً پول همراه نیست و اگر فردی با وجود اینکه پول‌ها در جیبش است، صرفاً به این دلیل که خود کیف پولش را نیاورده است از آن استفاده کند و معنای مطابقی آن را مراد کند توسل به معنای ظاهری رخ داده است. - عبارت دوم: حرف «با» دو معنی دارد؛ بنابراین از این عبارت دو معنی می‌توان برداشت کرد: «من مخالفت خود را نسبت به محسن ابراز می‌کردم.» و «من به همراه محسن با دیگران مخالفت می‌کردیم.» و بنابراین زمینه وقوع مغالطه اشتراک لفظ موجود است.

گزینه «۴»: عبارت اول: واژه «یافتن» دو معنی دارد و عبارت را می‌توان به دو صورت فهمید: «شکارچی به سرعت خرگوش را پیدا کرد.» و «شکارچی فهمید که خرگوش بسیار سریع است.» و در نتیجه احتمال وقوع مغالطه اشتراک لفظ موجود است. - عبارت دوم: در اینجا اینکه فعل تصادف کردن به چه کسی برمی‌گردد مشخص نیست؛ بنابراین ابهام وجود دارد.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

۱۲۷- گزینه «۴»

(فره‌ار قاسمی نزار)

اگر مفهوم «الف» از جهتی اعم و از جهتی اخص از مفهوم «ب» باشد؛ یعنی میان «الف» و «ب» رابطه عموم و خصوص من وجه برقرار باشد و میان «الف» و «ج» هم رابطه عموم و خصوص مطلق برقرار باشد، میان دو مفهوم «ب» و «ج» فقط رابطه تساوی قابل تصور نیست. اگر رابطه «ب» و «ج» تساوی باشد دیگر «ب» نمی‌تواند با «الف» رابطه عموم و خصوص من وجه داشته باشد.

(منطق، مفهوم و مصراع، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۳)

۱۲۸- گزینه «۳»

(علیرضا نصیری)

تعریف دانشگاه در گزینه سوم غیرجامع است؛ چون دانشگاه‌های غیردولتی را شامل نمی‌شود. تعریف حیوان نیز در این گزینه غیرممانع است، چون مصادیقی از برخی مفاهیم دیگر را نیز در برمی‌گیرد؛ مثلاً ممکن است یک شاخه گل که جاندار است، بر اثر وزش باد حرکت کند (حیوان جسم نامی متحرک بالاراده است و اراده در تعریف آن نقش کلیدی دارد). تعریفی که از لوزی در همین گزینه ارائه شده دوری است؛ چون لوزی را با مربع تعریف کرده در حالی که مربع خود نوعی لوزی است؛ پس به نوعی در تعریف مجهول از خود مفهوم مجهول استفاده کرده است. بنابراین گزینه «۳» جواب تست خواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این تعریف از دانشگاه غیرجامع نیست چون همه مصادیق دانشگاه را در بر می‌گیرد. - جسم رشدکننده مانع نیست چون شامل گیاهان نیز می‌شود. - این تعریف دوری نیست ولی نه جامع است و نه مانع؛ زیرا همه انواع لوزی را دربر نمی‌گیرد و مستطیل را هم دربر می‌گیرد.

گزینه «۲»: این تعریف نیز غیرجامع نیست؛ چون شامل تمام مصادیق دانشگاه است. - این تعریف مانع است ولی جامع نیست چون هیچ چیزی غیر از حیوانات دارای سیستم عصبی نیست؛ ولی تمام حیوانات نیز سیستم عصبی ندارند. - این تعریف نیز دوری نیست ولی جامع نیست و همه انواع لوزی را دربر نمی‌گیرد و مانع هم نیست؛ زیرا مستطیل را هم دربر می‌گیرد.

گزینه «۴»: این تعریف از دانشگاه غیرجامع است چون شامل دانشگاه‌های غیرحضوری نمی‌شود. - این تعریف از حیوان مانع است و شامل هیچ مصداق غیرحیوانی نمی‌شود. - این تعریف نیز دوری نیست هر چند که جامع نیست و همه انواع لوزی را دربر نمی‌گیرد و مانع هم نیست؛ زیرا مستطیل را هم دربر می‌گیرد.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

۱۲۹- گزینه «۴»

(نیما بواهری)

صرف وجود یک تمثیل و تشبیه در یک عبارت به این معنا نیست که استدلال تمثیلی اقامه شده است. استدلال (استقرای) تمثیلی زمانی رخ می‌دهد که بر مبنای کشف یک شباهت حکم یک چیز را به یک چیز دیگر نسبت دهیم. به زبان ساده باید از وجود یک شباهت بین دو امر چیزی را نتیجه بگیریم تا بتوانیم بگوییم استدلال رخ داده است.

در گزینه «۴»، از شباهت جهان و اشک (از جهت از چشم افتادن - که البته ابهام هم دارد) نتیجه گرفته شده است که با غم و رنج حوادث باید صبر کرد و تحمل داشت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صرفاً بیان می‌کند که زندگی مرگ را دشوار می‌سازد و اگر آمدنی نبود، رفتن دیگر دشوار نبود.

گزینه «۲»: در این بیت تمثیل و همانندی دو چیز مبنای نتیجه‌گیری و استدلال واقع نشده است؛ بلکه در نتیجه قیاس به وجود یک شباهت بین شعر و فردوس حکم داده است. برای تشخیص استقرای تمثیلی باید در مقدمات استدلال به دنبال تمثیل باشیم و دیده شود که از آن شباهت، یک نتیجه‌گیری جدید شده است.

گزینه «۳»: صرفاً خود (انسان) را مانند یک چراغ خاموش دانسته است و به بیان وجوه شباهت پرداخته است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۳)

۱۳۰- گزینه «۲»

(نیما پواهری)

اگر بخواهیم از یک قضیه کاذب عکس مستوی بسازیم، قضیه به دست آمده ممکن است صادق یا کاذب باشد. بنابراین قاعده صدق و کذب در عکس مستوی بدین صورت است:

- از صدق اصل به صدق عکس می‌رسیم (اما نمی‌توان برعکس، از صدق عکس به صدق اصل برسیم)

- از کذب عکس به کذب اصل می‌رسیم (اما نمی‌توان برعکس، از کذب اصل به کذب عکس برسیم)

اگر عکس مستوی قضیه‌ای «موجبه جزئی» باشد، آن قضیه یا «موجبه کلیه» یا «موجبه جزئی» بوده است. در هر حالت امکان ندارد بین موضوع و محمول آن نسبت تباین برقرار باشد، زیرا با دو امر متباین نمی‌توان قضیه موجبه ساخت و بیان کرد.

(منطق، املام قضا، صغه‌های ۶۷ تا ۶۹)

۱۳۱- گزینه «۲»

(نیما پواهری)

اول از هر چیز بهتر است که مشخص کنیم مقدمه ذکر شده «هر ب الف است» مقدمه چندم قیاس است. از آنجایی که «ب» در نتیجه نیامده است، پس حتماً حد وسط است و «الف» در نتیجه در جایگاه موضوع واقع شده است. ما می‌دانیم که مقدمه‌ای که موضوع نتیجه از آن گرفته می‌شود مقدمه اول است. پس این قیاس به این صورت است:

«هر ب الف است» + « ؟ » ← «بعضی الف د نیست»

از آنجایی که نتیجه قیاس قضیه سالبه «بعضی الف د نیست» می‌باشد و مقدمه اول قیاس قضیه موجبه «هر ب الف است» می‌باشد پس برای رعایت شدن قانون نتیجه قیاس مقدمه دوم باید سالبه باشد (رد گزینه ۱).

حال ما باید با دو لفظ «ب» (حد وسط) و «د» (محمول نتیجه) مقدمه دوم را بسازیم (رد گزینه ۴).

حال باید بین گزینه دوم (هیچ ب د نیست) و گزینه سوم (بعضی د ب نیست) انتخاب کنیم. اگر مقدمه دوم قضیه «بعضی د ب نیست» باشد قیاس شکل چهارم ساخته می‌شود. اما در این حالت شرط سوم اعتبار قیاس رعایت نمی‌شود؛ زیرا «د» که در نتیجه علامت مثبت دارد در مقدمه دوم علامت منفی خواهد داشت (رد گزینه ۳).

بنابراین پاسخ صحیح گزینه «۲» است.

(منطق، قیاس اقترانی، صغه‌های ۷۳ تا ۷۷)

۱۳۲- گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)

موضوع هستی‌شناسی خود وجود و هستی است و موضوع معرفت‌شناسی، معرفت و توانایی شناخت در انسان است و به گفته کتاب، معرفت را نیز می‌توان نوعی از هستی در نظر گرفت و به همین جهت موضوع هستی‌شناسی اعم از معرفت‌شناسی خواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی هر دو، بخش ریشه‌ای و اصلی فلسفه را تشکیل می‌دهند.

گزینه «۳»: احکام معرفت‌شناسی نیز مانند هستی‌شناسی کلی هستند؛ چون هر دو، بخش ریشه‌ای فلسفه هستند.

گزینه «۴»: بخش ریشه‌ای فلسفه هم شامل هستی‌شناسی و هم شامل معرفت‌شناسی می‌شود و از این حیث اختلافی بین این دو بخش نیست.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صغه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

۱۳۳- گزینه «۲»

(سین آفونری راهنمایی)

از دیدگاه هراکلیتوس اضداد سازنده جهان هستند و جهان پر از نیروهای ضد بوده و همین ضد بودن سازنده جهان است.

تحت فشار بودن سیم‌های چنگ از دو طرف عامل این می‌شود که چنگ آواز خوش داشته باشد.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صغه‌های ۳۱ و ۳۲)

۱۳۴- گزینه «۱»

(فرهاد قاسمی نژاد)

اختلاف اساسی گرگیاس با سایر فلاسفه، در پذیرش یا عدم پذیرش واقعیت داشتن جهان است. فیلسوف جهان را واقعی می‌داند اما گرگیاس می‌گوید چیزی وجود ندارد (انکار واقعیت داشتن جهان).

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صغه ۴۷)

۱۳۵- گزینه «۴»

(سیا یعفرزاده صابری)

براساس عقلانیت محض است که پی می‌بریم شکاکیت مطلق به معنای شک در همه دانسته‌ها منجر به تناقض می‌گردد یعنی درک تناقض همزمان بین دو امر نشان از استفاده از شناخت عقلانی محض است زیرا با اصل امتناع اجتماع نقیضین که از اصول بدیهی عقلی است به آن پی می‌بریم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دیدن دو امر متوالی صرفاً به معنای ادراک حسی آن است نه دریافت تجربی. دقت کنید که هیچ شناخت حسی به تنهایی شناخت تجربی نیست. گزاره‌های تجربی علاوه بر داده‌های حسی مطابق با اصول عقلانی علوم تجربی هستند؛ درحالی که در شناخت حسی صرفاً با استفاده از حواس سعی در درک امور ظاهری داریم پس اگر گفته بود با دیدن توالی بین دو پدیده پی می‌بریم که علت حرکت برگ درخت باد است، در این صورت گزاره تجربی داشتیم.

گزینه «۲»: پی بردن به اسرار و رموز طبیعت به واسطه شناخت تجربی یعنی همکاری حس و عقل صورت می‌گیرد نه صرفاً با شناخت حسی.

گزینه «۳»: ساختار خود استدلال قیاسی صرفاً با استفاده از شناخت عقلی محض حاصل می‌شود اما کسب مقدمات و محتوای آن ممکن است از سایر طرق و ابزارهای شناخت، مثل حس و قلب به دست آمده باشد.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صغه‌های ۵۱ تا ۵۴)

۱۳۶- گزینه «۴»

(نیما پواهری)

دکارت قائل به کاربرد عقل به‌عنوان یک موجود متعالی و برتر نیست و صرفاً آن را به‌عنوان دستگاه تفکر و استدلال مطرح می‌کند. بنابراین گزینه «۴» نادرست است. سایر گزینه‌ها مطابق با نظرات دکارت در باب روح و نفس است.

(ترکیبی، فلسفه یازدهم، صغه ۷۳ و فلسفه دوازدهم، صغه ۵۷)

۱۳۷- گزینه «۴»

(نیما پواهری)

از نظر ارسطو - که بعدها هم فیلسوفان مسلمان آن را می‌پذیرند - رعایت اخلاق انسان را به سوی سعادت رهنمون می‌سازد اما شرط بسیار مهم برای چنین امری این است که خود عقل به میزان کافی رشد کرده و به درجات مناسبی از حکمت و معرفت نائل شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بررسی امور موجود و توصیف آن‌ها، نظیر این‌که در چه شرایطی انسان دست به فعل اخلاقی می‌زند، به عهده عقل نظری است. عقل عملی به خود «خوب و بد» و وضع احکام اخلاقی مختلف می‌پردازد و عقلی وضع‌کننده و بنیان‌گذار است؛ نه عقلی توصیف‌گر و کشف‌کننده!

گزینه «۲»: تشخیص خوبی و بدی و حکم دادن به کارهایی که باید انجام بدهیم و کارهایی که نباید انجام بدهیم، برعهده عقل عملی است، نه عقل نظری.

گزینه «۳»: از نظر فیلسوفان مسلمان منشأ گرایش به خوبی و گریز از بدی، نهاد و فطرت انسان است. گرایش انسان و تمایلات او چیزی برخاسته از درون و سرشت اوست، نه از جانب عقل.

(فلسفه یازدهم، انسان، مویبر اطلاق‌گرا، صفحه‌های ۸۷، ۹۰ و ۹۱)

۱۳۸- گزینه «۲»

(علیرضا نصیری)

فیلسوفان ماتریالیست برخلاف فیلسوفانی همچون افلاطون و ارسطو و حکمای اسلامی، حسن و قبح را غیرذاتی و اعتباری می‌دانند و معتقدند که انسان آن‌چه را که برای او مفید باشد «خوب» و آن‌چه را برایش مضر باشد «بد» اعتبار می‌کند و بدین ترتیب اطلاق این الفاظ و مفاهیم بر پدیده‌ها کاملاً اعتباری است (تأیید گزینه ۲).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ماتریالیست‌ها حسن و قبح افعال را اعتباری می‌دانند؛ نه ذاتی.

گزینه «۳»: افلاطون و ارسطو حسن و قبح اعمال را ذاتی می‌دانند؛ نه اعتباری.

گزینه «۴»: از نظر فیلسوفان ماتریالیست، حسن و قبح افعال صرفاً اعتبار خود افراد هستند و حاکی از یک حقیقت واقعی خارجی نیستند که بشود با تجربه آن را کشف کرد. زمانی می‌توان گفت که با تجربه کشف شده که آن را به‌عنوان یک واقعیت اصیل و ذاتی بپذیریم؛ در حالی که از نظر ماتریالیست‌ها اصول اخلاقی ذاتی نبوده و اعتباری‌اند.

(فلسفه یازدهم، انسان مویبر اطلاق‌گرا، صفحه‌های ۸۶ تا ۸۹)

۱۳۹- گزینه «۲»

(نیما پوهاری)

حمل در قضیه «خداوند موجود است» حمل ضروری است؛ زیرا خداوند واجب‌الوجود است. اما توجه کنید که وجود جزء ذاتیات هیچ امری نیست و حمل وجود بر هیچ مفهومی اولی ذاتی نبوده و شایع صناعی است.

حمل در قضیه «آب مایع است» حمل اولی ذاتی است؛ زیرا مایع از مفاهیم ذاتی آب به‌شمار می‌رود. هر حمل اولی ذاتی یک حمل وجوبی است؛ بنابراین این حمل وجوبی (ضروری) به‌شمار می‌رود.

حمل در قضیه «دایره پنج‌ضلعی وجود دارد» امتناعی است و دایره پنج‌ضلعی ممتنع‌الوجود است. اما این به حمل اولی انجام می‌شود، (زیرا دایره پنج‌ضلعی ذاتاً نمی‌تواند وجود داشته باشد و معدوم است).

(فلسفه دوازدهم، همان ممکنات، صفحه‌های ۵، ۹ و ۱۰)

۱۴۰- گزینه «۴»

(نیما پوهاری)

اصول «سنخیت میان علت و معلول» و «وجوب علی و معلولی» از فروع اصل علیت به‌شمار می‌روند و علیت با این اصول است که معنا دارد. انکار و نفی هر یک از آن‌ها به معنای وقوع صدفه و نقض اصل علیت است. وقتی هریک از این اصول را انکار می‌کنیم، در واقع خود علیت را نیز انکار کرده‌ایم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: انکار اصل سنخیت لزوماً به معنای انکار اصل وجوب نیست و برعکس.

گزینه «۲»: این مورد صرفاً مربوط به اصل سنخیت میان علت و معلول است.

گزینه «۳»: این مورد صرفاً مربوط به اصل وجوب علی و معلولی است. (فلسفه دوازدهم، همان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

۱۴۱- گزینه «۴»

(علیرضا نصیری)

اولین صورت‌های برهان نظم در آثار افلاطون یافت می‌شود. او معتقد است که: «یگانه سخنی که درباره نظم جهان و گردش آفتاب و ماه و ستارگان می‌توان گفت این است که کل جهان در زیر فرمان عقل قرار دارد.» و بنابراین نظم جهان را نشأت‌گرفته از وجودی عاقل یا همان خدای صانع می‌داند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: با وجود اینکه در یونان باستان فرهنگ چندخدایی رواج داشت و یونانیان برای هر پدیده‌ای خدا یا الهه‌ای قائل بودند اما آنچه افلاطون در آثار خود، خدا می‌خواند با خدای ادیان اشتراکاتی دارد و می‌تواند منطبق باشد.

گزینه «۲»: افلاطون خداوند را صانع و افعال او را هدفدار می‌داند؛ اما او را در این جهان و دنیای مادی قرار نمی‌دهد. او بیان می‌دارد که: «در سوی دیگر، نوعی از هستی وجود دارد که پیوسته ثابت است؛ نه می‌زاید و نه از میان می‌رود...» و با به کار بردن عبارت «در سوی دیگر» که مقصود آن عالم مُثُل است، تصریح می‌کند که خدای مد نظر او در این جهان نیست.

گزینه «۳»: با اینکه خدا از نظر افلاطون نامحسوس و نادیدنی است، اما او معتقد است که با شهود عقلانی می‌توان او را یافت و از آن بهره برد.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه- قسمت اول، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۴)

۱۴۲- گزینه «۲»

(علیرضا نصیری)

در دوره اول حاکمیت کلیسا، بزرگان مسیحیت هرگونه فعالیت عقلی را در تقابل با ایمان دانسته و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف ایمان می‌دانستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این عبارت مربوط به دوره دوم حاکمیت کلیسا است، نه دوره اول.

گزینه «۳»: از قرن دهم تا سیزدهم که دوره دوم حاکمیت کلیسا و قرن‌های منتهی به رنسانس محسوب می‌شود، متفکران اروپایی روی به مطالعه و تتبع در آثار فلاسفه‌ای مانند ابن‌سینا و ابن‌رشد کردند ولی هدفشان از این کار تبیین عقلانی مبانی دینی بود نه تضعیف و انکار آنان.

گزینه «۴»: آنچه که در نهایت باعث جایگزین شدن عقل با دین شد متناقض بودن اصول و مبانی مسیحیت با اصول عقلی است نه تطابق آن‌ها.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه- قسمت اول، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۱۴۳- گزینه «۴»

(علیرضا تقی‌پور)

مخالفت با عقل‌گرایی در تاریخ اسلام به دو شکل عمده بروز پیدا کرده است: ۱- محدود کردن دایره کارآمدی عقل (رد گزینه «۲») ۲- مخالفت با فلسفه و منطقی به‌عنوان دستاوردهای غیراسلامی (رد گزینه‌های «۱» و «۳»؛ اما هیچ‌کدام از این مخالفت‌ها به معنای مخالفت با پیشرفت علم و دانش نبود.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه- قسمت دوم، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۲)

۱۴۴- گزینه «۲»

(هسین آفونری راهنمایی)

ذات نخستین و مبدأ جهان و نورالانوار همه از صفات خداوند هستند و فقط صفات خداوند هستند.

اما در فلسفه سهروردی اساساً مفهوم نور به جای وجود به کار می‌رود و همه موجودات دارای حقیقتی نورانی هستند.

(فلسفه روازدهم، دوره میانی، صفحه ۸۴)

۱۴۵- گزینه «۳»

(هسن صدری)

اصلت وجود یعنی آنچه در خارج تحقق دارد و دارای مصداق واقعی است، وجود است. یعنی آنچه در خارج منشأ اثر است، وجود است و واقعیت خارجی مابهازا و مصداق وجود است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ماهیت نیز چون منشأش همان وجود است، پس منشأ خارجی دارد. پس این گزینه به طور خاص به اصلت وجود اشاره ندارد.

گزینه «۲»: وجود منشأ انتزاع چیستی است نه برعکس.

گزینه «۴»: اینکه مفهوم وجود از مفهومی دیگر انتزاع نمی‌شود؛ دلیلی بر اصلت آن نیست. خود مفهوم وجود از موجودات در خارج انتزاع شده است؛ اما فرقی با ماهیت این است که وجود منشأ اثر در خارج است اما ماهیت منشأ اثر نیست.

(فلسفه روازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

اقتصاد

۱۴۶- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

بررسی عبارات صورت سؤال:

الف) صحیح است.

ب) نادرست است. عبارت «ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند.» به ویژگی نوآور بودن کارآفرینان موفق اشاره دارد.

ج) نادرست است. کارآفرین باید توانایی مالی لازم برای راه‌اندازی کسب و کارش را داشته باشد.

د) صحیح است.

ه) نادرست است. عبارت «پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.» به ویژگی ریسک‌پذیر بودن کارآفرینان موفق اشاره دارد.

و) صحیح است.

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۴۷- گزینه «۱»

(مهری ضیائی)

در سال ۱۹۴۷، ۲۳ کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورهای علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قراردادی غیررسمی را امضا کردند که به نام قرارداد «گات» مشهور شد.

«حفاظت از منافع ملی»، عامل گسستن از پیمان‌های تجاری به شمار می‌رود.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۵)

۱۴۸- گزینه «۴»

(نسرین بیغری)

برای محاسبه درآمد باید توجه داشته باشید که تعداد کالای فروخته شده حساب می‌شود و نه تعداد کالای تولید شده، در نتیجه خواهیم داشت:

قیمت هر واحد \times تعداد قطعه به فروش رفته = درآمد

میلیون تومان $۳۰۰ =$ تومان $۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۳۰۰ \times ۱۰۰,۰۰۰ =$ درآمد

در محاسبه هزینه‌های تولید، تعداد کالای تولیدشده و نه تعداد کالای به فروش رفته، محاسبه می‌شود.

کل هزینه مواد اولیه و مزد برای قطعات تولید شده

هزینه هر واحد \times تعداد قطعه تولید شده =

میلیون تومان $۴۲۰ =$ تومان $۴۲۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۵,۰۰۰ \times ۸۴,۰۰۰ =$

تومان $۴۲۲,۰۰۰,۰۰۰ = ۲,۰۰۰,۰۰۰ + ۴۲۰,۰۰۰,۰۰۰ =$ کل هزینه‌های تولید

میلیون تومان $۴۲۲ =$

کل هزینه‌های تولید - درآمد = سود (یا زیان)

چون میزان هزینه‌ها از درآمد بیشتر است، بنابراین بنگاه اقتصادی متحمل ضرر و زیان شده است.

میلیون تومان $۱۲۲ - = ۳۰۰ - ۴۲۲ =$ سود (یا زیان)

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۸ و ۹)

۱۴۹- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

در بازار عوامل تولید:

خانوارها صاحب و فروشنده عوامل تولید هستند.

بنگاه‌ها و دولت خریدار عوامل تولید هستند.

در بازار محصولات:

خانوارها و دولت خریدار کالاها و خدمات هستند.

بنگاه‌ها، فروشنده انواع کالاها و خدمات هستند.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۳۶، ۳۷ و ۵۹)

۱۵۰- گزینه «۲»

(نسرین بیغری)

(الف)

نفر $۱,۸۰۰,۰۰۰ = (۲۵۰,۰۰۰ + ۲۰۰,۰۰۰) - ۲,۲۵۰,۰۰۰ =$ تعداد شاغلان

درصد $۸۰ = ۱۰۰ \times \frac{۱,۸۰۰,۰۰۰}{۲,۲۵۰,۰۰۰} \Rightarrow$ $\frac{\text{تعداد شاغلان}}{\text{جمعیت فعال}} \times ۱۰۰ =$ نرخ اشتغال

ب) متناسب نبودن تخصص نیروی کار با نیاز جامعه \leftarrow بیکاری ساختاری

بیکاری در دوران رکود اقتصادی \leftarrow بیکاری دوره‌ای

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

۱۵۱- گزینه «۴»

(نسرین پعفری)

الف) افزایش مصرف در زمان حال ← پس اندازی برای سرمایه‌گذاری در ایجاد کارخانه‌ها نمی‌ماند ← تولید و رشد اقتصادی در آینده کاهش می‌یابد
← انتقال منحنی به منحنی شماره (۳) در سمت چپ

ب) افزایش نیروی متخصص و منشأ رشد اقتصادی ← انتقال منحنی به منحنی شماره (۲)

پ) ترجیح دادن کالاهای نظامی به کالاهای رفاهی ← حرکت بر روی منحنی مرز امکانات تولید شماره (۱) از نقطه B به نقطه A و به سمت افزایش کالاهای نظامی

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۱۹)

۱۵۲- گزینه «۴»

(مهوری ضیائی)

بررسی موارد نادرست:

الف) برای دست‌یابی به نقاط روی مرز امکانات تولید، باید نحوه استفاده از منابع را تغییر داد تا اقتصاد کشور به کارایی برسد.

ج) برای رسیدن به نقاط خارج از مرز امکانات تولید باید منابع و ظرفیت‌های تولیدی کشور افزایش یابد.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۱)

۱۵۳- گزینه «۲»

(نسرین پعفری)

الف) هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه، نشان‌دهنده مقدار کالای A و B است که فرد می‌تواند بخرد. در نقطه M فرد کل بودجه خود را به خرید کالای A اختصاص می‌دهد و دیگر پولی برای خرید کالای B باقی نمی‌ماند. در نتیجه بودجه فرد برابر است با:

واحد پولی $1120 = 8 \times 140 =$ میزان بودجه فرد

ب) با انتقال از نقطه E به نقطه D میزان خرید کالای A، ۲ واحد افزایش می‌یابد و میزان خرید کالای B، ۱ واحد کاهش می‌یابد، بنابراین هزینه فرصت انتقال از نقطه E به نقطه D، ۱ واحد کالای B است که از خرید آن صرف‌نظر شده است.

پ) در نقطه N فرد کل بودجه خود را به خرید کالای B اختصاص می‌دهد و دیگر پولی برای خرید کالای A باقی نمی‌ماند. در نتیجه خواهیم داشت:

قیمت هر واحد کالای B $1120 = 4 \times B$ واحد پولی $280 = \frac{1120}{4} =$ قیمت هر واحد کالای B \Rightarrow

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۱۵۴- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

الف) در نقطه (ه) میزان تولید کالاها: ۷۰۰ واحد کالای A و ۲۰۰ واحد کالای B است.

در نقطه (ب) میزان تولید کالاها: ۴۰۰ واحد کالای A و ۸۰۰ واحد کالای B است.

بنابراین: در نقطه (ه) میزان تولید کالاها در مقایسه با نقطه (ب): میزان تولید کالای A، ۳۰۰ واحد بیشتر است و میزان تولید کالای B، ۶۰۰ واحد کمتر است.

ب) در نقطه (و) میزان تولید کالاها: ۸۰۰ واحد کالای A و صفر واحد کالای B است. اگر بنگاه تصمیم بگیرد میزان تولید کالای A را به میزان ۱۰۰ واحد کاهش دهد، در این حالت احتمالاً تقاضای مشتریان برای کالای B افزایش یافته است. میزان تولید این کالا برابر با ۷۰۰ واحد خواهد شد، یعنی در طول مرز امکانات تولید به سمت چپ و بالا حرکت خواهیم کرد و

به نقطه (ه) منتقل خواهیم شد. در این نقطه میزان تولید کالای A، ۷۰۰ واحد و میزان تولید کالای B، ۲۰۰ واحد است. یعنی ۲۰۰ واحد به تولید کالای B افزوده می‌شود. هزینه فرصت این تصمیم ۱۰۰ واحد کالای A است که از تولید آن صرف‌نظر کرده‌ایم.

ج) تولید بر روی نقاط روی منحنی مرز امکانات تولید یعنی نقاط: الف - ب - ج - د - ه - و، کارا است.

تولید در نقاط زیر منحنی مرز امکانات تولید یعنی نقطه (ی) ناکارا است. تولید در نقاط بالای منحنی مرز امکانات تولید یعنی نقطه (ز) غیرقابل دستیابی است.

د) در نقطه (د) میزان تولید کالاها: ۶۰۰ واحد کالای A و ۴۰۰ واحد کالای B است.

در نقطه (ب) میزان تولید کالاها: ۴۰۰ واحد کالای A و ۸۰۰ واحد کالای B است.

بنابراین: هزینه فرصت تولید ۴۰۰ واحد کالای B بیشتر، صرف‌نظر از تولید ۲۰۰ واحد کالای A است.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۱)

۱۵۵- گزینه «۳»

(مهوری ضیائی)

بهبود عملکرد بازار: دولت علاوه بر حمایت از حقوق مالکیت و اجرای قراردادها، با وضع قوانین و مقرراتی ویژه در زمینه‌های مختلف می‌کوشد تا وجود اطلاعات و آگاهی‌های لازم را برای مبادله بین افراد تضمین کند، مثلاً شرکت‌های دارویی و غذایی نمی‌توانند پیش از انجام برخی آزمایش‌ها و اخذ گواهی معتبر محصولات خود را به بازار عرضه کنند یا افراد بدون دارا بودن صلاحیت‌های لازم به مشاغل مختلف وارد شوند.

ارائه کالای عمومی: به کالا و خدماتی که توسط افراد زیادی می‌تواند هم‌زمان استفاده شود و شما نمی‌توانید مردم را از استفاده از آن محروم سازید، کالای عمومی گفته می‌شود؛ مانند خدمات آتش‌نشانی و تأمین نیروهای نظامی

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیوسته، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۸)

۱۵۶- گزینه «۴»

(مهری ضیائی)

الف) درآمد حاصل از فروش منابعی همچون نفت و گاز و درآمد حاصل از ایجاد بدهی (یعنی از مردم قرض می‌گیرند یا آن‌ها را در طرح‌های عمرانی و سرمایه‌گذاری‌های دولت شریک می‌کنند) ناپایدار هستند.

بنا بر سئو:

گزینه «۱»: درست است.

گزینه «۲»: درست است.

گزینه «۳»: نادرست است؛ چرا که بازار محصولات برای بنگاه‌ها و بازار عوامل تولید برای خانوارها به عنوان منبع درآمد به شمار می‌روند.

گزینه «۴»: نادرست است؛ زیرا خریدهای دولت از بازار محصولات به عنوان هزینه‌های دولت شناخته می‌شود.

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیوسته، صفحه‌های ۵۹، ۶۴ و ۶۵)

۱۵۷- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

میلیون ریال $320 \times 25 = 8,000$ = ارزش ماشین‌آلات تولیدیارزش ماشین‌آلات تولیدی) $\frac{40}{100} \times$ = ارزش مواد غذاییمیلیون ریال $\frac{40}{100} \times 8,000 = 3,200$ = ارزش مواد غذاییارزش ماشین‌آلات تولیدی + ارزش مواد غذایی) $\frac{3}{4} \times$ = ارزش خدمات ارائه شدهمیلیون ریال $\frac{3}{4} \times (8,000 + 3,200) = 16,800$ = ارزش خدمات ارائه شدهارزش تولید افراد کشور که در خارج ساکن هستند) $\frac{1}{4} \times$ = ارزش تولید خارجیان مقیم کشورمیلیون ریال $\frac{1}{4} \times 80 = 20$ = ارزش تولید خارجیان مقیم کشور

ارزش مواد غذایی + ارزش ماشین‌آلات تولیدی = تولید ناخالص داخلی

ارزش تولید خارجیان مقیم کشور + ارزش خدمات ارائه شده +

میلیون ریال $8,000 + 3,200 + 16,800 + 20 = 28,020$ = تولید ناخالص داخلیتولید ناخالص داخلی = $\frac{\text{تولید ناخالص داخلی سرانه}}{\text{جمعیت کشور}}$ ریال $\frac{28,020}{40} = 700.5$ = تولید ناخالص داخلی سرانه

ارزش کالاهای واسطه‌ای و مواد اولیه به کار رفته در تولید ماشین‌آلات و مواد غذایی در محاسبات تولید کل کشور لحاظ نمی‌شوند.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۰ و ۱۲۱)

۱۵۸- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

میلیون تومان $25 \times 12 = 300$ = خرید مواد اولیه برای تولید سالانه بنگاهمیلیون تومان $2 \times 7 \times 12 = 168$ = مجموع حقوق سالانه تمامی کارگران بنگاهمیلیون تومان $95 = 95 \times \frac{10}{100}$ = هزینه مالیات سالانه بنگاهمیلیون تومان $300 + 400 + 168 + 95 = 963$ = هزینه سالانه بنگاه

هزینه - درآمد = سود یا زیان

ضرر یا زیان) میلیون تومان $950 - 963 = -13$ =

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۸، ۹ و ۶۷)

۱۵۹- گزینه «۲»

(مهری ضیائی)

بیکاری دوره‌ای، بیکاری است که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. در دوره رکود، تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در دوره رکود، درآمد مالیاتی دولت به دلیل بیکار بودن کارگران و کاهش تولید شرکت‌ها کاهش می‌یابد.

گزینه «۳»: با کاهش تولید و پدید آمدن رکود، کارگران کمتری هم مورد نیاز است و سرمایه کمتری مورد استفاده قرار می‌گیرد.

گزینه «۴»: وقتی یک اقتصاد منابع غیرفعال دارد، هیچ احتیاجی به انتقال منابع از تولید یک کالا به تولید کالای دیگری نیست.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۴، ۸۵، ۸۷ و ۸۸)

۱۶۰- گزینه «۳»

(مهری ضیائی)

الف) کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل (برتن وودز) در سال ۱۹۴۴ تشکیل شد و نتیجه آن تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول بود.

ب) بیل کلینتون رئیس‌جمهور وقت ایالات متحده آمریکا در طول مراحل امضای پیمان نفتا بیان کرد: «نفتا به معنی شغل و درآمد مناسب برای آمریکایی‌هاست. اگر من به این امر باور نداشتم، هرگز این معاهده را حمایت نمی‌کردم».

ج) کشور انگلستان در سال ۱۷۰۱، قانونی را در مجلس خود تصویب کرد که براساس آن واردات هر نوع پوشاک با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی به کشور را ممنوع اعلام می‌کرد.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۵)